

“200 yıldır yaşadığımız sorun kendimize yabancılaşmadır.”

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’la İbn Haldun, medeniyet, akademi, eğitim, kültür, sanat, 2023 hedefi ve 2071 vizyonu bağlamında bir röportaj gerçekleştirdik. ▶ 18

www.acikmedeniyet.com

Fikrî Bağımsızlık | Intellectual Independence | الاستقلال الفكري

YIL: 1 SAYI: 2 KASIM 2017

Katalonya’da bağımsızlık savaşı

Katalonya Özerk Hükümeti, çoğunlukla aldığı meclis kararıyla merkezi yönetimden, Katalanlar’a bağımsızlık verilmesini istedi. ▶ 9

açık medeniyet

İbn Haldun Üniversitesi’nin Aylık Gazetesidir

Medeniyet fikri olmayan taklide teslim olur

İbn Haldun Üniversitesi, Medeniyetler İttifakı Enstitüsü ile Al-Furqan İslamî Miras Vakfı iş birliğinde bu yıl ilki düzenlenen “Medeniyetler Şurası”, 21 ülkeden 85 akademisyeni yoğun bir gündemle bir araya getirdi. Üç gün süren Şura’nın onur konuğu Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan oldu. ▶ 4

Üniversite’nin Başakşehir Yerleşkesinde yapılan ve farklı medeniyetlere mensup, alanında saygın akademisyenlerin konuşmacı olarak katıldığı Şura’da; “Din ve Medeniyet: Dinin Bir Maksadı Olarak Medeniyetin Korunması” başlığı altında “Osmanlı İmparatorluğu ve Modern Türkiye’de Din ve Medeniyet”, “Batı’da Din, Medeniyet ve İslam”, “Afrika ve

Asya’da Din ve Medeniyet” konuları masaya yatırıldı. Bir şura meclisi örneği çerçevesinde Rektör Prof. Dr. Recep Şentürk moderatörlüğünde, üniversitenin öğretim üyeleri Prof. Dr. Teoman Duralı, Yrd. Doç. Dr. Heba Raouf Ezzat, 29 Mayıs Üniversitesi’nden Prof. Dr. Tahsin Görgün medeniyet üzerine bir münazara gerçekleştirdi.

Şura’nın resmî açılışında konuşan Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Medeniyetin şekillenmesinde bilim ve teknik önemli olmakla birlikte, inancı ve sosyal dayanışmayı ihmal ettiğinde ortaya çıkan şeyin adı, bize göre medeniyet değildir. Bu bakımdan Batı Medeniyetinin üslubu ve ölçüleri ile İslam Medeniyetinin üslubu ve ölçüleri farklıdır.” dedi.

Suudi Arabistan’da Neler Oluyor?

Suudi Arabistan Veliyaht Prensi Muhammed bin Selman’ın, “İlmî İslam” çıkışı geniş bir yankı uyandırdı.

Prof. Dr. Burhanettin Duran, Prof. Dr. Mehmet Ali Büyükkara ve Doç. Dr. Talha Köse, Suudi Arabistan’daki gelişmeleri değerlendirdi.

▶ 10

Turkish scientists head for Antarctica again

“We aim to finalize the Turkish Science Base”

Faruk Özlü, Minister of Science, Industry and Technology said the aim of the Second National Antarctic mission is to organize national journeys to the continent, to prepare a National Polar Science Programme and Strategy, to send Turkish scientists to other country’s bases by organizing bilateral cooperations and finally to establish a Turkish science base in the Antarctic. ▶ 8

Prof. Dr. Teoman Duralı ile insanlığın medeniyet tarihine yolculuk... ▶ 22

Hakkı Öcal | Ibn What University? ▶ 3

Yeliz B. Gümrükçüoğlu | Yeni İş Mahkemeleri Kanunu’nun getirdiği değişiklikler ▶ 12

Mustafa Kemal Yılmaz | Sermaye piyasası üvey evlat mı? ▶ 15

Yusuf Varlı | İslamî finasta paradigma değişikliği-1 ▶ 17

Pervin Nedim Bal | Üstün zekâlı ergenlerde empati becerisi ▶ 26

Talha Köse | Türkiye-ABD ilişkilerinin “Orta Doğulaşması” ▶ 28

Gazetenizle birlikte üç hediye birden: Açık Kitap eki Hasan Aycın’ın çizgi posteri ve İbn Haldun’un hayatını anlatan infografik poster.

MONTESSORI UYGULAYICI EĞİTMENLİĞİ SERTİFİKA PROGRAMI

Palet Montessori Okulları İbn Haldun Üniversitesi iş birliği ile
Montessori Uygulayıcı Eğitimi

SON BAŞVURU
26 Kasım 2017

Başvurular ve detaylı bilgi
www.paletokullari.com

- 2 kişiye ücretsiz eğitim
- 2 kişiye Malezya Albukhary Üniversitesi'nde ücretsiz dil eğitimi

Katılım kontenjan ile sınırlıdır.
Eğitim programı ve ön kayıt için
başvuru formunu doldurmanızı rica ederiz.

Ibn what university?

HAKKI ÖCAL

The writer of this column has also joined only a couple of months ago and therefore is subject of questions about his new school. When I tell my colleagues and friends that I have joined the "*Ibn Haldun Üniversitesi*" the usual reaction happens to "*Ibn what?*"

Ibn Haldun, my man! Have you never heard of him?

No, he has not.

How could he? We are living in a country where even our language has gone through a catastrophe (*Geoffrey Lewis, The Turkish language reform: A catastrophic success. Oxford 1999.*). We cannot read the tombstones of our own grandparents. We denied the legacy of them; we have forsaken everything they have built for us or transferred from their parents.

The political firestorms of the last 200 years left us with one dimensional ideology: In order not to be beaten in the military field, to be respected by our adversaries in the political arena, we had to be "*like them.*" The words "*Europeanization*" and more general "*Westernization*" were the words on that prescription.

I don't like any reductionism in neither science nor in daily life. The worst of all reductionisms appears to be in sociology: some students of sociology try to see the society as a biological organism. Andrew Sayer calls it "*biological reductionism*" or "*psychologism*" and sees a strong drive towards social constructionism and anti-essentialism (*Andrew Sayer, Realism and Social Science, London: Sage 2000.*). Some scientists and many politicians explain away these mistakes as the growing necessities of the new polity that replaced the Ottoman Empire in the last two centuries.

Could the social and political architects of the Progress and Union governments that have seen the death of the Empire and the Kemalist movement that organized the birth of the Republic could find another solution to what they perceived as the problem? Not, according to adherents of those social reductionist theories who would see a deterministic form of essentialism. Prof. Taha Parla used to say that the grandsons of the Ottoman pashas could not bring "*Westernization ideas*" when they returned from their studies in Paris and London.

Well maybe not! The net result of these "*reform movements*" turned to be a neglected status of social sciences and the exalted status of material sciences. Still you had to emulate a standard curriculum of a "*Western*" school, thus you had to have social studies courses. Hence, our translated sociology textbooks which did not have a chapter on Ibn Khaldun or Gazali! In all my 15 years of schooling, my classmates and I had not heard the name of Ibn Khaldun. The sociology was invented by Auguste Comte, the historiography was the brainchild of Thucydides; Aristotle developed the methodology. If my friends and I wanted to study the Turkish society, our neighbors, Post-Ottoman nations, we had to learn French, English and/or German. The ability to read and understand the Ottoman texts was not a requirement in many schools in the country.

Now the Ibn Haldun University represents the new wave of science in Turkey; we will instruct our students in three languages; if they are willing we will teach them a forth and even a fifth language.

The Ibn Haldun University will educate a new generation of professionals -scientists, artisans and craftsmen- who shall not be prisoners of one (*albeit their own*) civilization. They will rewrite the science textbooks in their field to create the architects of the truly open civilizations. It will take some time to explain this to all my colleagues and friends:

You know! That Ibn Haldun we never knew.

What will be Iraq's future after Kirkurk?

An open forum with the theme "Iraq's future after Kirkurk" has been organized by SETA Foreign Policy Research Directorate in Ankara with a wide range of participants from academia, media, diplomacy and bureaucracy.

"Iraqi Prime Minister Abadi should not repeat the past mistakes"

Burhanettin Duran, professor of Political Sciences and International Relations at Ibn Haldun University, warned that after the recent process,

Iraqi Prime Minister Haidar al-Abadi should not repeat the mistakes, previous prime minister Nouri Maliki has made. Professor Duran said the regional countries have a common will for a united Iraq and Mr. Barzani has made a huge mistake by insisting for a referendum on independence, that regional countries totally oppose. "In the end Massoud Barzani resigned and emerged as the looser of the process while Iraqi Prime Minister al-Abadi is the winner" said Duran adding, "But there are different factors that helped al-Abadi gain power." According to

Professor Duran, al-Abadi gained the support of US in the fight against DEASH and the support of both Ankara and Tehran against the KRG. Mr. Duran said, "That support may strengthen al-Abadi's position in the future." According to Professor Duran, Iraqi Prime Minister should strive to prepare the appropriate environment for the Shiites, Sunnis, Turkomans and the Kurds to live together. Mr. Duran also praised the steps al-Abadi took against the Popular Mobilisation Units, a coalition of mostly Shia militia back and funded by Iran.

“Medeniyet fikri olmayan taklide teslim olur”

İbn Haldun Üniversitesi, Medeniyetler İttifakı Enstitüsü ile Al-Furqan İslami Miras Vakfı iş birliğinde bu yıl ilki düzenlenen “Medeniyetler Şurası”, 21 ülkeden 85 akademisyeni yoğun bir gündemle bir araya getirdi. Üç gün süren Şura'nın onur konuğu Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan oldu.

Üniversite'nin Başakşehir Yerleşkesinde yapılan ve farklı medeniyetlere mensup, alanında saygın akademisyenlerin konuşmacı olarak katıldığı Şura'da; “Din ve Medeniyet: Dinin Bir Maksadı Olarak Medeniyetin Korunması” başlığı altında “Osmanlı İmparatorluğu ve Modern Türkiye’de Din ve Medeniyet”, “Batı’da Din, Medeniyet ve İslam”, “Afrika ve Asya’da Din ve Medeniyet” konuları masaya yatırıldı.

20-22 Ekim 2017 tarihleri arasında gerçekleşen Şura'nın ilk gün açılış konuşmasını İbn Haldun Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Recep Şentürk yaptı.

Şentürk, etkinliğin amacının medeniyetler arasında güzel bir iletişim organize etmek, dinin medeniyetler çatışmasına bir araç olarak kullanılmasının önüne geçmek olduğunu ifade etti.

Küreselleşen dünyada artık bir medeniyetin tek başına sorunları çözmesinin imkânsız olduğunu belirten Prof. Şentürk şunları kaydetti:

“İş birliği zorunludur çünkü artık medeniyetlerin duvarları kalmamış vaziyette. Özellikle bugün burada vermek

istediğimiz mesaj, medeniyetler çatışmasını ve dünyayı tehdit eden birçok çatışmanın önüne geçmek. Dinin, medeniyetler çatışmasına bir araç olarak kullanılmaması gerekmektedir. Özellikle, İslam dini medeniyete karşıymış gibi bir imaj oluşturulmak isteniyor. Bunun yanlış bir imaj olduğunu ortaya koyacağız. Dinin amacı, medeniyeti korumaktır. İslam'ın amacı, medeniyeti korumaktır. Bu mesajı bütün dünyaya vermek istiyoruz.”

Din ve medeniyet ilişkisi tartışmasına, 14. yüzyıl düşünürü İbn Haldun'dan hareketle yeni bir bakış açısı getir-

mevi amaçladıklarının altını çizen Prof. Dr. Recep Şentürk, “Bu duruşumuz aynı zamanda dini, özüne döndürme veya modernleştirme adına, İslam medeniyet mirasına karşı çıkanlara da bir hatırlatma ve uyan mahiyetindedir.” şeklinde konuştu.

Şura'yı iki yılda bir düzenlemeyi amaçladıklarını belirten Prof. Şentürk, “Sonraki şurada konumuz, ‘teknoloji ve medeniyet’ ilişkisi, bir sonraki şuranın konusu ise ‘medya ve medeniyet’ ilişkisi üzerine olacak. Her şurada dünyanın farklı medeniyetlerinden gelen aydın ve düşünürlerin tüm dünyayı ilgilendiren bu konuları, İbn Haldun Üniversitesi ve Medeniyetler İttifakı Enstitüsü şemsiyesi altında tartışmaları; ülkemizi, İstanbul’umuzu ve İbn Haldun Üniversitesi’ni dünyanın önemli düşünce forumlarından biri hâline getirecektir. Amacımız, kendimizi dünyanın diğer medeniyetlerine daha iyi tanıtmak, onları daha yakından tanımak ve tüm medeniyetleri ilgilendiren ortak sorunlarımıza iş-tişare ile çözüm üretmektir.” ifadelerini kullandı.

İbn Haldun Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. İrfan Gündüz

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Medeniyetler Şurası'nın resmî açılışında konuştu

Düşünceleri ve tartışmalarıyla Şura'ya katkıda bulunacak tüm ilim ve fikir insanlarına şükranlarını sunan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Türkiye'de son iki asra damgasını vuran üç tarzda siyasetin, esasen bir medeniyet yönelimi arayışının adı olduğunu" vurguladı.

Adı konmuş olmasına rağmen bu yönelimleri etraflıca tarifte başarısızlık yaşandığına değinen Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Hatta daha da ileri giderek söylüyorum. Her fırsatta ifade ettiğimiz İslam medeniyeti mefhumunu dahi günümüz insanların muhayyilelerinde müşahhas hâle getiremediğimiz bir gerçektir." diye konuştu.

Hız. Muhammed'in (s.a.v.) nübüvvetiyle temelleri atılan İslam Medeniyetinin köklerinin Kur'an-ı Kerim ve Sünnet-i Seniyye olduğunu anlatan Cumhurbaşkanı Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bugün aziz dinimizi terör örgütleri üzerinden öylesine bir yere konumlandırmaya çalışıyorlar ki böyle olmadığını anlatmaya çalışmaktan çoğu zaman hakikati ifade etmeye fırsat bulamıyoruz. Şu anda birçok insan çıktı, türedi. Bu türedi tipler sünneti ciddi manada tartışır hâle getirdiler. Bu tartışmaların özellikle ülkemizde yapılması, bizler için ciddi manada bir üzüntü sebebidir. Şunu açık, net söylemek zorundayım. Hoca olmak, ahkâm kesmek yetkisini kimseye vermiyor ve dolayısıyla Sevgili Peygamberimizin sünnetini tartışma yetkisini de onlara vermiyor. Bunu tartışmaya açmak, aslında bir neslin ifsadı anlamındadır. Ve bu nesli ifsad etme hakkını da kimse onlara vermemiştir. Kendileri de böyle bir tarzla siyasetin içerisine giremezler, girerlerse bedelini onlar da ağır öderler."

İbn Haldun Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Recep Şentürk

İslam Medeniyetinin üslubu ve ölçüleri farklıdır

Cumhurbaşkanı Erdoğan, bir medeniyetin inşası değil, ihyası hareketinin içerisinde olduklarını kaydetti. Medeniyetlerin özünü inançlar belirliyorsun ve din, medeniyetin adeta bir şemsiyesi ise kendilerinin de farklarını ortaya koymaları gerektiğinin altını çizen Cumhurbaşkanı Erdoğan, şöyle devam etti:

"Medeniyetin şekillenmesinde bilim ve teknik önemli olmakla birlikte, inancı ve sosyal dayanışmayı ihmal ettiğinde ortaya çıkan şeyin adı, bize göre medeniyet değildir. Bu bakımdan Batı Medeniyetinin üslubu ve ölçüleri ile İslam Medeniyetinin üslubu ve ölçüleri farklıdır. Mesela bir şehrin Batı ölçüsüne göre medeni sayılması için, yollarda aydınlatma olması, sokaklarda çamur bulunmaması gibi görünür, özelliklere bakar,

hâlbuki İslam'ın ölçüsüne göre bir şehrin medeniliğinin işareti, mesela kapı kilitlemeden dışarı çıkılabilmesi, ihtiyaç sahibi herkese el uzatılması, sokak hayvanlarına dahi şefkatle davranılması demektir. Bizim medeniyetimizde medenilik budur. Fakat bu tuzağın içine biz farklı şekilde düştük. 40 kat, 100 kat bu tür binaları yapmak sizi medeni yapmıyor ama biz de bu tuzağın içine düştük, onu da söyleyeyim."

Batılı seyyahların Osmanlı ve diğer İslam coğrafyalarına yaptığı seyahatlerdeki gözlemlerine bakıldığında bu farkın tüm belirginliğiyle görülebildiğine işaret eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Bunun için Batı Medeniyeti doğrudan bireye odaklanırken, bizim de içinde yer aldığımız İslam Medeniyeti, toplumsal hayatın her alanını ihata eden bir anlayış üzerine kuruludur. Hayra çağırmak, iyiliği emretmek, kötülüğü yasaklamak olarak ifade edebileceğimiz İslam dininin ölçüleri eğer bugün dünyada hâkim olsaydı şu yaşadığımız krizler ortaya çıkar mıydı?" dedi.

Medeniyet konusunda fikri olmayan taklide teslim olmak zorundadır

Medeniyetin, tıpkı bir yapboz gibi birbirlerine benzer gözükseler de her biri farklı olan çok sayıda parçadan oluştuğunu aktaran Cumhurbaşkanı Erdoğan, bu parçaların bir kısmına sahip olmanın tek başına bir anlam ifade etmeyeceğini söyledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, tamamının bir araya gelmesiyle o büyük terkip ve muhayyilenin şekillenebileceğini aktararak, şöyle devam etti:

"Bu öyle bir tasavvurdur ki ciltler dolusu kitaba sığmaz ama bir gönülden ve zihinde tüm cesametiyle tecessüm edebilir. Medeniyet konusunda fikri olmayan taklide teslim olmak zorundadır. Bugün İslam dünyasının yaşadığı en büyük sorunlardan biri de budur. Kendi medeniyeti konusunda hayali olmayanın, derdi olmayanın başka hiçbir konuda da iddiası da olamaz. Bizim böyle bir derdimiz var. Ecdadımızın da böyle bir derdi vardı. Öyle ki Osmanlı çökmek üzere olduğu dönemde dahi dünyanın dört bir yanında medeniyet davasına hayat verecek hamleler yapmaktan geri durmamıştır. Sultan Abdulhamid-i Sani'nin Japonya'dan Hindistan'a, Avrupa'dan Rusya içlerine kadar gönderdiği elçilerin kurduğu Hamidiye Medreselerinin hayata geçirdiği projelerin etkileri bugün dahi devam ediyor."

Dünyayı insanî çizgide tutabilecek yegâne güç İslam Medeniyetidir

İbn Haldun'a göre devletlerin ve medeniyetlerin tıpkı insanlar gibi ömürleri olduğunu belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, şöyle devam etti: "Avrupa'da yeniden hortlayan ırkçılığın, yükselen yabancı düşmanlığının, giderek derinleşen bencilliğinin bu sürecin ayak sesleri olarak görüyorum. Sömürgecilik üzerine kurulan, insanların görünmez zincirlerle köleleştirilen sınırsız tüketime dayalı, insanı metalaştıran bir düzenin ilanihaye devam etmesi düşünülemez. Dün sanayileşme adına kurdukları sömürge düzenini bugün demokrasi adına sürdürenlerin yüzlerindeki makyaj dökülüyor ve gerçek yüzleri ortaya çıkıyor. Hâlbuki İslam Medeniyeti, köklerinin derinliği ve beslendiği kaynaklar itibarıyla ilelebet ayakta kalacak bir medeniyettir. Tüm saldırılara rağmen medeniyetimi-

zin o çelik çekirdeği sağlamdır. Evet; dünyayı insanî çizgide tutabilecek yegâne güç İslam medeniyetidir." İbn Haldun Üniversitesi'nin bulunduğu mekânın geçici olduğunu kaydeden Cumhurbaşkanı Erdoğan, üniversitenin yeni binasının medenî bir eser olarak ortaya çıkması gerektiğini belirterek, konuşmasını tamamladı.

Programa, Milli Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz, Malezya Başbakan Yardımcısı Ahmed Zahid Hamidi, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Mevlüt Uysal, İbn Haldun Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Recep Şentürk, üniversitenin Mütvevelli Heyeti Üyesi Başkan Vekili Bilal Erdoğan ve çok sayıda akademisyen ile davetliler katıldı.

Programın sonunda Cumhurbaşkanı Erdoğan'a "Medeniyeti korumak, dini korumaktır" anlamına gelen bir hat tablosu hediye edildi.

Cumhurbaşkanı'nın konuşmasından sonra Şura, Faslı düşünür ve Uluslararası İslam Âlimleri Birliği Üyesi Prof. Dr. Taha Abdurrahman'ın "Emanet Kavramı ve Medeni Sorumluluk" başlıklı konuşmasıyla devam etti.

Şura Beyannamesi yayımlanacak

Üç gün süren Şura'nın sonunda Düzenleme Komitesi Başkanı Vahdettin Işık ve Üyesi Doç. Dr. Burhan Köroğlu kapanış konuşmasını gerçekleştirdi. Doç. Köroğlu, Şura'daki tüm tebliğlerin derleneceğini ve neticesinde bir Şura Beyannamesi yayımlayacaklarının müjdesini verdi.

Şura'ya katılanlar ne dedi?

Mevlüt Uyanık

Hitit Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi'nde İslam Felsefesi ve Türk Düşünce Tarihi Araştırmacısı:

Burada olmaktan onur duydum. Çünkü medeniyetler çatışması adı altında tüm dünyada eş zamanlı projeler yürütülüyor. Aslında eş güdümlü olarak tüm dünyada dini merkezli uyanışlar var. Fakat medeniyetler arası savaş tezi ile ve yenedünya düzeninin tesisi adı altında bizim İslam Medeniyetiyle, Doğu Medeniyetleri arasında bir çatışma var olagelmış. Bu tür Medeniyetler Şurası ile Müslümanlık ta-

savvurlarının Selefi zihniyete teslim olmaması için İslam dünyasındaki farklı coğrafyada yetişen akademisyenlerin ülkemize gelip, fikirlerini sergilemesi önemli. Çünkü biz bu çatışmaların dışında kalan bir medeniyete sahibiz. Medeniyetler Şurası ile biz tarihsel birikimimizi yeniden okuyup, ihya edebiliriz. Bu çalışmayı, ihya projesi olarak görüyorum.

Dr. Yaşar Çolak

Amerika Türk Diyanet Vakfı Başkanı

Bu Şura'da medeniyetler konusunun ele alınmasının ve medeniyetlere ait değerlerin tüm insanlığın ortak krizlerine çözümler üretmek üzere bir imkân olarak ortaya çıkarılma arzusunun çok önemli olduğuna inanıyorum. Ortak aklı kullanarak insanlığın aslında ortak değerleri olan medeniyetlerin, günümüzde yaşayan insanlara daha insani bir yaşam ortamı sunma hususunda, taşıdığı potansiyelleri ortaya çıkarma bağlamında farklı dünyalardan medeniyet mensu-

bu insanların bir araya gelerek, bunları tartışıyor olmasının son derece önemli olduğuna inanıyorum. Aslında bir medeniyet projesi olan ve medeniyetimizin inşa edeceği unsurlarını desteklemek için kurulan İbn Haldun Üniversitesi'nin bünyesinde böyle bir şuranın toplanmış olmasını son derece önemli buluyorum.

İbrahim Mulusheva

Medeniyetler İttifakı Enstitüsü Doktora Öğrencisi

Şura'nın çok önemli olduğuna inanıyorum. Çünkü merkezi bir yer olan İstanbul'da uluslararası bir konferans yapılması çok önemli. Hem de İbn Haldun Üniversitesi'nin bu organizasyonu, Türkiye'nin yeni bir projesi. Ben bu çerçeveden baktığımda çeşitli ülkelerden, çeşitli düşüncelerden, çeşitli alanlardan akademisyenleri bir araya getirmek bir başarılı

göstergesi olarak okuyorum. Özellikle Doğu ve Batı arasında köprü oluşturulmaya çalışılıyor. Mesela Afrika ile ilgili beni ilgilendiren konular oldu. Bu yüzden bu Şura, Türkiye'deki en kapsamlı çalışmadır. Medeniyet, birçok konuyu içine alan geniş bir kavram. Bu Şura'yı diğer organizasyonlardan ayıran en temel farkı bu bence.

Mohammed Derioueche

Al-Furqan İslami Miras Vakfı Yayınlar ve Projeler Başkanı

Meslek hayatımda birçok konferans ayarladım. Kesinlikle inanıyorum ki hayatım boyunca en iyi konferansa katılıyorum şu anda. Birçok dilde, birçok âlimin, çok zamanında ve çok önemli konular olan, medeniyet konularını seçip bir araya toplayıp üç günde gerçekleştirilmesi gerçekten şaşırtıcı

bir şey. Bu organizasyonun bir parçası olmaktan çok mutluyum. Buradaki güzel yüzlü ve âlim insanlarla da konuşmaktan gerçekten çok memnun ve mutluyum. Ve inanıyorum ki böyle bir şura toplantısı, gelecek için çok güzel bir bakış açısı olacaktır.

Hüseyin Yılmaz

Harvard Üniversitesi

Öncelikle Şura'nın medeniyet sorunsalı etrafında toplanması en önemli kısmı. Medeniyet, son 200 yıldır dünyanın her tarafında, hem siyasetçiler tarafından hem kamuda yazıp çizen entelektüeller tarafından hem akademisyenler tarafından sürekli tartışılan ve hiçbir zaman üzerinde tam fikir birliğine varlamayan fakat sorun çıkardığı kadar da kullanışlı da olan, onun için bir türlü terk edilemeyen bir kavram. En temelde yatan ve bizi daha çok ilgilendiren medeniyetin, bi-

zim açımızdan kullanılışı nedir? Bize hangi konularda, ne kadar açılım sağlıyor? Analizde daha önce görmediğimiz şeyleri görmemizi sağlıyor. Veya belli vasıfları, özellikleri bir araya getirmemizi sağlıyor. Medeniyetin burada farklı açılardan tartışılıyor olması çok güzel bir şey.

Sali Shahsivari

Managing Director of Al-Furqan Islamic-Heritage Foundation:

When we were approached to participate in such an event, we did not hesitate. Because in my view and in our view as a Foundation, we live in a very volatile time and the whole discussions are turning around the so called "Clash of Civilizations." What we think is that, we actually do not live in a "Clash of Civilizations" but rather in a time of "Clash of Ignorance." We live in a time where there are a lot of stereotypes about Muslims today. So we are in a dire need for a dialogue in today's world. We need to get to know each other, to discuss to each other and have dialogue with each other. Hence this puts forward the importance of dialogue of civilizations, as it is called the "Alliance of Civilizations" which Turkey has been one of the pioneers in this regard. It was a project started as a Turkish initiative with the than Prime Minister of Turkey, Recep Tayyip Erdogan, and than Prime Minister of Spain Jose Luis Rodriguez Zapatero. That idea started as a very ambitious proje-

ct at the time but a lot has happened and the idea somehow got a bit of overshadowed. But luckily the alliance of civilizations or "Medeniyetler Şurası" as you call it, has been brought to life back again with the initiative of Recep Senturk, the President of Ibn Haldun University. We believe that such production and such activity has been the driving force of Islam which is to gain knowledge, to be positive, to contribute to human civilization. These aspects become clearer when we study the Islamic Law, Sharia. We as the Al Furqan Islamic -Heritage Foundation have published an encyclopedia of 10 volumes which brings everything together that is written about Islamic Law and the objectives of Islamic Law. So the "Civilizations Forum" is part of the activities that we do in the spirit of Islamic Sharia, objectives of Islamic Sharia and Islam. That is why we participated in this event with a focus to civilization in the light of the objectives of the Islamic Law.

Individual self-deceptions and responsibility of Muslims

.....
ÜZEYİR OK

If we keep the deceptions that occur as a result of mental disorders or chemical therapies exceptional, we can be deceived in three ways: one can harm oneself intentionally as in the case of suicide, or masochism, and drug abuse, and unintentionally as in the cases that I elaborate below. One, unintentionally, can be deceived (a) by himself/herself, (b) through the mediation of the community that one belongs, and last but not least, (c) by perpetrators' intentional destructive wills.

Unintentional self-deception may occur through the Freudian unconscious mechanisms, inner conflicts or their defensive mechanisms. Such crimes as sexual abuses, incestuous relationships, and crimes are committed by individuals with such personal motivations of grandiosity-kibir, arrogance and condescension (as in the case of Fir'awn), selfishness; and external stimulators such as "ziynat al hayat-al dunya"- "adornment of the worldly life", "zuyyine linnas hub al shahawat..."- "Beautified

for people is the love of that which they desire..." , "wa kezalike zuyyine li firawne su'u amalih..." - "thus was made attractive to Pharaoh the evil of his deed...". Through delicate conditions above, believers may easily deceive themselves by inner such suggestions (telkinler) as "it won't hurt", "one time, never mind", "nobody sees".

Unintentional self-deception may occur through the mediation of social community one belongs to. As society has no central brain system (unless all follow one tribe leader!), it changes and flows unintentionally in its own orbit. Therefore, it is very probable that societies degenerate morally and corrupt "unconsciously" at a certain time if it is left in its natural ongoing and if preventive measures are not taken timely. To use Marxian term "false-consciousness" arises within the very heart of the community. This social decline drags its members together into an ill destiny as verses warn unambiguously: "awa law kana abauhum laya'qiluna shay'an" - "Nay! We shall follow what we found our fathers following."

It should be because of above reasons, all dynasties, empires have ends in shorter or longer periods. Transformation of a society starts inside of individuals one by one ("inna Allaha layughayyiru ma biqawmin hatta yughayyiroo ma bi-anfusihim..."- "Indeed, Allah will not change the condition of a population until their individuals change what is in themselves..."). Nevertheless, in Muslims' case, adherents believe that there is an "unseen" system working above the observed laws of society

which is depicted well in the story of child Moses being breastfed by maternal aunt without being aware (Koran, 28/7).

Third unintentional deception could be caused by perpetrators' intentional attempts. Therefore, Muslims are encouraged to double-check if they are suspicious about the source of a news ("in jakum faasiqun bi naba-in, fa tabayyanuu..."- "if there comes to you a disobedient one with information, investigate..."). Self-deception via this mechanism is the most dangerous one compared the previous two which happen spontaneously or naturally. Muslims' hardest struggles have been with such agents who attempted to fire anarchy (fasad) in Muslim communities.

In conclusion, belief that there is a higher mechanism and unseen dimensions of life functioning above our external world (see Qur'an, 18/65-82) which is managed by a united higher power should allow Muslims to comment on events optimistically (hayra yormak), not exaggerate sadness and depression, taking more factors in account in managing rough life conditions. This belief keeps believers distant from anxiety and makes them well. More importantly, Muslims have abundant responsibility to be aware and awake against inner deceivers and external perpetrators with analytical mind and keeping to be smart (but not kibr) as champion. Self-control, conscientiousness, and being analytical are psychological tools to overcome such difficulties. This is done not once in life but should be an ongoing habit revisited periodically.

Osmanlı'da coğrafi bilinç ve farkındalık üzerine bir deneme

MEHMET ÖZAY

Osmanlı Devleti'nde coğrafi ve bilinç farkındalığı, araştırmacılar arasında kayda değer bir tartışma konusudur. Bu bağlamda, 16. yüzyıl başlarında Osmanlı'da teritoryal bilincinin şekillenmesinde Ali Ekber Hitay'ın 1516'da İstanbul'da tamamladığı Çin'i konu alan eserine dikkat çekilir. Bununla ilintili bir diğer husus ise, Hitay'ın eserinin Osmanlı yönetiminde "coğrafi bilinç ve farkındalık" oluşturmasına paralel olarak o yüzyıl boyunca "emperyal arzular" peşinde koştuğu yönündeki anlatıdır. Tabii, 16. yüzyıl sadece Osmanlı devleti için değil, keşifler çağını başlatan Batı Avrupa denizci milletleri ile bu keşiflere konu olan Hint Okyanusu ve çevresinde yeni siyasi yapılaşmalar ve buna binaen askerî, dinî-kültürel ve toplumsal gelişmeler bağlamında da dikkat çekici bir dönemdir.

Yüzyılın hemen başlarından itibaren Osmanlı'nın doğu ve güney sınırlarına yönelik açılımlarını "emperyal arzular" kavramıyla izah etme çabası entelektüel bir zorlamadır. "Keşifler çağı" gibi masumane bir kavramsallaştırmayla Avrupalı denizci ulusların Hint Okyanusu özelinde sergiledikleri

çaba, açıkçası bir emperyal davanın görünümüdür. Bu teşebbüslere karşılık Osmanlı'nın girişimleri de, bu devasa denizi çevreleyen topraklarda hâkim Müslüman unsurların varlıklarıyla değişik boyutlarda etkileşiminden bağımsız değildir. Bu durumda, Osmanlı politikalarına yönelik "emperyal" tanımlamaları, daha çok Hint Okyanusu'nda denizcilik, askerî, ticarî ve de dinî faaliyetlerini birbiriyle örüntülemiş ve Portekiz örneğinde yüz yıl boyunca etkin olmuş Avrupalı denizci ulusların varlığının bir yansımasıdır.

Burada, Osmanlı'yı bir dünya devleti mesabesinde görmek ve bunun olmazsa olmaz koşullarından denizciliği es geçmemek adına Hint Okyanusu'nda olan bitene dikkat çekilmelidir. Özellikle de bu devasa denize komşu Sumatra Adası'nda Açe'deki siyasi yapılaşmaya biraz daha yakından bakılmalıdır. Osmanlı ile ilişkisine temel olması noktasında Açe, sadece Portekiz karşısında yükselen yeni bir "site devleti" değildir. Aksine takriben 10. yüzyıldan itibaren bölgedeki siyasi yapılaşmaların ve özellikle Samudra-Pasai gibi bir devlet geleneğinin devamıdır dikkate şayan olan. Bu bağlamda Açe, Hint Okyanusu ve Malaka Boğazı merkezli gelişme gösteren ve doğu ile batı, kuzey ile güney ticari süreçlerinde yer alan bir coğrafyanın odağında yer almakta ve bir süreklilik ifadesi olarak değer taşımaktadır.

Bu arka plandan hareketle, 1510'lu yıllarda kurulan Açe Darüselam Sultanlığı'nın kurucu unsurlarının siyasi felsefeleri ve ideolojileri ekseninde Osmanlı devletiyle kararlı ve sürekli bir şekilde irtibat kurma yaklaşımı birtakım sonuçlar doğurmuştur. Bunlardan dikkat çekici olanıysa, Osmanlı'nın İslam coğrafyası ve dünya coğrafyası üzerinde yeni bilinç süreci tecrübe etmesidir. Açe, siyasi elitinin Osmanlı devletiyle iletişim

kurmasına sebebiyet veren ideolojik yaklaşıma dair ortada -en azından şu ana kadar- yazılı bir metin olmamakla birlikte, fizikî ve siyasi bir vakıa olarak Osmanlı'yla kurulan ilişki, bazı hususiyetleri şu veya bu şekilde ortaya koymaktadır. Öyle ki, Sumatra Adası'nın kuzeyinde tarihsel bir devamlılık olarak ortaya çıkan bu siyasi yapılaşmanın hem geçmişe (örneğin 14. yüzyıla) hem de geleceğe (örneğin 19. yüzyıla) yaptığı referanslar, aslında bu coğrafyada gelişme kaydeden bir siyaset kültürünün ve bunun uluslararası boyutlara yansımasının bir işaretidir.

Bu uzun erimli devlet varlığı ve siyaset yapma biçimi, Osmanlı'yı doğuya çekebilmenin de adıdır. Osmanlı devletinin bu süreçte doğuya açılması bir "emperyal" politikaların ürünü değildir. Aksine İslam devleti olmaklığıyla kayda değer bir siyasi güce tekabül eden Açe'den, dinî bir güç merkezine yönelik ilginin bir sonucudur. Dönemin maddi şartlarının sonucu olarak Portekiz'in deniz gücü ve bunu ticarî, askerî ve dinî bağlarıyla birleştirerek "emperyalce" uygulama sürecine karşılık Açe'nin, Osmanlı'nın bildik teritoryal sınırların ötesine geçme ve bu bağlamda görece küresel bir bilinç oluşumuna teşvikteki rolü üzerinde durulmayı hak etmektedir.

Bu noktada, dönemin Açe siyasi elitinin teşebbüsü bir tesadüfîlik içermemektedir. Kendini Malaka Boğazı sınırlarına hapsedmemiş bir Açe siyasetinin bölgesel ve küresel açılımının bir tezahürü söz konusudur. Kuzey Sumatra'da gerçekleşen bu çıkış, Açe'yi "merkeze" yaklaştırmakla, merkezin de -ki bu noktada Osmanlı'ya tekabül etmektedir- teritoryal sınırlarını ve hatta bundan daha da önemlisi "manevî hâkimiyet sahasını" yeniden tanımlamada bir tarihsel dönüm noktasına işaret etmektedir.

Turkish scientists head for Antarctica again

Faruk Özlü, Minister of Science, Industry and Technology said, preparations for the Second National Antarctic Science Mission is underway and they aim to finalize the feasibility of the Turkish Science Base.

In a written statement Mr. Özlü said this mission will be run under the auspices of the Turkish Presidency, with the coordination of the Ministry and Istanbul Technical University.

"Under the Antarctic Treaty Turkey has an observer member status" said Mr. Özlü, and they continue to work for becoming a "consulting state" to have a say in the continent's administration. Minister Özlü said the aim of the Antarctic mission is to organize national journeys to the continent, to prepare a National Polar Science Programme and Strategy, to send Turkish scientists to other country's bases by organizing bilateral cooperations and finally to establish a Turkish science base in the Antarctic.

"Turkish flag flew in the Antarctic"

Minister Özlü said that the first scientific mission to Antarctica was conducted by 9 scientists between February 24 - April 4, 2017. He said the team

covered 4 thousand kilometers and made observations in 38 districts using 17 topographical measurements, collected samples from 45 posts and examined a total of 2 million square meters of land. "Our flag flew in the Antarctic during this science mission" the minister added.

Faruk Özlü, Minister of Science, Industry and Technology said the aim of the Second National Antarctic mission is to organize national journeys to the continent, to prepare a National Polar Science Programme and Strategy, to send Turkish scientists to other country's bases by organizing bilateral cooperations and finally to establish a Turkish science base in the Antarctic. According to Minister Özlü, the preparations to start the second National Antarctic Science Mission between February-March 2018 continues. "In this mission we are aiming to complete the initial feasibility for the planned Turkish Science Base. Besides that our team will set up a camp and continue their scientific researches" he said.

%16,1
BÖLGE NÜFUSU,
İSPANYA NÜFUSUNUN
%16.1'İNİ
OLUŞTURUYOR.

KATALONYA,
İSPANYA'NIN KUZEY
DOĞUSUNDA BULUNAN
ÖZERK BİR BÖLGE.

KATALONYA'DA NELER OLUYOR?

1

KATALONYA ÖZERK HÜKÜMETİ,
ÇOĞUNLUKLA ALDIĞI MECLİS
KARARIYLA MERKEZİ YÖNETİMDEN,
KATALANLAR'A BAĞIMSIZLIK
VERİLMESİNİ İSTEDİ.

2

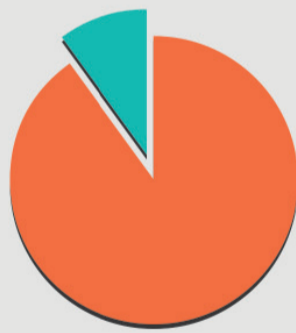

YASA DIŞI İLAN EDİLMESİNE RAĞMEN,
KATALONYA'DA BAĞIMSIZLIK
REFERANDUMUNA GİDİLDİ VE ÖZERK
HÜKÜMET 1 EKİM'DE REFERANDUMUN
SONUÇLARINI DUYURDU.

4

KATALONYA
ÖZERK YÖNETİMİ
PARLAMENTOSU YAPILAN
GİZLİ OYLAMAYLA
"TEK TARAFLI
BAĞIMSIZLIK"
İLAN ETTİ.

3

%90,18 EVET

BÖLGE HALKININ
YÜZDE 90,18 'İ
"BAĞIMSIZ KATALONYA
CUMHURİYETİ'NE"
"EVET" OYU KULLANDI.

5

İSPANYA HÜKÜMETİNİN YAPTIĞI
İTİRAZ ÜZERİNE ANAYASA
MAHKEMESİ, KATALONYA
PARLAMENTOSUNUN
BAĞIMSIZLIK KARARINI
"ASKIYA ALDI."

6

ANAYASA MAHKEMESİ
5 AY İÇİNDE
KATALONYA'NIN
BAĞIMSIZLIK İLANINI
GÖRÜŞÜP NİHAİ
KARARINI VERECEK.

7

İSPANYA BAŞBAKANI
MARIANO RAJOY,
21 ARALIK'TA
ERKEN YEREL SEÇİME
GİDİLECEĞİNİ BELİRTTİ.

SUUDİ ARABİSTAN'DA NELER OLUYOR?

PROF. DR. BURHANETTİN DURAN

SETA Genel Koordinatörü ve İbn Haldun Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi

Veliaht Selman, Suudi Arabistan'ı büyük bir dönüşüme taşıma iddiasında. İlmli İslam söylemi de bu dönüşüm isteğinin bir yansıması. Her şeyden önce, sadece petrol gelirleri ile Suud ekonomisinin çöküşe gittiğinin farkında. 500 milyar dolarlık yatırım çekme hedefi ve 2030 vizyonu rantiyeli ekonomisi olmaktan çıkma çabası. Sert Vehhâbî anlayışı sebebiyle 11 Eylül 2001'den beri aşırıcılığı beslemekle suçlanan Suud, hem yatırımcı çekmek hem de kötü imajını düzeltmek arzusunda. Söylemin iç ihtiyaçlardan çok bölgesel karşılığı olduğu görüşümdedir. İlmli İslam söyleminin Suud-İran rekabetinde yeni bir ideolojik hazırlık olduğunu düşünüyorum. Bilindiği üzere, Suud-İran rekabeti Vehhâbîlik ve Şiîci ideoloji arasındaki kutuplaşmaya dayanıyor. Başkan Trump, Obama'dan farklı olarak aşırıcılığın hem Sünnî hem de Şiî versiyonlarını tehlikeli buluyor. Veliaht Selman, ülkesindeki aşırıcılığı 1979 İslam Devrimi'ne verilen tepkiye bağlayarak İran'ı "her türlü aşırıcılığın destekçisi" olarak konumlandırıyor. Rekabet, mezhepçi kutuplaşma düzleminde devam ederse Şiî dayanışması İran lehine öne çıkar ve "Arap kardeşliği" gölgede kalır. Bu nedenle Selman'ın, ABD desteğiyle "İlmli İslam" soslu yeni bir Arap milliyetçiliğine hazırlık yaptığı söylenebilir.

Öncelikle "İlmli İslam söylemi", Suud ölçeğinde sosyal alanda kısmi bir "liberalleşme" arayışı demek. Kadınlara araba sürebilme ve stadyumlara gidebilme serbestisi, ahlak zabıtasının gevşetilen uygulamaları ve kadınlara örtü mecburiyetinin bazı şehirlerde uygulanmaması gibi. "Dünya ve Batı ile uyumlu bir İslam" anlayışına ulaşma arzusu, iktidar paylaşımı ya da demokratikleşme anlamına gelmiyor. Son tutuklamalarla iktidarı konsolide eden Veliaht Selman, eğitimli gençlerin ve kadınların desteğini alarak ülkesindeki muhafazakâr Vehhâbîliği sosyoekonomik bir dönüşüme uğratmak istiyor. Ancak bunu laiklik olarak görmek doğru olmaz. Daha ziyade, apolitik Seffîliği kullanarak yeni bir Arap milliyetçiliği yaratma çabası. Suud toplumdaki sosyal hayata dair dar kalıpları kırma çabasının laiklikle sonuçlanması mümkün görünmüyor. Hatta liberalleşmenin Seffî tepkiler üretmesi de beklenmeli. Bu yüzden Suudi Arabistan'ın Dubai ya da Katar ölçeğinde liberalleşeceğini sanmıyorum.

Trump yönetimi, yeni İran stratejisini "sınırlamak" olarak açıkladı. İran'ın nükleer anlaşmaya uyduğu ABD üniversiteleri tarafından deklere edildiği için Trump henüz anlaşmayı iptal edemiyor. Avrupa'nın böyle bir iptal kararını desteklemeyeceği biliniyor. Devrim muhafızları ile ilgili yaptırımlar gündemde. Yemen'den Lübnan'a İran yayılmacılığının endişe duyanlar ortak bir cephe oluşturuyor. ABD-Mısır-İsrail-Suud-Körfez ekseninde İran'ı sınırlandırma projesi hayata geçiriliyor. Lübnan Başbakanı Hariri'nin İran ve Hizbullah'a işaret ederek istifa etmesi İran-Suud rekabetinin bölgeye yeni bir kaos dalgası getireceğinin de bir işareti mahiyetinde. Veliaht Selman'ın Suud Hanedanındaki rakiplerini tasfiye ederek gücünü konsolide etmesi bölgesel türbülansa bir hazırlık olarak da okunabilir.

Doğrusu, ne zaman "ilmli" İslam lafını duysak bir projenin "start" aldığı düşünürüz. Yeni proje, "Araplık" üzerinden Suud ve diğer Körfez ülkelerinin Irak ile yakınlaşmasını temin etmek. Hedef, Seffî ve Şiî ayrışmasını silikleştirmek; Arap ve Fars ayrımını canlandırmak. Böylece İran'ın, hem Irak'ta hem de diğer Arap halkları nezdinde sınırlandırılmasını sağlamak. Bu açılım söyleminin Suudi Arabistan'ın iç işleyişi açısından "demokratikleşme" anlamına gelmeyeceği açık. Zaten statükocu güçler olarak Körfez ülkelerinin herhangi bir "demokratikleşme" trendinden ne kadar rahatsız olduklarını Arap isyanları günlerinde görmüştük. Şimdi de Veliaht Selman yolsuzlukla mücadele adı altında iktidarı kendi elinde temerküz ediyor. Hanedanın farklı ailelerine bölünen güvenlik birimlerini tek elde, kendi kontrolünde topladı. Kral Abdullah'ın iki oğlunu da tutuklattı. Daha kral olmadan güvenlik birimlerini, medya ve ekonomiyi yönetir hâle geldi. Babasının vefatı ya da krallığı devretmesiyle belki de Suud tarihinin en güçlü kralı olacak. Ancak hanedan içindeki muhalefetin kolay bitmeyeceğini öngörmeliyiz. Yine ilmli İslam açılımının muhafazakâr ulema tarafından nasıl karşılanacağı henüz netleşmedi.

Prens ve bakanların gözüne alınması yolsuzlukla mücadele ve reform gibi kavramlarla açıklansa da Veliaht Selman'ın

iktidarını konsolidasyon çabasıdır. Tump yönetimi ile iyi ilişkiler kuran, Yemen iç savaşına müdahale eden ve Katar krizinde rol alan Selman güçlü bir yönetim oluşturmadan Suudi Arabistan'ın ekonomik bir dönüşümden geçemeyeceğini ve iddialı bir dış politika yürütemeyeceğini düşünüyor. Bu itibarla, prenslerin mallarına el koyulması ve görevlerinden alınmaları Suud hanedanı içindeki taht kavgasını Selman ailesi lehine kalıcı bir şekilde çözüme çabasıdır diyebilirim. Suud hanedanı içindeki geleneksel güç dağılımı böylece ortadan kaldırılıyor. Eğer Selman başarılı olabilirse Suudi Arabistan uzun bir süre tahta kimin geçeceği sorunuyla karşılaşmaz olur. Ancak Selman'ın radikal siyasetinin tepkiler üretmemesi de mümkün değil.

Selman'ın iddialı dış politikasının Arap dünyasına liderlik etme emeli taşıdığı aşikâr. "İlmli İslam" söylemi de yeni bir Arap milliyetçiliğini formüle ederek bu liderlik iddiasına ideolojik hazırlık mahiyetinde. Bir yandan, Türkiye'nin Suud-İran rekabetinde taraf olmaması gerekiyor. Hatta Ankara, bu rekabetin getireceği bölgesel kaosa karşı bir istikrar adası durumunda. Yine bölgesel güçleri böyle bir rekabetin önce vekilleri sonra asıllar arasında sıcak çatışma getireceği hususunda uyarması yerinde olacaktır. Ve bu denklemde dengeleyici bir rol oynaması elzemdir. Diğer yandan ise, Suud ve Körfez'in birinci önceliğinin İran'ı sınırlandırmak olduğu biliniyor. Ancak Katar krizinde görüldüğü üzere kurdukları ittifak, diğer ülkelere karşı da pozisyon alabiliyor. Arap isyanları sırasında statükoyu korumak için Mısır'da Sisi darbesini destekleyen Körfez, Türkiye'yi de sınırlandırma niyeti taşıyor. PKK'dan FETÖ'ye Türkiye karşıtı oluşumların girişimlerinde BAE ve Körfez izlerini görmek meselenin sadece İran ile sınırlı olmadığını düşündürüyor. Körfez başkentlerinde AK Parti iktidarını Müslüman kardeşlerin destekçisi olarak gören ve Erdoğan'ın 2019 seçimlerinde devrilmesi için hazırlık yapan çevrelerin olduğu tahmin edilebilir. Bu sebeple Körfez'den esen ilmli İslam dalgası seçimler öncesi Türkiye muhalefetine de uğrarsa şaşırılmayacaktır. Erdoğan'ın radikal İslamcı olarak ilan edileceği, Batı ile uyumlu bir adayın köpürtüleceği propaganda sürecini bekleyebiliriz.

PROF. DR. MEHMET ALİ BÜYÜKKARA

İstanbul Şehir Üniversitesi İslamî İlimler Fakültesi Dekan

Bu çıkışın birkaç sebebi var. Öncelikle Suudîler 11 Eylül'den sonra üzerlerinde olmuş olan ağır baskıyı hafifletmek istiyorlar. Bu süreçte küresel çapta terör üretme ideolojisinin izinini, Suudî rejiminin bir çeşit resmî mezhebi olan Vehhâbîliğe uzanması, bu yüzden ağır suçlamalara maruz kalması ve maddî yaptırımlarla karşılaşma ihtimali epey bunalıtcıydı. Bin Selman'ın yakın bir zamanda Suud tahtına geçme hazırlığını ikinci bir faktör olarak değerlendirebiliriz. Özellikle Katar kriziyle birlikte yükselişe geçen ülke içi muhalefetin başını İslamcı çevrelerin çekmesi, iktidara giden yolda Bin Selman'a elbette bir tehdit oluşturuyor. İlmli İslam, bu bakımdan bu çevrelere verilmiş bir mesaj ve gözdağıdır. Aynı zamanda liberal muhalefeti kendi yanına çekme çabasıdır. Diğer bir faktörün de ekonomik içerikli olduğunu söyleyebiliriz. Başta Kızıldeniz'in kuzeyinde 500 milyar dolarlık bir yatırımla kurulması planlanan devasa ekonomik bölge olmak üzere, Prens'e ait 2030 vizyonunun hayata geçmesi için küresel yatırımcıların ikna edilmesi, bunun için de böyle bir ilmli mesajın verilmesi gerekiyordu. Son bir faktör olarak şunu söyleyebiliriz ki Trump öncülüğünde kurulmak istenen ve İsrail tarafından da desteklenen Suudî-BAE-Bahreyn-Mısır bölgesel ittifakının manevi altyapısında "ilmli bir İslam" özün bulunması kaçınılmazdı ve bu ihtiyaca cevap verilmiş oldu.

Prens Bin Selman, henüz veliaht makamında olmasına rağmen an itibarıyla ülkesinin siyaseten en güçlü aktörü. Fakat genç, tecrübesiz oluşu ve hırsları, Suudî ülkesinin tecrübeli siyasetçilerini ve âküllerini mutlaka rahatsız ediyor. Bugün arkasında olan Batılı (BAE desteğini de buna ekleyebiliriz) dış destek çeşitli sebeplerle eğer zayıflarsa, elindeki güç de aynı oranda zayıflayacaktır. Herkes sanki onun daha büyük hatalar yapmasını bekliyor. Teamüllere pek uygun olmayan bir tarzda tahta giden yolda önu açılan Prens için en muhtemel kırılma noktası, kraliyet ailesi içinde kendisine alternatif adayların çıkması ve bunun bir taht kavgasına yol açmasıdır.

2000'li yılların başında ABD'de bir proje olarak dizayn edilip kavramsallaştırılan ilmli İslam, aslında Suudi Arabistan için

1 Suudi Arabistan Veliaht Prensi Muhammed bin Selman'ın, ülkelerinin "tüm dinlere ve dünyaya açık olan ilmli bir İslam ülkesine dönecekleri ve aşırıcılığı yok edecekleri" çıkışı dünya basınında geniş bir yankı uyandırdı. Veliaht'ın bu söylemini nasıl değerlendiriyorsunuz?

2 Veliaht bu konuda karar verme yetkisine haiz mi? Bu, Suud içerisinde nasıl bir karşılık bulur ve kimler nasıl muhalefet eder?

3 "İlmli İslam", Suudi Arabistan için ne ifade ediyor? Suud'un seküler projesiyle örtüşen bu adımlar ile ilmli laikliğin hedeflendiği sonucuna varmak mümkün mü?

4 Açılımın geleceğine dair neleri öngörüyorsunuz?

5 Yemen'den Suudi Arabistan'ın başkentine başarısız bir füze denemesi gerçekleşti. Ardından Veliaht'ın talimatıyla bir yolsuzluk operasyonu başladı ve birçok prens, bakan ve eski bakan gözüne alındı. Aralarında bir bağlantı var mı ya da genel olarak bu gelişmeleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

6 Tüm bu gelişmelere karşı Türkiye'nin duruşu nedir ve nasıl olmalıdır?

çok bir şey ifade etmiyor. Din-hukuk ayrımını öngören, dinî ve mezhebî çoğulculuğu savunan böyle bir laik-seküler projenin, Suudi Arabistan'ın 250 yıllık siyasî ruhuyla yani Vehhâbilik'le hiçbir biçimde uyumadığını görebiliriz. Bin Selman'ın sözünü ettiği ılımlılık, birtakım makyajlardan ibaret kalacaktır ve ancak Vehhâbilik'in katılığını yumuşatacaktır. Suudî kadınların son haftalarda elde ettiği bazı haklar bu neviden verilen tavizlerdir.

Müesses Vehhâbî nizam değişmedikçe bir itidal, ılımlılık ve orta yolculuktan söz etmek mümkün değil. İlmî İslam'ın bir gereği olarak cesur demokratik açılımlar yapamayacaksa, mezhebî bir çoğulculuğa -örneğin okul müfredatlarında- geçemeyecekse, ülkedeki Şii azınlığa temel insanî haklarını veremeyecekse o zaman bu sözün bir karşılığı olmayacaktır. Söylediğim gibi göstermelik "*dini rötuşlardan*" ibaret kalacaktır yapılanlar. Aksi pek mümkün değil. Zira o zaman ortada ne Suudî rejimi kalır ne de Vehhâbilik. Bu ideolojinin aynı zamanda Suudîlerin dış politikadaki ince gücü olduğunu unutmamak gerekir.

Arada bir bağlantı yok şüphesiz. Fakat şöyle bir sembolik bağ kurabiliriz: 2015'in başından itibaren savunma bakanı olan Bin Selman'ın da büyük inisiyatifinin olduğu Yemen savaşına Suudi Arabistan'ın doğrudan müdahil olması, bugün gelinen noktada bir başarısızlık hikâyesidir. Husilerin bir İran yapımı füze-yi Yemen'den ateşlemeleri ve bunun Riyad'a kadar ulaşabilmiş olması bu başarısızlığın teyididir. Kral olmaya hazırlanan Bin Selman'ın bu olaydan birkaç saat sonra birçok prens ve bakanı tutuklaması enteresan bir tesadüf olmuştur. Kamuoyunda "*kraliyet içi darbe*" olarak anlaşılan bu tutuklamalar, Bin Selman'ın önündeki potansiyel engelleri yolsuzlukla mücadele kisvesi altında ortadan kaldırma girişimidir.

Şüphesiz Türkiye, Suudi Arabistan'ın makul bir siyasî iklim içinde devam etmesini isteyecektir. Zira bu rejim, İran'ın "*şiiçiliği*" ile karşılıklı olarak İslam dünyasındaki çatışmaları azdıran bir karaktere sahiptir. Bin Selman doğrudan bunu kastetmemiş olabilir ama bir emperyalist proje olan ılımlı İslam, ne Suudîlere bir fayda sağlayacak ne de Orta Doğu'nun sorunlarına bir çare olacaktır. Bilakis kutuplaşmayı artıracaktır. Özellikle ekonomik alanda gerçekleştireceği iş birlikleri ile Türkiye, Suudi Arabistan'la ilişkilerini geliştirmeli, bölgeye ve halklarına hiçbir şekilde yaramayacak kuşkuolu ittifakların oluşmaması için tüm diplomatik yolları denemelidir. Bu süreçte, gittikçe eli kuvvetlenen ve belki çok uzun yıllar Suudî ülkesine hükmetmesi beklenen Bin Selman'ın Türkiye'yi dünyadaki tarihsel ve güncel önemiyle birlikte dolaysız şekilde ve hakkıyla tanıyıp anlaması için yapılacak birçok şey bulunmaktadır.

DOÇ. DR. TALHA KÖSE

İbn Haldun Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı

Veliaht'ın söylemi rejimin temel ideolojisi olan Vehhâbî Selefizmin terk edilerek daha makul ve diğer din ve İslam yorumlarına müsahahalı bir anlayışa geçileceği vaadini içeriyor. Suud tarafından uluslararası arenada yayılmaya çalışılan Vehhâbilik anlayışını da artık desteklemekten vazgeçecekler.

Ülkede halk tabanlı bir meşruiyet arayışı var. Bu bağlamda belli alandaki özgürlüklerin kapsamı genişletilip, parlamento mekanizması da gündeme gelebilir. Kadınların sisteme entegrasyonu da önemli. Meşruiyetini halka rant dağıtarak sağlayan karmaşık kraliyet ailesi sisteminden; halktan vergi toplayıp, asker de çağırabilecek başka bir sisteme geçiş arayışı var. Petrol fiyatlarının ve Suud'un askerî harcamalarının bu düzeyde arttığı bir sistemde eski meşruiyet sistemi devam ettirilemezdi. Bu nedenle çok daha geniş bir dönüşümden bahsedebiliriz.

İlmî laiklik anlayışı Suud açısından mümkün görünmüyor ancak Selefileri desteklememek ve bu yaklaşımla fikrî mücadele konusunda kendi din adamlarının devreye sokulmaya çalışılması gündeme gelebilir. Yani bu aslında radikalizmin kökeninin Suud'dan kaynaklandığını ve 11 Eylül saldırılarının Suud'a yakın bir ideolojik yaklaşımdan kaynaklandığına dair tespiti dayanan bir değişiklik. Rejimin meşruiyetini sağlayan Vehhâbî âlimlere de çekidüzen verme çabası var. Körfezin belki de en muhafazakâr ve değişime kapalı rejimi açısından devam etmekte olan süreç siyasî gücün merkezde konsantrasyonu, maddî kaynakların daha kontrol edilebilir hâle getiril-

mesini içeriyor. Böylece rejimin kırılma noktaları ve belirsizlikleri giderilmeye çalışılıyor. ABD, İran karşısında daha etkili bir koalisyon oluşturabilmek için, Arap milliyetçiliğine daha yakın ve daha makul Sünnîlik anlayışına dayanan bir ideolojik çerçeve oluşturmaya çalışıyor. Suud'un mevcut din anlayışı diğer Sünnî yaklaşımlarını dışlayan ve ötekileştiren bir tarza sahip. Bu yaklaşım daha geniş kapsamlı bir Sünnî bloğun oluşmasına imkân sağlamıyor. ABD, 11 Eylül sonrası Şii hilâli oluşturarak, saldırıların faili gördüğü Sünnîleri çevrelemek istedi. Şimdi de daha entegre bir Sünnî blok ile İran'ı çevrelemeye çalışıyor.

Açılımların hayata geçirilmesi oldukça sıkıntılı oldu. Suud yıllardır bu ideolojinin yayılması için milyarlarca dolar para harcadı. Dinî ve siyasî hareketlere destek verdi, yüzbinlerce yabancı öğrenciyi bu çerçeveye göre eğitti. Şimdi bütün bu birikimi yok saymak çok kolay olmayacak. Toplumsal düzlemde de bir tepki oluşabilir. Suud ailesi ve eliti de bu konuda bir direniş sergileyebilir. Açılımların geleceğinin tamamen Suud inisiyatifinde gelişebileceği kanaatinde değilim. Böylesi bir değişim talebi içten gelen bir talep olmaktan ziyade daha çok ABD ile Suud arasında varılan bir mutabakat çerçevesinde hayata geçmektedir. ABD, muhtemelen Suud'dan ılımlı Sünnî hareketleri destekleme ve İran karşıtı bir blok oluşturma karşılığında güvenlik garantileri vermeyi taahhüt etmiştir. Ancak İran ile Suud'un askerî olarak doğrudan karşı karşıya geldiği bir ortamda ABD'nin oynayacağı rol tam olarak net değildir. Suud'lu yetkililerin de böylesi bir durumda ABD'ye tam olarak güvendikleri kanaatinde değilim. Her halükârda, İslam dünyasının kalbinde gelişebilecek bu tarz bir çatışma kaygı vericidir.

Suudi Arabistan'da son dönemde de devam etmekte olan ve bazı prens ve önemli varlığa sahip olan iş adamlarının gözaltına alınması ile gündeme gelen kriz, ılımlı İslam'a geçiş söylemi ile yan yana düşünüldüğünde Suudi Arabistan'da daha geniş kapsamlı bir siyasî dönüşümün bir göstergesi olarak okunabilir. Bu dönüşüm siyasî gücün ve maddî kaynakların merkezileşmesi ve karmaşık kraliyet güç aktarımı yapısını daha basit ve tahmin edilebilir bir hâle getirmenin yansıması olarak okunmalı. Veliaht Prens Muhammed bin Selman bu konuda ABD'den aldığı destekle de birlikte ciddi bir risk aldı ve hanedan içerisinde merkezileşme çabasına girdi. Bu çok riskli ve karşı bloğunu da oluşturabilecek bir adım. Lübnan Başbakanı Saad Hariri'nin Suudi Arabistan'a gitmesi ve ardından can güvenliği nedeniyle görevinden istifa ettiğini açıklaması önemli bir siyasî gelişmeydi. Burada doğrudan Hizbullah, İran ve bu iki aktörün Lübnan ve Suriye'deki etkisi hedef alındı. Ekim ayı sonunda Irak Başbakanı Haydar el Abadi'nin Riyad'a giderek Suudi Arabistan'da temaslarda bulunması, uzun yıllardır Tahran etkisinde bulunan Irak Merkezi Hükümeti açısından önemli bir gelişmeydi. Suud-İsrail ilişkilerini geliştirmeye yönelik olarak son dönemde yoğunlaşan çabalarla bir arada düşünüldüğünde İran'ı dengelemeye yönelik Suud liderliğinde güçlü bir ittifak arayışının hayata geçirilmeye çalışıldığı belirginleşmekte. Ardından Yemen'den Suudi Arabistan'ın başkentine yönelik olarak yapılan füze saldırısı yapıldı. Bütün bu hamleler İran'ın bölgedeki etkisini sınırlandırmaya yönelik askerî bir ittifakın da hayata geçirilmeye çalışıldığı görülmekte. Bu ittifak başarılı olursa, yakın bir zamanda bölgesel bir savaşa sürüklenme ihtimali var. Suudi Arabistan, son yıllardaki askerî harcamaları ile böylesi bir savaşa hazırlık yaptığı izlenimi uyandırmakta. Ancak Suudi Arabistan'ın en büyük zaafı kendi içindeki kırılma noktalarıdır.

Türkiye, bu gerilimde taraf olmak yerine kendi güvenlik çıkarlarına odaklanmalı ve elinden geliyorsa arabulucu rolünü üstlenmelidir. Türkiye, Suud'daki ılımlılaştırma hareketini ihtiyatlı bir iyimserlikle karşılamalı ve bu konuda yetkililerle temas-tan kaçınmamalıdır. Sonuçta İslam dünyasının büyük bir kesimini oluşturan Sünnî dünyada meydana gelecek değişimler Türkiye'yi de etkileyecek. Bu dönüşümün çatışmalı bir şekilde seyretmemesi için Türkiye, elinden gelen arabuluculuğu yapmalıdır. Aynı zamanda bu dalganın Türkiye karşıtı bir Arap milliyetçiliğini tetiklememesi için de ön alıcı adımlar atmalıdır. Türkiye, bu süreci çok yakından takip etmek durumundadır.

.....
YELİZ BOZKURT GÜMRÜKÇÜOĞLU

Yeni İş Mahkemeleri Kanunu'nun getirdiği değişiklikler

Ülkemizde iş hukukundan kaynaklanan uyuşmazlıkların sayısı oldukça yüksektir. İş Mahkemeleri Kanunu Tasarısı'nın genel gerekçesinde belirtildiği üzere, 2016 yılı sonu itibarıyla ilk derece mahkemelerindeki 3.525.000 civarındaki hukuk uyuşmazlığının yaklaşık yüzde 15'i iş uyuşmazlıklarından kaynaklanmaktadır. Yargıtay tarafından 2016 yılında bakılan 780.000 civarındaki hukuk uyuşmazlığının yaklaşık yüzde 30'u iş hukukundan kaynaklanan uyuşmazlıklardır. Bu sebeple, mevcut dava sayısını azaltacak ve uyuşmazlıkları daha kısa sürede çözüme kavuşturacak bir yöntem arayışına girilmiştir. Uzunca bir zamandır tartışılmakta olan İş Mahkemeleri Kanunu Tasarısı, 25.10.2017 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Böylece, 1950 yılından beri yürürlükte olan eski İş Mahkemeleri Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır. Yeni Kanun, çalışma hayatına ilişkin önemli değişiklikler öngörmektedir. Burada ise dava şartı olarak öngörülen arabuluculuğa değinmekle yetineceğiz.

Şüphesiz yeni Kanun'un öngördüğü değişikliklerden en önemlisi, zorunlu dava şartı olarak, Kanun'a veya bireysel ya da toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, bir alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemi olan arabuluculuğa başvurulmasının aranmasıdır. Arabuluculuk yöntemine başvurulmaksızın dava açılması durumunda ise öncelikle arabulucuya başvurulması ihtiar edilecek, buna rağmen başvurulmazsa dava usulden reddedilecektir. Belirtelim ki Kanun'un zorunlu arabuluculuğa ilişkin hükümleri 01.01.2018 tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir. Mevcut durumda taraflar isterlerse arabulucuya başvurabilmektedirler. Arabuluculuk yöntemi ile tarafların uzun bir dava süreci yerine,

uyuşmazlığı müzakere ederek kısa sürede çözümlenmesi amaçlanmaktadır. Zira arabuluculuk yönteminde yargılamadan farklı olarak, tarafların uzlaşmaya varması ve kendi çözümlerini üretmesi esastır. Böylelikle, hem işçinin davaya konu ettiği alacağına hızlıca erişebilmesi hem de mevcut yargı yükünün hafifletilmesi hedeflenmiştir. Uyuşmazlığın tarafları arabulucuya ilişkin bir seçimde bulunmadıkları takdirde, arabuluculuk bürosu listedeki arabuluculardan birini görevlendirilecektir. Arabuluculuk süresi üç hafta olup, bu süre içinde uyuşmazlık çözümlenemezse zorunlu hâllerde arabulucu tarafından süre en fazla bir hafta uzatılabilir. Taraflar anlaşmaya varacak olurlarsa, uyuşmazlık kısa sürede, yargı yükünü artırmaksızın ve barışçıl şekilde çözüme kavuşmuş olacaktır. Arabulucu tarafından gerçekleştirilen ilk toplantıya katılmamak yaptırıma bağlanmıştır. Ancak, taraflar görüşmeye katılarak uzlaşmak istemediklerini beyan etmekte serbesttirler.

Taraflar arabuluculuk görüşmelerinde uzlaşmaya varamadığı takdirde yargıya başvurmak mümkündür. Arabuluculuğun zorunlu dava şartı olarak öngörülmesi yargıya başvurma hakkını ortadan kaldırmamaktadır. Ekleyelim ki arabuluculuk bürosuna başvurulması ile zamanaşımı durur ve hak düşürücü süre işlemez. Böylece zamanaşımı sebebiyle doğabilecek hak kayıplarının engellenmesi amaçlanmıştır. İşçi eğer işe iade davasında arabulucuya başvurmuş ve uzlaşma sağlanamamışsa son tutanağın düzenlendiği tarihten itibaren, iki hafta içinde iş mahkemesinde dava açabilecektir. Arabuluculuk sürecinde işçinin haklarını bilmemek sebebiyle mağdur edilmesi olasılığı sebebiyle kanun değişikliği eleştirilmektedir. Ancak, işçinin bu görüşmelere avukatı ile katılması mümkündür. Buna alternatif olarak, uzman arabuluculuk sistemine geçilerek işçinin ayrıca bilgilendirilmesi önerilebilir.

Tuition assistance to Ivory Coast by TİKA

Turkish Cooperation and Coordination Agency (TİKA) has launched an IT lab in Ivory Coast Africa Muslim University as part of its activities in Ivory Coast.

According to a written statement by TİKA, modern computer and electronic devices have been put into service for students and members of the faculty aiming to ease the access to information and increase the quality of education in the developing university under the request of Supreme Council of Imams in Ivory Coast (COSIM). Turkey's Ambassador to Abidjan Esra Demir, Cheick Aima Boikary Fofana, the President of Supreme Council of Imams in Ivory Coast, TİKA representatives, faculty staff and students were at present during the hand-over ceremony at the Ivory Coast Africa Muslim University. Ambassador Demir said, TİKA's assistance not only

gives a chance to students to access the latest technological developments using better hardware but also helps to improve the relations between Ivory Coast and Turkey. Kutluhan Yuçel, the representative of TİKA stated that, as part of the assistance an IT lab has been launched in the university. Imam Fofana, the President of COSIM said that he was very pleased for the assistance and called the students to benefit from the devices at their best. "The assistance will let the university to improve its technological abilities and that will lead to better education" said Fofana, adding that he is very grateful to Turkey and TİKA.

24 il halk kütüphanesinin çalışma süresi uzatıldı

İstanbul ve İzmir İl Halk Kütüphanelerinin de arasında olduğu 24 kütüphane 08:30 - 22:00 arası hizmet verecek.

Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan yapılan yazılı açıklamada, Beyazıt Devlet Halk Kütüphanesi'nin Kültür ve Turizm Bakanı Numan Kurtulmuş'un talimatıyla 24 saat hizmet vermeye başladığı anımsatıldı. Toplumun bilgi, eğitim, kültür ve boş zamanlarıyla ilgili ihtiyaçlarını, ayırım gözetmeden ve ücretsiz karşılayan kütüphanelerin çalışma saatlerinin vatandaşların ilgi, istek ve ihtiyaçları doğrultusunda yeniden düzenlendiğinin belirtildiği açıklamada şu bilgiler verildi: "Vatandaşların daha fazla yararlanabilmeleri için kütüphanelerin daha

uzun süre açık kalmasını öngören pilot uygulama geçtiğimiz günlerde başlatıldı ve 24 kütüphanenin çalışma saatleri uzatıldı. Uygulamaya göre, İstanbul Orhan Kemal İl Halk Kütüphanesi, Düzce İl Halk Kütüphanesi, Sivas Şems-i Sivasî İl Halk Kütüphanesi, Konya İl Halk Kütüphanesi, Çanakkale Mehmet Akif Ersoy İl Halk Kütüphanesi, Batman İl Halk Kütüphanesi, İzmir Atatürk İl Halk Kütüphanesi, Bursa İl Halk Kütüphanesi ile Isparta Halil Hamit Paşa İl Halk Kütüphanesi her gün 08:30'dan 22:00'ye kadar hizmet verecek kütüphanelerden bazıları."

“İstanbul’un göz bebeği Aynur”

SEFA BULUT

Başakşehir’deki dev kulelerin ve yüksek binaların arasından geçerek her gün öğlümü anaokuluna bırakırken yolumun üstünde olan ve etrafta yapılan marka inşaat şirketlerinin oluşturduğu dev çöp ve atık madde yığını önünde duran, dört beş at arabası ve çöpleri karıştıran-ayıklayan kalabalık bir grup görmekteydim. İstanbul’da hele hele de Başakşehir’de at arabası göreceğim, çöp karıştıran Roman vatandaşlar göreceğim hiç aklıma gelmezdi. Çocukluğunu Edirne’de geçirmiş birisi olarak bu bende çok değişik bir tanıdıklık, hemşehricilik, dejavu ve nostalji karışımı duygu ve düşünceler oluşturdu.

Fotoğraf çekme merakım da vardı fakat hayatın içindeki zıtlıkları çekmeyi sevdiğim için en sonunda dayanamayıp Roman vatandaşların yanına gittim. Selam verdim, onlar da merak içerisinde sıcak bir şekilde selamımı aldılar. Fotoğraf çekmek için izin istedim, biraz beni sorguladılar ve en sonunda üniversite gazetesi için olduğunu söyledim ve yanlarındaki çocuğa ufak bir harçlık vermem karşılığında fotoğraf çekmem izin verdiler.

İstanbul’da Roman vatandaş göreceğim hiç aklıma gelmezdi demiştim ya, meraktan nereli olduklarını sordum, birkaç kişi Edirneli olduklarını söylediler ve ortak kişi ve mekân tanışıklığımız olunca birden samimiyetimiz ilerledi. Aslında bu kalabalık grubun hepsinin birbiri ile akraba olduklarını öğrendim. Edirneli olan gençle daha yakın olduk; o beni akrabalarıyla tanıştırdı. Edirneli grup, 16 yıl önce İstanbul’a gelmişler. Diğeri Çerkezköylü bir diğeri de Tekirdağlıydı. Hepsi Trakyalıydı yani. Demek ki İstanbul’un taşı toprağı gerçekten altınmış. Konuşmamız ilerlerken bir kısmının İkitelli’de bir kısmının da Esenyurt’ta oturduğunu öğrendim.

Romanlar, gene kendi içlerinden Romanlarla evlenmişlerdi. “Siz kendi içinize başkasını almıyorsunuz.” diye sorduğumda, “Hayır, biz herkese açığız, bize sığınan bizim yanımıza gelen herkese

açığız.” dediler. Birden aklımdan gidip onlarla bir süre yaşama fikri geçti.

Etrafta bulunanlar tahta parçalarını toplayıp ısınmak için yakmışlardı. Sonra iki yaşlı kadın geldi. Kadınlardan fotoğraf çekmek için izin istedim fakat izin vermediler. Derken oradan birisi yaz abi, “İstanbul’un göz bebeği Aynur, çöp topluyor, diye yaz!” dedi. Birden kendimi Yeşilçam film setinde sandım. Ateşin etrafında ısınırken, ne yaptıklarını sordum, yeni çöp traktörlerinin gelmesini beklediklerini söylediler. Sabahın erken saatlerinde gelip böyle hem çöp ayıkıyorlar hem de yeni kamyonların gelmesini bekliyorlardı. Çok dertsiz, gamsız, kabul edilmiş ve kalender buldum hallerini.

Sohbet devam ederken gözüme 9-10 yaşlarında bir erkek çocuk ilişti. “Okula gitmiyor mu?” dediğimde biraz bozuldu ve “Bazen gitmiyor, canı gitmek istemiyor.” dediler. Ben ise hiç gitmediğini düşündüm. Babası çocuğu gösterip, “Bak şunun güzelliğine! Biz Selanik göçmeniyiz, dedelerimiz savaş zamanı Selanik’ten geldi.” dedi ve birden hepsi bu fikir etrafında birleşti. Enişte diye birini tanıştırdılar, enişte gece de orada kalıp çöpleri bekliyormuş ya da herkesten erken geliyormuş. Kışın bu soğukunda bile bu kadar erken kalkan bu insanlara, “Neden başka bir yerde çalışmıyorsunuz?” diye sordum. “Biz başkasının emri altında çalışamayız.” dediler.

Başka bir tarafta türkü söyleyen birisi dikkatimi

çekti. Türkü formatı buraya hiç uygun değildi. İbrahim Tatlıses filmlerinde inşaatta çalışanların söylediği türdendi. Format Roman formatına hiç uymuyordu. Onu da merak ederek yanına gittim. Bu kişi de Vanlı bir vatandaşımızdı. O da kâğıt ve hurda topluyordu fakat onun küçük bir kamyoneti vardı. “İşler nasıl?” diye sorunca, “Suriyeliler ve Afganistanlılar geldikten sonra biraz bozuldu. Tek bir tane kâğıt, karton bırakmıyorlar.” dedi. Böylece bu işi yapan başkalarının da olduğunu öğrenmiş oluyorum. “Romanlarla nasıl geçiniyorsunuz?” diye sorduğumda, “Hiçbir sorun yok, Kürt, Türk, Roman ayrımı yok, hepimiz insanız!” diye cevapladı.

Bu kadar kısa sürede o kadar çok şey öğrenmiştim ki... Dev blokların önünde ateş yakmış ısınan insanlar, at arabaları ve hurda ayıklayan insanlar. Bir de bu lüks evlerde yaşayacak olan insanlar ve çöp toplayan insanlar hayatın zıtlıklarını büyük bir uyum içerisinde yaşayacaklardı ve kültürün değişime ne kadar dirençli olduğunu göstereceklerdi.

Sonuç olarak diyorum ki, bazen de bizden olmayan, kendimizden olmayan insanların da yaşam öyküsünü merak etmeliyiz. Görünen insanların, görünmeyen, bilinmeyen yaşam olaylarını ve hikâyelerini dinlemeliyiz, anlamalıyız ve tanımalıyız. Bu hikâyeler bizim kendi yaşamımızı daha da zenginleştirir ve bize yeni şeyler katar. İşte yaşam öyküsü araştırmasının amacı da budur.

AÇIK MEDENİYET GAZETESİ

YIL: 1 SAYI: 2 KASIM 2017

açık medeniyet

Fikri Bağımsızlık | Intellectual Independence | الاستقلال الفكري

Açık Medeniyet Gazetesi, İbn Haldun Üniversitesi'nin aylık yayınıdır.

İBN HALDUN ÜNİVERSİTESİ
ADINA İMTİYAZ SAHİBİ
Prof. Dr. Recep Şentürk

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Hakkı Öcal

YAYIN KOORDİNATÖRÜ VE
SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Muhammed Akaydın

YAYIN KURULU
Recep Şentürk
Fahrettin Altun
Hakkı Öcal
Halil Berktaş
H. Hümeysra Şahin
İsmail Erkam Tüzgen
Muhammed Akaydın

EDİTÖRLER
Enes Yalman
Gökhan Gökçe
Mahmut Çelik
Meryem Betül Kılavlı
FOTOĞRAF EDİTÖRÜ
Tevhid Yeni

KREATİF DİREKTÖR
Ali Vefa

TASARIM
Lokomotif C.A.
Cemil Yağmurcu

REKLAM
Abdulkadir Alemdar
0212 692 02 12
0541 234 34 25

ISSN 2602-2699

İletişim: İbn Haldun Üniversitesi, Ulubatlı Hasan Cad. No: 2 34494 Başakşehir, İstanbul | Basın Danışmanlığı: 0212 692 02 12 acikmedeniyet@ihu.edu.tr
Basım: Kültür Sanat Basımevi, Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi ZB-11 Topkapı, İstanbul Telefon: 0212 674 00 21-29-46 Faks: 0212 674 00 61 www.kulturbasim.com
Yayımlanan tüm yazı, haber ve fotoğrafların her türlü telif hakkı İbn Haldun Üniversitesi'ne aittir. İzin alınıp kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.
Yayımlanan yazıların dil, bilimsel içerik ve hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir.

YENİ İPEK YOLU'NUN KÖPRÜSÜ TÜRKİYE

ASYA, AVRUPA VE AFRIKA'YI BİRBİRİNE BAĞLAMA HEDEFİYLE BAŞLATILAN VE TARİHİ İPEK YOLU'NU YENİDEN HAYATA GEÇİREN "BAKÜ-TİFLİS-KARS DEMİRYOLU PROJESİ" 30 EKİM'DE HİZMETE GİRDİ.

YAPIMINA 2008'DE BAŞLANAN DEMİRYOLU BAĞLANTISI İLE LONDRA'DAN ÇİN'E KESİNTİSİZ SEYAHAT SÜRESİ MAKSİMUM 15 GÜN OLACAK

İLK ETAPTA YILLIK 1 MİLYON YOLCU VE 6 BUÇUK MİLYON TON YÜK TAŞINABİLECEK

İLK ETAP

1 MİLYON YOLCU

6,5 MİLYON TON YÜK

76 KM

TOPLAM UZUNLUĞU 838 KİLOMETRE OLAN DEMİRYOLUNUN 76 KİLOMETRESİ TÜRKİYE TOPRAKLARINDAN GEÇİYOR

TAŞIMA KAPASİTESİ 2034 YILINA KADAR, 3 MİLYON YOLCU VE 17 MİLYON TON YÜKE ÇIKARTILACAK

2034 YILI

3 MİLYON YOLCU

17 MİLYON TON YÜK

AVRUPA İLE ÇİN ARASINDA 45 GÜNE ULAŞAN ÜRÜN TAŞIMACILIĞININ 15 GÜNE KADAR İNEBİLECEĞİ BELİRTİLİYOR

TÜRKİYE, YENİ İPEK YOLU'NDA KÖPRÜ KONUMUNDA. BOĞAZDAKI TÜP GEÇİDİ KULLANAN TRENLERİN ÜLKE EKONOMİSİNE CİDDİ KATKI YAPMASI BEKLENİYOR

2065 ÜLKE TRİLYON\$

YENİ İPEK YOLU'NUN 65 ÜLKEDEN GEÇMESİ PLANLANIYOR. BU ÜLKELERİN TOPLAM EKONOMİK BÜYÜKLÜĞÜ İSE 20 TRİLYON DOLARI AŞIYOR

Are we heading to two seasons?

Professor Orhan Sen from Istanbul Technical University (ITU) said "September has become a month of summer. The fall will start in October and November. From now on the springs will be shortended to one and a half month."

Professor Sen from the Aeronautics and Astronautics Faculty, Meteorological Engineering Department in ITU warned that the effects of global warming are increasing every year in the region which Turkey is situated, causing record high temperatures and extreme downfall.

"Record high temperatures will continue"

Professor Sen said that record high temperatures are frequently observed recently in Turkey and it will continue in the coming years. "What does that mean?" asked Professor Sen and added, "That shows the effects of the global warming are settled in Turkey."

"September is a summer month anymore"

Saying the seasons are no longer the same Professor Sen said: "September is regarded as a month in summer. The fall my start in October and November. This is also valid for spring. The springs will only be one and a half months long. The spring regarded as a transitional period and it is getting narrower. Hot and chilly periods will be observed. The transitions between those will be mild and quick. The before spring and fall will be shortended to one and a half months and only a month long in the near future. They may even disappear. That will lead to a cold winter and a hot summer. That looks like the Mediterranean climate. Turkey is shifting to a subarid and

an arid climate. Do not take into account the amount of the downfall. It rains that heavily in subarid climates as well."

Professor Sen said, it is impossible to observe four seasons in the Equator region like it is observed on the latitudes that Turkey is situated. He warned that, "Unfortunately it will be the same here as well. The 3 month long seasons that we used to have in Turkey like spring, summer, autumn and winter will only start to be observed on the northern latitudes. Our country experiences a climate change. That change is taking us to a more arid climate. That means we will not have all 4 seasons of 3 months long, instead we will observe a climate with two periods. One will be hot, the other will be chilly."

Wi-Fi'de güvenlik açığı tespit edildi

Yaygın olarak kullanılan kablosuz yerel ağ sistemi Wi-Fi'de veri gizliliğini ortadan kaldıran güvenlik açığı tespit edildi.

Belçika Katolik Leuven Üniversitesi'nden siber güvenlik araştırmacısı Mathy Vanhoef'in, hazırladığı internet sitesiyle kamuoyuna duyurduğu güvenlik açığının bilgisayar korsanlarına yerel ağa bağlı bilgisayar ve mobil cihazlardaki veri trafiğine nüfuz etme imkânı sağladığı belirtildi. Güvenlik açığının Wi-Fi Korunmalı Erişim 2 (WPA2) Protokolünü kullanan tüm sistem ve cihazları etkilediği ifade edildi. Vanhoef, protokoldeki açığın bilgisayar korsanlarına "crack" adı verilen müdahaleyle sisteme yeni bir ağ anahtarı yükleyerek ağ kullanıcılarının şifrelerine, e-posta yazışmalarına ve diğer şifrelenmiş verilere ulaşma imkânı verdiğini kaydetti. Açığın WPA2 Protokolünü kullanan Android, Linux ve OpenBSD işletim sistemle-

rini kullanan cihazları ve daha sınırlı olmakla birlikte, macOS ve Windows işletim sistemlerini kullanan cihazlar ile MediaTek Linksys modemlerini de etkilediği kaydedildi.

Tüm Wi-Fi cihazlarının güvenlik açığı nedeniyle risk altında olduğunu vurgulayan uzmanlar, veri hırsızlığı ve fidye yazılımı gibi saldırılara karşı dikkatli olunması ve açığı onarmak için hazırlanacak sistem ve erişim güvenlik yamalarının yüklenmesi tavsiyesinde bulundu.

Vanhoef'in Birleşik Devletler Bilgisayar Acil Durum Teyakkuz Timi ve

Avrupa'daki siber güvenlik kurumlarıyla koordinasyon içinde hazırladığı güvenlik raporu 1 Kasım 2017'de Dallas'ta düzenlenecek Bilgisayar ve İletişim Güvenliği (CCS) Konferansı'na sunulacak.

Sermaye piyasası üvey evlat mı?

MUSTAFA KEMAL YILMAZ

Türkiye, 2023 yılında dünyanın en büyük ilk 10 ekonomisinden biri olmayı hedefliyor. Bu hedefe ulaşmanın yolu ise istikrarlı büyümekten ve güçlü bir sermaye birikimine sahip olmaktan geçiyor. Maalesef ülkemizde tasarruf oranı hala %14-15'ler seviyesinde. Sermaye ise daha çok bankacılık kesiminde birikiyor ve şirketler yatırımlarını genellikle bu kanaldan finanse ediyorlar. Nitekim bankacılık sektörü aktif büyüklüğünün Gayri Safi Yurtiçi Hasılaya (GSYİH) oranı %105 ve bankaların Türkiye'deki finansal kuruluşların aktif büyüklüğü içinde aldığı pay %81. Durum böyle olunca, ne zaman bir ekonomik kriz çıksa bankalar faiz oranları ile oynayarak yatırımcıları yağmurlu günlerde şemsiyesiz bırakabiliyor.

Peki, neden hep odak noktamız bankalar? Neden gelişmiş ve birçok gelişmekte olan ülkenin ekonomik kalkınmasında önemli rol oynayan sermaye piyasasına hep üvey evlat muamelesi yapıyoruz? Baktığımızda, rekabet içinde olduğumuz birçok ülkede borsaların piyasa değerinin GSYİH'ya oranı yüksek: Hindistan'da %71, Kore'de %89, İspanya'da %65. Ülkemizde ise bu oran %25'ler seviyesinde. Oysa ki sermaye piyasası, bankacılık sektörü ile karşılaştırıldığında, şirketlere pay senetleri satışı ile geri ödemesiz fon sağlıyor, faiz maliyeti bulunmuyor ve geniş bir yatırımcı kitlesine ulaşarak sürdürülebilir olmaya imkân veriyor. Durum böyle iken, bugün İSO 500 şirketlerinden sadece %15'i borsada işlem görüyor ve son 5 yılda halka arzlarda bir kıpırtı görülüyor. Adeta şirketler tek kanat ile uçmaya ve havada kalmaya çalışıyorlar.

Bu noktada, büyümenin finansmanı için sermaye piyasasını teşvik edici adımlar atılması gerekiyor. Sermaye piyasasını kullanarak fon temin eden/edecek şirketlere başta kurumlar vergisi oranında indirim olmak üzere çeşitli teşvikler sunulması bu adımlardan en önemlisi. Diğer önemli bir adım, devlet yetkilileri tarafından her zeminde şirketleri sermaye piyasasına açılarak fon temin etmeye yönlendirici demeçler verilmesi ve bizzat devletin işsizlik fonu gibi büyük tutarlı fonların %1'ini yeni halka arzlardan pay alımı için kullanması. Çünkü sermaye piyasası, bugün dünyada en önemli ekonomik itici güç olan girişimciliğin yaygınlaşması ve start-up'ların artması için kritik bir öneme sahip. Zira, bugünün start-up'ları, orta vadenin KOBİ'leri, uzun vadenin ise büyük işletmeleri olmaya aday. Bunun en çarpıcı örneği, ABD'de bir start-up olarak ortaya çıktıktan sonra bugün 100 milyar dolar marka değerine sahip olan ve borsada işlem gören Google ve Apple gibi şirketler.

Sermaye piyasasının gelişmesi ve derinleşmesi, son yıllarda ülkemizde yoğun olarak gündeme gelen markalaşma olgusunun da besin kaynağı. Bugün Türkiye'de yaşı 100 yılı bulan şirket sayısı bir elin parmaklarını geçmeyecek kadar az. Gelişmiş ülkelerde ise birçok şirket asırlık ömre sahip. Unutulmama ki iflas eden her şirket, nesiller arasındaki geçişte kurumsallaşma sürecini tamamlayamayan çekişmelere yenik düşen her işletme, ülkenin millî gelirine ve geleceğine verilen zarardır. Denetim ve gözetim mekanizmalarını sağlıklı çalışan, şirketlerin ve yatırımcıların haklarını koruyan bir sermaye piyasası ise hem ülke ekonomisi hem de gelecek nesillerimiz için bir umut kaynağı, bir kazançtır.

Sağduyu - 2

HABİP TÜRKER

Geçen yazımıza kaldığımız yerden devam ediyoruz. İnsanın duyuş ve biliş kapasitelerinin amacına uygun bir şekilde gelişim göstermesi ve çalışması olarak açıkladığımız sağduyunun çekirdeğini temkin oluşturmaktadır. Sağduyu, mekânla aynı kökten gelen ve ayağını yere sağlam basmak demek olan temkin duyuş ve bilişimizi bulanıklaştırıp körleştiren inanç ve tutumlara karşı açıklığı, berraklığı temele alarak tutum geliştirmek demektir. Başka bir deyişle, boşlukta değil sağlam bir zeminde davranmak, sağduyulu davranışın özüne ait bir eylemdir. Bunun ilk adımı başkasına karşı kalbimizi tamir etmek, beynelmilel gıybetten kaçınarak hüsnüzan etmek, en azından suizandan kaçınmaktır.

Temkin, aslında kaygının zıddıdır. Kaygıda bastığımız zemin kaygandır, sürekli sendeleriz; her an düşme tehlikesiyle karşı karşıyayızdır. Bu da bizde korkuya yol açar. Korkuyla davranır, korkuyla hareket ederiz. En ufak yaprak hışırtısını dahi tehdit olarak algılarız. Böylece çevremizi bir tehdit hatıta düşman olarak görmeye başlarız. İnsanların mal ve haklı taleplerine tepkisel davranır, böylece otoriterleşmenin önünü açmış oluruz. Hakikaten de otoriterleşme sanıldığı gibi bir temkin değil, bir kaygı durumudur. Bir çocuğun zihniyle

karanlığa resim çizmesi gibi otoriter de karanlığı tehdit ve düşmanla doldurur. Bunun en iyi örneği ülkemizin geçen yüzyılda yaşadıklarıdır. Devlet; kendi vatandaşını tehdit olarak algılamış, bu algısının yol açtığı sanırlarla boğuşmak için yıllarını heba etmiştir. Öte yandan gerçek tehditleri de algılayamamıştır.

Kaygıda bastığımız yer sağlam olmadığı için gerçek tehditle gerçek olmayanı birbirinden ayırmada güçlük çekeriz. Oysa temkin bunu fark etmede her zaman daha büyük kolaylık sağlar. Çünkü sağduyu dediğimiz yetiler külliyatımız bu esnada çok verimli çalışmaktadır. Bu yüzden barışa götüren en evrensel yol, sağduyudur.

Sağduyunun başka bir koşulu, uyku dışında, her nefes alışverişte uyanık olmaktır. Bir yazarın (Fromm) dediği gibi çağımızdaki insanların en temel sorunu uykudakilerin uyanık, uyanıkların ise uykulu olmasıdır. Bunun nedeni modern bireyin sürekli kaygı içinde yaşamasıdır. Kaygı, uykularımızı böler; uyku zamanı sürekli hesap kitap yaparız. Hesap kitap yapma zamanında ise sürekli uyuklarız. Bu durumun yol açtığı şey biteviye sarhoşluktur. Temkinsizlik, kaygıyı; kaygı da tekinsizliği doğurur. Tekinsizlik temelde olumsuz anlamda hedef göstermek; sisli, bulanık bir bölge resmi çizmektir. Bir bölgeyi ya da bir kesimi tekinsiz olarak görmeye başladığımızda farkında olmadan kendimizi de tekinsiz hâle getiririz. Şiddete her an hazır hâle geliriz. Sürekli kaygı ve tekinsizlik, biteviye nefret ve şiddeti; bu da ardından cınayeti getirir.

Sevgi, nasıl ki kendimizi başkasına açmak, onun içimize nüfuz etmesine müsaade etmekse, nefret de kendimizi ona karşı kapamak, onun gönül zarımızdan içeri girmesine müsaade etmeyecek şekilde katılaşmaktır. Kuşkusuz bu tutum bizi sağduyusuz tutum ve davranışların kucağına atar. Şiddete meyyal hâle geliriz. Karşıdakine kendimizi

kapayıp, katılaştırdığımızda, onun canlı olup olmadığını idrak edemeyiz. Böylece ona kolayca şiddet uygularız. Davranışımız sanki bir canlıya değil de bir taşa yönelikmiş gibi bir tutum içine gireriz. Bu bakış açısından cinayetin anlamı, aslında öldürdüğümüzü yeniden öldürmektir.

Sağduyu; her nefes alışverişte uyanık olmak derken, kaygıyı değil, tefekkür ve düşünümü her daim sürdürmeyi ve çevreye ibret nazarıyla bakmayı kastediyoruz. Sağduyuyla hareket edip etmediğimizi anlamamızın bir yolu, coşku ve sarhoş edici mutluluk yerine huzur ve tatminkâr bir mutluluk duyup duymadığımızı bakmaktır. Sağduyusuzluk yetilerimizin bir anarşisi olduğundan çoğu kimseye sağduyusuz fikir ve görüşler özgürlükçü gelir. Özgürlüğü; düzensizlik, anarşi olarak anlamak yerine, ilk önce nefsimizle mücadele olarak anlamak daha yerinde bir görüştür. Dünyayı özgürleştirmenin yegâne yolu insanın kendisini özgürleştirmesi, nefsinin arzu ve isteklerini ilahlaştırmaktan vazgeçmesidir.

Tam burada sağduyunun başka bir anlamı daha ortaya çıkmaktadır: Tahammül. Aynı kültür daire-i içinde bile sayısız farklılıklar vardır. Nitekim kimimizin doğru bulduğunu kimimiz yanlış hatta aşırı yanlış bulabilmektedir. İşte burada nasıl tavır takınacağımız önem arz etmektedir. Tahammülü mü yoksa inandığımız şekildedeki iyiliği emredip kötülükten sakındırmayı mı tercih edeceğiz. İlkini tercih edenler, ikincisini hoşgörüsüzlük; ikincisini yeğleyenler ilkini kayıtsızlık, vurdumduymazlık olarak niteleyebilir. Oysa her ikisi de sağduyunun gerektirdiği tutumlardır. Bu yüzden ikisini birden seçmek yani inandığımız iyiliği emredip kötülükten sakındırmaya çalışırken, ilgili kesimlerin karşı tavırlarına tahammül etmek; tahammül ederken de iyi bildiğimize çağırarak, kötü bildiğimizden sakındırmaya çalışmak sağduyunun anlamına daha uygundur.

“Tanıtım” yerine “lansman” demenin ne mantığı var?

Türkiye Dil ve Edebiyat Derneği Başkanı

Erdem, “‘Tanıtım’ yerine ‘lansman’, yenileşmenin yerine ‘inovasyon’, toplantıyı yöneten kişiye ‘moderatör’ demenin mantığını kim, nasıl açıklayabilir? Ne mantığı var, cehaletten başka ne var?” dedi.

Türkiye Dil ve Edebiyat Derneği Genel Başkanı ve AK Parti İstanbul Milletvekili Ekrem Erdem, Kahramanmaraş Necip Fazıl Kısakürek Kültür Merkezi’nde düzenlenen 3. İstişare ve Değerlendirme Toplantısı’nda yaptığı konuşmada, “millî kimlik ve millî benliğin ancak dil ile korunup, dil ile geliştirilip sürdürülebileceğini” söyledi. Bugün Türkçenin karşı karşıya kaldığı sorunları, yalnız bir dil sorunu olarak görmemek gerektiğini, aslında kaybolmakta olanın dil değil, millî kimlik olduğunu ifade eden Erdem, “bugün savaşların da dil ve din üzerinden yapıldığını, dili ve dini yozlaştırarak, dünyanın tek dilli ve tek dinli dünyaya götürülmek istendiğini” savundu.

Güçlü bir medeniyet kurmanın güçlü bir dilden geçtiğini vurgulayan Erdem, şunları kaydetti:

“Güçlü medeniyetler güçlü dillerle inşa edilebilir. Yabancı dille bir medeniyet oluşturma şansımız yoktur. Dilimize gerekli hassasiyeti göstermiyoruz. Caddemize, sokağımıza, konuşurken hiç gereği yokken cümlemizin içine bir yabancı kelimeyi koymayı bir ayrıcalık, bir

AK Parti İstanbul Milletvekili ve Türk Dil ve Edebiyat Derneği Başkanı Ekrem Erdem

farklılık olarak ortaya koyuyoruz ki gerçekten bu çok acı. ‘Tanıtım’ yerine ‘lansman’, ‘yenileşme’nin yerine ‘inovasyon’, ‘toplantıyı yöneten kişi’ye ‘moderatör’ demenin mantığını kim, nasıl açıklayabilir? Ne mantığı var, cehaletten başka ne var? Toplu konutlara ‘life’ ve ‘world’ gibi isimler koymanın, hastanelere ‘hospital’ demenin gerekçesini biri bana söyleyebilir mi? Özentiyile dilimizin kirletilmesine kimin ne hakkı var?”

“Bilişim dili acil ele alınmalı”
Erdem, “Türkçenin karşı karşıya kaldığı sorunların yalnızca tabelalar, yön levhaları ve markalardan ibaret olmadığını, ele alınması gereken en acil konulardan birisinin de bilişim dili olduğunu” vurguladı. “Hızlı bir gelişme gösteren bilişim teknolojisine bağlı olarak Türkçeye giren yabancı kelimelerin günlük hayata yerleşmeden Türk Dil Kurumu’nca bir an önce gerekli tedbirlerin alınarak Türkçeleştirilmesi gerektiğine” dikkati çeken Erdem, “sosyal medyanın dilinin de mutlaka özel olarak ele alınması ve Türkçeye daha fazla zarar vermesinin önlenmesi gerektiğini” söyledi.

İslamî finansta paradigma değişikliği - 1

YUSUF VARLI

Ülkemizin yoğun siyasî ve politik gündemi içerisinde kendisine yer bulamayan ekonomi ve finans konuları, aslında gündemin arka planını belirlemesi hasebiyle oldukça önem arz etmektedir. Türkiye'nin ekonomik ve finansal gelişimini etkileyecek konuların ikincil planda kalması, bölgesel bir güç ve küresel bir aktör olma iddiasını adeta sınırlamaktadır. Bu durum, başta Cumhurbaşkanı Erdoğan olmak üzere devlet yönetiminin tepe noktalarında sıklıkla ifade edilmektedir. Cumhurbaşkanı'nın son yıllarda gündeme taşıdığı "yerli" ve "millî" kavramları ile ülkemizin mevcut ekonomik modelini de yeni bir yöne kavuşturmayı amaçladığı aşikârdır. Özellikle faiz tartışmaları üzerinden yeni ekonomik ve finansal yapıların gerekliliğini tartışmaya açan Cumhurbaşkanı, İslamî finans başta olmak üzere alternatif finansal sistemlerin ülkemizde ve dünyada gelişmesi gerektiğini sıklıkla vurgulamaktadır. Cumhurbaşkanlığı seviyesindeki bu hassasiyetin ve yönlendirmenin hayata geçirilebilmesi için öncelikle günümüzdeki İslamî finans paradigmasının değişmesi gerekmektedir. Zira mevcut konvansiyonel finansal sisteme benzer şekilde finansal varlıkların yaklaşık %80'ini bankacılığın oluşturduğu ve bankacılık içerisinde de risk paylaşımına dayalı enstrümanların oranının sadece %10 civarında olduğu bugünkü İslamî

finansal sisteminin, mevcut küresel finansal piyasalara yeni bir model sunabilmesi oldukça zor gözükmektedir.

Ayrıca, 2 trilyon doların üzerindeki bir büyüklüğe rağmen dünyadaki finansal varlıkların sadece %1'ine sahip İslamî finans kurumlarının özellikle son yıllarda düşen petrol fiyatları neticesinde büyüme trendlerini koruyamaması da dikkat çekicidir. Benzer durum Türkiye için de geçerlidir. Ülkemizdeki katılım bankalarının büyüklüğünün bankacılık sektörüne oranı, 2003 yılından bu yana geçen süreçte yaklaşık 2 kat artarak %5 seviyesine ulaşırken, son yıllarda belirgin bir artış yaşanmamıştır. Kamu bankalarının da dâhil olması ile bu oranda ufak çaplı bir yükselme gözleniyor olsa da yapısal bir artış beklemenin zor olduğu gözükmektedir.

İslamî finansın yatay seyrinin kırılabilmesi ve kendine has bir kriz ile karşı karşıya kalmaması adına günümüzdeki yaklaşımının ve temellerinin değişmesi gerekmektedir. Bu değişiklikler için yeni uygulamaların ve ürünlerin geliştirilmesinin veyahut ülkemizde de olduğu gibi yeni kurumların dâhil olmasının yanı sıra öncelikli olarak daha kökten ve öze dair yeni söylemler ve faaliyetler hayata geçirilmelidir. Yeni paradigma için İslamî finanstaki temel altyapı sorunları ve buna bağlı olarak üstyapıdaki problemler üzerinde derinlemesine tartışılmalı ve ortaya çıkacak tabloya göre yeni uygulamalar ve yapılar hayata geçirilmelidir. Bu yazı, bahsi geçen yeni paradigmanın ortaya çıkması için gereken tartışmalara bir nebze de olsa katkı yapmak amacıyla kaleme alınmıştır. Öncelikle değinmek gerekir ki, isimlendirme noktasındaki tartışmalarının nihayete erdirilmesi, paradigma değişikliği için önemli bir adım olacaktır. Yaygın olarak kullanılan şekli ile İslamî finans, adından da anlaşılacağı üzere İslamî olan bir finansal sistemi ifade etmektedir. Hâlbuki asıl amacın İslamileştirme değil, İslamlaştırma olması gerekmektedir. Bu sebeple, isimlendirme olarak "İslamî Finans" yerine "İslam Finansı"

kavramı daha doğru bir kullanım olacaktır. İsimlendirme konusunda atılacak bu adımın ardından sistemin dayanak noktalarının da İslam ile ilişkiselliği sorgulanmalıdır. Bu minvalde ortaya konacak modelin, referans noktası da dâhil olmak üzere tümüyle İslamî kurallara uygun bir biçimde oluşturulması gerekmektedir. Örneğin çoğu ülkede İslamî denilen bankacılık, konvansiyonel bir mevzuat içerisindeki özel maddeler ile işletilmektedir. Hâlbuki ayrı bir mevzuat olmadan, tam manasıyla İslamlaştırılmış bir bankacılıktan bahsedilemez. Benzer bir durum, sermaye piyasaları için de geçerlidir. Mevcut finansal sistemin İslamlaştırılması bazı durumlarda yeniden ve orijinal bir model kurmayı gerektirirken, bazı durumlarda ise var olan üzerinde yapılacak ufak değişiklikler ile mümkün olabilir.

Ayrıca, günümüzde uygulanan hâli ile bu sisteme "İslamî" demenin çok da doğru bir kullanım olmadığı açıktır. Konvansiyonel finans sistemine bir karşı duruş olarak ifade edilen "Faizsiz Finans" isimlendirmesi de istenilen modeli tam olarak karşılamamaktadır. "Paylaşım", "Katılım" veya "Ortaklık" kavramlarına dayalı bir model ve bu şekilde bir isimlendirme, asıl maksadı karşılamaması sebebiyle daha kullanışlı olacaktır. Türkiye özelinde de, Katılım bankaları ve bankacılığı isimlendirmesinde "Katılım" kelimesinin karşıladığı anlam ne kadar uygun ise, "Banka" ifadesinin kullanımının bir o kadar eksik olduğu da ifade edilebilir. Banka kelimesinin çağrıştırdığı negatif sayılabilecek anlamları değiştirmek neredeyse imkânsız olduğuna göre başka seçenekler üretilerek kullanımı yaygınlaştırılabilir. Böylece, toplum nezdinde her iki bankacılık türünün birbiri ile benzeştiği algısı bir nebze de olsa azaltılabilir.

Elbette bu tartışmalar tek köşe yazısına sığmayacak kadar uzun bir hacmi sahip. Dolayısıyla zorunlu olarak şimdilik yazıyı burada iktifa edip sonraki yazıda tartışmayı genişletmeye devam edeceğim.

BTK elektronik haberleşmede tüketici haklarını belirledi

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun (BTK), "Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Tüketici Hakları Yönetmeliği", Resmî Gazete'de yayımlandı.

Buna göre; işletmeciler, abonelik sözleşmelerinde isim, unvan, adres, hizmet numarası gibi tanımlayıcı bilgilerin yanı sıra, tarafların yükümlülükleri, sözleşmenin süresi, feshi ve yenilenmesine ilişkin şartlar, sunulacak hizmetlerin tanımı, hizmet kalitesi seviyeleri ve ilk bağlantının gerçekleştirileceği süre, bakım/onarım hizmetlerine ilişkin bilgi, tarifelerin içeriği ve değişiklikleri hakkında güncel bilgilerin hangi yollardan öğrenilebileceği, uzlaşmazlık çıkması hâlinde yargı yolu da dâhil olmak üzere uygulanacak çözüm prosedürü gibi detayları tüketicilerin kolayca ulaşabilmesini sağlamakla yükümlü olacak.

Abonelik sözleşmeleri en az 12 puntuyla hazırlanacak, yükümlülük getiren hususlar açık, sade ve anlaşılabilir biçimde siyah koyu harflerle belirtilecek ve tip abonelik sözleşmelerinin kolay erişilebilir şekilde işletmecilerin internet sitelerinde yayınlanacak. Sözleşmesinin yapılmasının ardından ücretlendirme, hizmetin aboneye fiilen sunulmasıyla başlayacak. İşletmeci sunmadığı /abonenin talep etmediği, onay vermediği hizmet için aboneye ücret yansıtılmayacak. İşletmeciler sundukları hizmetlere ilişkin, abone ve kullanıcıları ile siyasî propaganda içerikli haberleşme yapamayacak, pazarlama veya cinsel içerik iletimi gibi maksatlarla yapılacak haberleşmelerde ise abone ve kullanıcıların izinlerini alacak.

Abonelik sözleşmelerindeki haksız şartlar
İşletmecinin aboneye müzakere etmeden, tek tarafı olarak abonelik sözleşmesi, taahhütname veya kampanyalara koyduğu ve tarafların sözleşmeden doğan hak ve yükümlülüklerinde, dürüstlük kuralına aykırı düşecek biçimde abone aleyhine dengesizliğe neden olan hükümler yazılmamış sayılacak. Abonelik sözleşmesinde yer alan kaydın açık ve anlaşılır biçimde kaleme alınmamış olması veya birden çok anlama gelmesi hâlinde de abonenin mağduriyetine neden olduğu kabul edilecek ve bu durumda abone lehine yorumlanacak.

Feshin sonuçları
Aboneler, abonelik sözleşmelerini her zaman ücretsiz olarak sona erdirebilecek. Feshi işleminden sonra işletmeci, geri kalan alacakları için borcu olan abonelere, abonenin fesih talep tarihinden sonra en geç 4 ay içinde son olarak fatura gönderecek. Fesih durumunda aboneden daha önce alınan depozito, avans gibi ücretler veya abone alacakları varsa, mahsuplaşmayı müteakip kalan tutar 15 gün içinde işletmeci tarafından iade edilecek. İşletmecilerin, yönetmelikle belirlenen yükümlülükleri yerine getirmemeleri hâlinde, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu İdari Yaptırımlar Yönetmeliği hükümleri uygulanacak.

Osmanlı'nın son döneminden beri münevver ve mütefekkir değil, kendini aydın diye nitelendiren bir kesim oluştu. Sadece Batı'ya özenen, kendini Batılı gibi görmeyi yeğleyen bu elitler, bu topluma, bu coğrafyaya, bu medeniyete yabancılaştılar.

200 YILDIR YAŞADIĞIMIZ SORUN KENDİMİZE YABANCILAŞMADIR

Röportaj
Muhammed Akaydın

— Sayın Cumhurbaşkanım, öncelikle üniversitemize geldiğiniz ve röportaj talebimizi geri çevirmediğiniz için sizlere teşekkürü bir borç biliriz. İzninizle sorulara geçmek istiyoruz: İbn Haldun, "Asabietsiz hiçbir devlet kurulmaz. Devletin kurulabilmesi için maddî ve manevî güç gerekir. Bu ise asabiyetin kendisidir." diyor. İbn Haldun'un toplumun temel bağı ve tarihin itici gücü olarak ele aldığı bu kavram, 2023 hedeflerine yürüyen Türkiye için de kullanılabilir mi? 2023 hedefleri ve 2071 vizyonu hangi referansları kendine dayanak yapmaktadır?

— Öncelikle İbn Haldun'un kullandığı asabiyet ifadesinin bugün anlaşıldığı şekliyle ele almamalıyız. Bir tespit olarak bunlar çok kıymetlidir. İbn Haldun, bizim medeniyet tasavvurumuzun oluşmasına ciddi katkılarda bulunmuş önemli bir âlimdir. Nitekim bundan 650 yıl önce yaşamış olmasına rağmen, günümüzde de kendisinden istifade etmeye devam ediyoruz.

İslam, ihsandır. Güzel olan İslam'dır. Bir defa bunu bilmemiz lazım. Kadim medeniyetimizi besleyen ana damar budur. Güzelliğin temelinde, adalet ve hürriyet vardır.

İbn Haldun için asabiyet; bir aidiyet, insanların belirli bir şuur dâhilinde müşterek hareket etmeleri anlamına geliyor. İnsanların hâkimiyeti tesis etmelerinin, devlet kurmalarının da bunun neticesinde gerçekleştiğine dikkati çekiyor. O; asabiyet kavramına, ırkçı bir anlam yüklemiyor.

Bizler, kadim medeniyetimizin bize miras bıraktığı, özellikle Osmanlı'nın kuruluş ve yükseliş döneminde zirveye ulaşan, insan odaklı bir anlayışın savunucularıyız. O da nedir? "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın!" anlayışıdır. Hedeflerimizin ve vizyonumuzun temelinde bu bakış açısı vardır.

2023 hedeflerimiz malum, defaatle açıkladık. Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. yıl dönümünde, 2023'te, ülkemize bugüne oranla çok daha ileri bir

noktaya taşımış olmayı hedefliyoruz. 2023'te nüfusu 82 milyonu aşacak olan Türkiye'de kişi başına gelir 25 bin dolar seviyesine yaklaşacak. İhracat 500 milyar dolara, dış ticaret hacmi ise 1 trilyon dolara yükselecek. Biz bunları açıkladığımızda kimileri tüm bunların sadece bir hayal olduğunu söyledi. Ama AK Parti olarak nice hayali gerçeğe dönüştürdüğümüz de biliniyor. Allah'ın izni ve milletimizin gayretiyle, 2023 hedeflerimizi gerçekleştireceğiz.

Sadece ekonomik açıdan değil, insani koşullar, temel haklar ve özgürlükler bakımından da 2023'te çok daha iyi bir Türkiye olacak. 15 yıldır tüm engellemelere rağmen bunun için çalışıyoruz.

Cumhurbaşkanlığı Sistemi, 2019'ta tümüyle hayata geçtiğinde, Türkiye'nin sıçrama kaydetmesini, hedeflerini gerçekleştirme hususunda daha hızlı mesafe almasını beraberinde getirecektir.

— İnsan ile dünya arasındaki sürtüşme şu an Batı'nın nazariyesine dayanıyor. Bu da İslam Medeniyetinin, temel dinamiklerini oluşturan tasavvurlar ve günlük hayata yansıyan uygulamalar düzeyinde farklılığını kaybetmesine neden oluyor. İslam Medeniyetinin, kendi mümtaz kimliğini ve diğer medeniyetler arasında ona hususiyet kazandıran özgün niteliklerini korumak için neler yapmamız gerekiyor?

— İslam, ihsandır. Güzel olan İslam'dır. Bir defa bunu bilmemiz lazım. Kadim medeniyetimizi besleyen ana damar budur. Güzelliğin temelinde, adalet ve hürriyet vardır. Özgürlükler noktasında elbette çok yol aldık. Yeni adımlar atmaya da devam edeceğiz. Ancak özgürlük meselesini adaletten ayrı düşünemeyiz. Şahsî özgürlük, başkasının alanına girdiğin anda biter. Burada da adalet devreye girer. Peki, biz bu düsturu nereden biliyoruz; İslam'dan elbette. Bizim dinimizin yani medeniyetimizin temelinde adalet vardır.

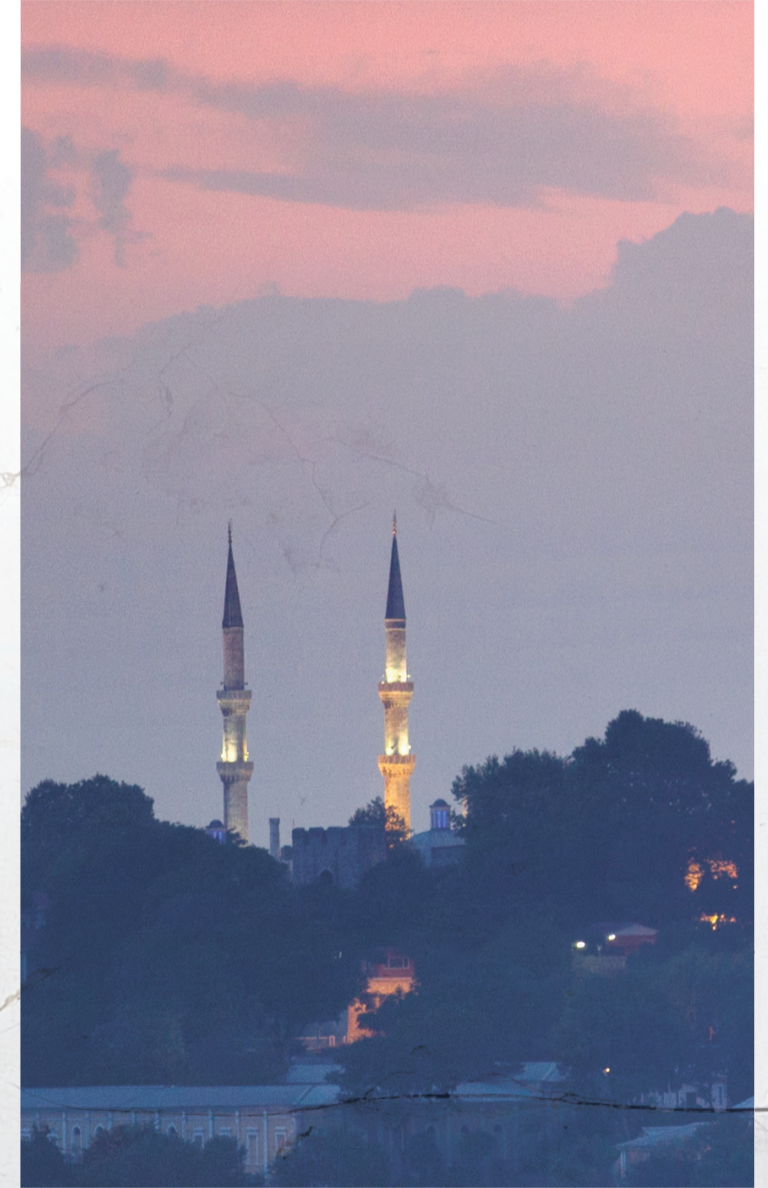
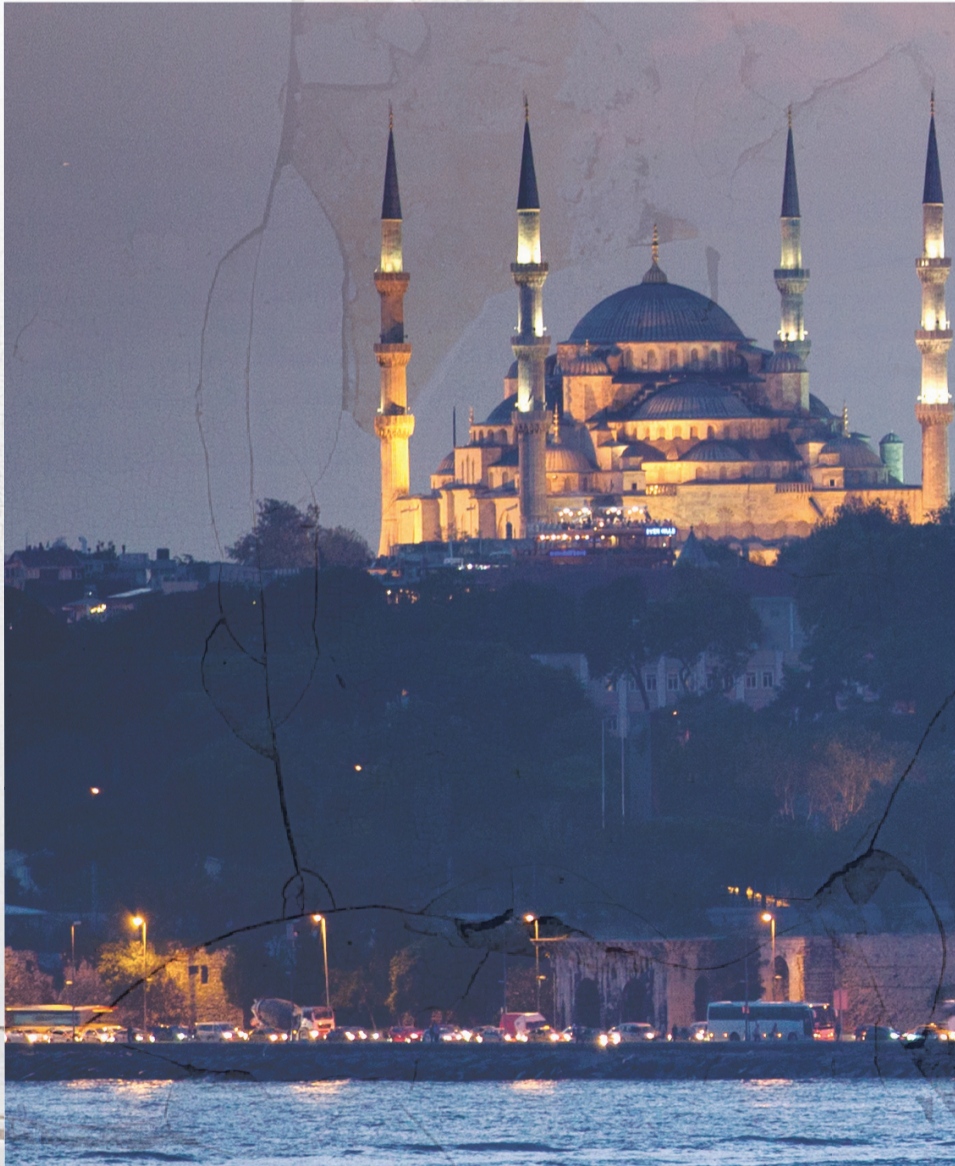
Bunun içindir ki İslam medeniyeti, sadece Müslümanlara değil, toplumun tüm kesimlerine, diğer dinlerin müntesiplerine de adalet temelinde özgürlük sağlamıştır. Osmanlı idaresindeki Kudüs, bunun en güzel örneklerindedir. Asırlarca orası barış diyarı idi. Ne zaman ki Osmanlı çıktı ve Batı, kendi emelleri doğrultusunda sınırlar çizerek planlar ortaya koydu, Kudüs huzura hasret kaldı.

Medeniyetimizin gerçek yüzünü, tüm dünyaya anlatmanın yolunu bulmamız gerekiyor. Gerçekleri çarpıtmaya, medeniyetimizi karalamaya yönelik algı operasyonlarına izin vermemeliyiz. Bu konuda gençler olarak sizlere de büyük görev düşüyor. Sosyal medya dâhil yeni iletişim araçlarını, en mükemmel, en sağlıklı biçimde nasıl kullanılabileceği hususunda hep beraber kafa yormalıyız. Dezenformasyonu bertaraf etmenin yolu da, iletişim araçlarını iyi kullanmaktan geçiyor.

— Efendim, kültürel anlamda çok önemli adımlar atıldı son 15 yılda. Fakat hâlâ ciddi eksiklikler var. Türkiye'nin kültürel atmosferini nasıl görüyor ve değerlendiriyorsunuz?

Kültür dediğimiz şey yaşayan bir olgudur. Sürekli değişkenlik gösterir. Çünkü hayatın içindedir. O hâlde kültür atmosferi için hayatımıza bakmamız gerekir. Türkiye, son 15 yılda sessiz devrim diye nitelenen önemli reformlara sahne oldu. Bu reformları gerçekleştirebilmek için nice badireler atlattık. Bunları yaparken, özellikle kültür ve eğitim alanında arzu ettiğimiz düzeyde bir ilerleme kaydedemedik.

Kültürel alandaki yatırımların karşılığı ancak uzun vadede alınır. 50 yıllık sorunumuz varsa, önceki 50 yıla bakmamız lazım. 100 yıllık sorunumuz varsa, önceki 100 yıla bakmamız lazım. Bizim kültürel alandaki çabalarımızın sonuçları da onlarca yıl sonra ortaya çıkacaktır.

Maalesef eksikliklerimiz oldu. Bu eksikliklerin giderilmesi için kültür ve sanatın önündeki fizikî engelleri kaldırmaya çalışıyoruz. Bunun meyvelerini de alıyoruz. Kitap okuma verileri, yeni kitap sayıları umut verici. Ama tabii bu okumaya ne kadar yansıyor, ayrı mesele. Okumanın önündeki engelleri de kaldırmaya gayret ediyoruz. Memleketin her köşesine kütüphane açıyoruz. 24 saat açık olan kütüphaneler var. Sayılarını çoğaltıyoruz. Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde 24 saat halka açık olacak, 5 milyon kitaplık kütüphanenin inşaatı devam ediyor.

Sadece kitap değil, sinema filmleri de önemli bir gösterge. Biz iktidara geldiğimizde ülkemizde yılda çekilen film sayısı tek hanelerle ifade ediliyordu. Şimdi ise her yıl 130'u aşkın film çekiliyor.

Türkiye olarak her alanda, potansiyelimizi kullanabilmemiz lazım. Çünkü biz güçlüyüz. Kültürel birikim açısından da zenginiz. Kadim medeniyetimizin bize miras bıraktığı algı, kültür sanat alanında da en önemli gücümüz olmalı.

— Son iki yüz yıldır İslam dünyasında “Müslümanca” düşünen mütefekkirlerin sayısı oldukça azaldı. Bu kültürel çoraklığı aşmak için özellikle akademinin yapması gereken vazifeler nelerdir?

— Kültürel alandaki yatırımların karşılığı ancak uzun vadede alınır. 50 yıllık sorunumuz varsa, önceki 50 yıla bakmamız lazım. 100 yıllık sorunumuz varsa, önceki 100 yıla bakmamız lazım. Bizim kültürel alandaki çabalarımızın sonuçları da onlarca yıl sonra ortaya çıkacaktır.

200 yıldır yaşadığımız sorun kendimize yabancılaşmadır. Osmanlı'nın son döneminden beri münevver ve mütefekkir değil, kendini aydın diye nitelendiren bir kesim oluştu. Sadece Batı'ya özenen, kendini Batılı gibi görmeyi yeğleyen bu elitler, bu topluma, bu coğrafyaya, bu medeniyete

yabancılaştılar. Hatta daha ileri gidip bağrından çıktıkları millete tepeden bakmaya başladılar. Batı'ya hayran, kendi ülkesine düşman bir seçkinler topluluğu ortaya çıktı.

Ama bu olumsuz ortama rağmen, az sayıda da olsa, bu milletin bağrından mütefekkirler, münevverler de çıktı elbet. Dolayısıyla, bugün olduğu gibi, sayıları ama az ama çok, yarın da mütefekkirlerimiz, münevverlerimiz, topluma yol gösteren entelektüellerimiz mutlaka olacaktır.

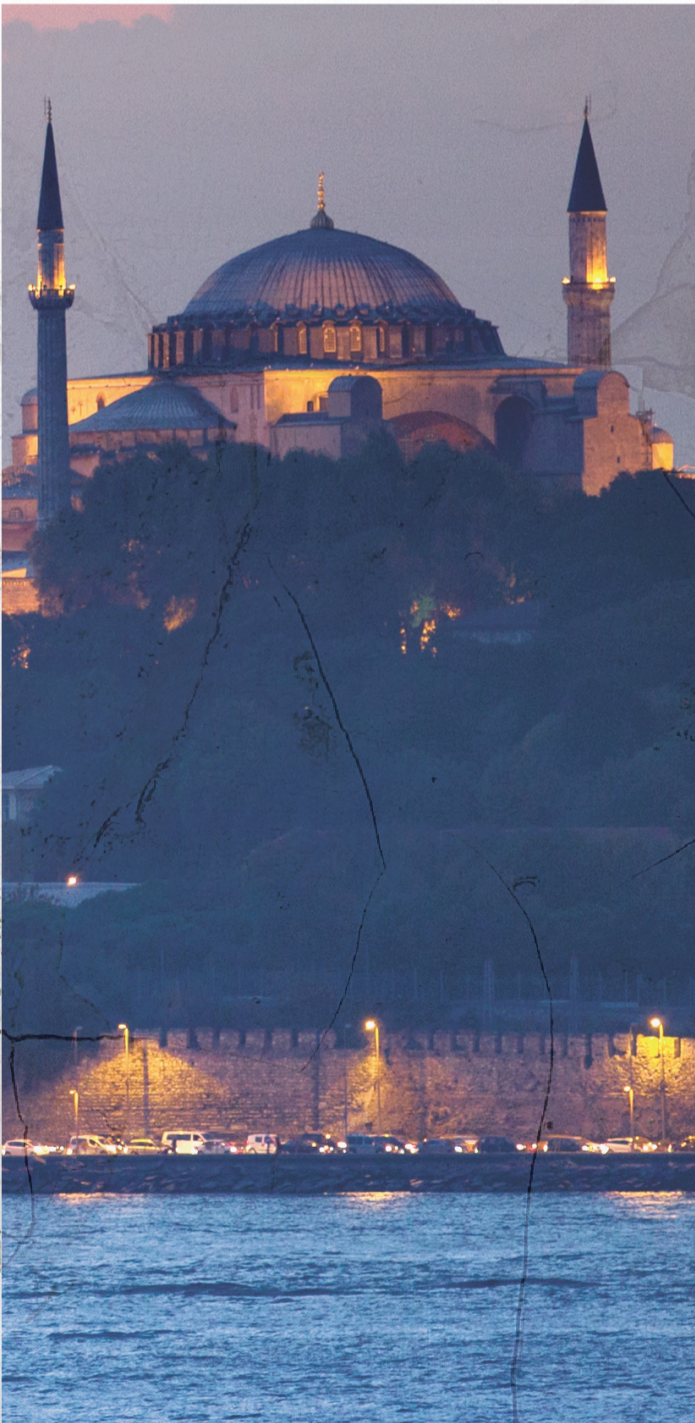
— Sayın Cumhurbaşkanım son olarak yükseköğretimle ilgili bir soru sormak istiyorum. Türkiye'de yükseköğretim alanı nicelik olarak büyüdü. Çok önemli yatırımlar yapıldı. Üniversite sayısı 2002'de 76 iken şimdi 184'e çıktı. GSYH'den yükseköğretime ayrılan pay arttı. Şu anda en önemli mesele niceliğin taçlandırılması. Bu noktada neler yapılmalı?

— Eğitim öğretim konusunda altyapı sağlam kurulmadan, diğer konularda ilerleme sağlanması mümkün değil. 50-60 öğrencinin bir sınıfın içine sıkıştırıldığı, kışın soğuk, yazın sıcak, oyun alanları kısıtlı, bırakın bilgisayarı düzgün tahtanın dahi bulunmadığı eğitim kurumundan başarı çıkmaz. Türkiye'nin İstanbul başta olmak üzere birçok ilinde okullarımızın manzarası buydu.

Hamd olsun 15 yılda bu sorunların neredeyse tamamını çözdük. Okullarımızı altyapı olarak en modern imkânlarla donattık. Öğretmenlerimizin sayısını artırdık. Benzer hamleleri yükseköğretim alanında da yaptık. Şimdi üstyapı diyebileceğimiz bölüme, yani nitelik kısmına yoğunlaşıyoruz.

Türkiye çok hızlı bir şekilde değişiyor. Devletten beklentiler ve talepler de bu değişime bağlı olarak artıyor, farklılaşıyor. Güçlü devlet, değişimi takip eden değil, yöneten ve yönlendiren devlettir. Türkiye uzun yıllar bu konuda ciddi eksiklikler yaşamıştır. Devlet toplumun gerisinde kalmıştır.

Eğitim öğretim alanında geleceğin ihtiyaçlarına göre şimdiden tedbirlerimizi alıyoruz. Eğitim öğretim sistemi ayırdır, sınav sistemi ayırdır. Çocuklarımıza daha 13-14 yaşında kaldıramayacakları bir baskı yaşatmak doğru değildir. Bu anlayışla TEOG sistemini değiştirdik, daha dar kapsamlı bir sınav sistemini getirdik. Amacımız öğrencilerimizi ve ailelerini sıkıntıya sokmadan en kaliteli eğitimi verebilmek. İnşallah bunu da başaracağımıza inanıyorum.

Prof. Dr. Teoman Duralı ile insanlığın medeniyet tarihine yolculuk...

Ateşin yakıldığı yere ise bütün eski dinlerin olağanüstü önem verdiklerini görüyoruz. Bununla ilgili kutsal kabul edilen bir sözcük vardır o da 'ocak'tır.

İbn Haldun Üniversitesi Felsefe Bölüm Başkanı Prof. Dr. Teoman Duralı Zeytinburnu Kültür ve Sanat Merkezi'nde "Medeniyet Tarihi" başlıklı bir seminer verdi.

Türkiye'nin en önemli bilim felsefecilerinden olan Prof. Dr. Teoman Duralı, geçen yıl verdiği "Medeniyet Tarihi" seminerlerine bu yıl da devam ediyor. Halka açık olan programa özellikle üniversite öğrencilerinin ilgisi yoğundu.

Daha önceki seminerlerde Eski Çağ Medeniyetini, Orta Çağ Avrupa Medeniyetini, Yeni Çağ Avrupa Medeniyetine dair konuları anlatan Prof. Dr. Teoman Duralı bu sezon medeniyetin dayandığı temelleri, medeniyetlerin ortak faydalarını, Asya Medeniyetleri ve İslam Medeniyeti gibi konular üzerinde durmak istediğini belirtti.

"Medeniyet, insanlığın devlet kurmasıyla ortaya çıkmıştır"

Prof. Duralı, "insanlık tarihinde medeniyetin ilk ortaya çıkışının insanın toplumsallaşması ve devlet kurmasıyla gerçekleştiğini" vurgulayarak şunları kaydetti:

"Medeniyet, insanlığın devlet kurmasıyla ortaya çıkmıştır.

Epey geç bir çağda insan devletleşme aşamasına ulaşmıştır.

Aşağı yukarı 300 bin yıl önce bugünkü insanın atalarının ortaya çıktığı rivayet olunur. Biyoloji'de geçen adıyla "homo sapiens" kavramını ben "beşer insan" olarak aktarıyorum. Yani bu kavram bildiğini bilmeye çalışan, bildiğinin üzerine katlanan anlamına geliyor."

Ateşin keşfinden medeniyet kurma yoluna...

"İnsan türünün en eski mensupları, parçaladıkları yırtıcı hayvanların kalıntılarını ve topladıkları yabancı yemişleri pişirmek suretiyle yediğini" söyleyen Prof. Duralı, "zira insan pişmiş olmayan eti veya sebze yiyeemez. Ateş, pişirme işlevinin yanında bin bir çeşit ihtiyacımızı karşılayan bir nesnedir. Ateş, insanlığın en eski dayanaklarından biridir ama insan ateşi yakmayı çok geç keşfetmiştir. İnsanın, ateş yakmayı keşfetmesi insanlığın 70 bininci yıllarına tekabül eder." dedi.

Prof. Duralı, "o devirde ateşin sönmesine izin verilmiyor. Yangın yerlerinden, orman yangınlarından, yanardağlardan elde edilen ateşi sürekli canlı tutmaya çaba harcamaktadır insan. Ateşin yakıldığı yere ise bütün eski dinlerin olağanüstü önem verdiklerini görüyoruz.

Bununla ilgili kutsal kabul edilen bir sözcük vardır o da 'ocak'tır.

'Ocak', ateş yakılan yer anlamına geldiği gibi ailenin toplandığı, bir araya geldiği yuva manasına da gelmektedir. Ateş, Farsça bir kelimedir. Ateşin Türkçesi 'od'dur. Ocak, ordu, orta, ot ve odun kelimeleri aynı kökten gelmektedir." dedi.

"Toplum, kadın üzerinden ortaya çıkmaktadır"

"Kadının toplum ve medeniyetin teşekkülündeki önemine dikkat çeken" Duralı, şunları aktardı:

"Aile; esastır, temeldir ve bütün toplumsal oluşumlar bu çekirdekten ortaya çıkmaktadır. Toplum, kadın üzerinden ortaya çıkmaktadır. Medeniyet öncesi kültürlerde kadın 'ulu' kabul edilmiştir. İnsanlar medenileştikçe kadının itibarı düşmüştür. Bunu bütün medeniyetlerde istisnasız görüyoruz. İslam Medeniyetinin başını çeken Peygamber Efendimizin in-dinde ise kadının eşsiz bir makamı vardı. Ama yayıldığı kültürlerde kadının hor görülmesinden ötürü o medeniyetin sonunda da kadın maalesef aşağılanmaya başlanmıştır."

"Kadının üstün görünmesinin temel sebebinin annelik olduğunu belirten" Teoman Duralı, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Kadim devirlerin dinlerinin temelinde kadınlar tanrıça olarak kabul edilmişlerdir. Hatta bizim Anadolu'da Mezopotamya'da büyük dinler ortaya çıkmadan evvelki devirlerde kadın hep tanrıça olarak kabul edilmekteydi. Kadının kutsallığı büyük dinlere de sirayet etmiştir. Mesela Hintlilerde ineğin kutsal kabul edilmesi kadının, anneliğin bir devamı gibi görülebilir. Emzirme, besleme... Bunun çok bariz bir temsali İslam'da görmekteyiz. Allah'ın en başat iki sıfatı kadına bahşedilmiştir. 'Rahman' ve 'Rab'... Allah, Rahmini kadına rahim olarak bağışlıyor. Öbürü de 'Rab'... O da "mürebbiye" olarak yansıyor yani terbiye eden demektir."

"Medenileşmenin ilk öğreticileri anneler"

"Toplumda insana ilk eğitim ve öğretimi annenin verdiğine dikkatleri çeken" Prof. Dr. Teoman Duralı, bu gerçeğin detaylarını şu cümlelerle aktardı:

"Toplum anne çıkışıdır. 'ümme't, 'üm'den geliyor. 'Üm', anne demektir. Yani toplum annenin yetiştirdiği bir yapıdır. 'Üm' yani anne imamla da aynı kökten geliyor. İmam; önder demektir, öncü demektir."

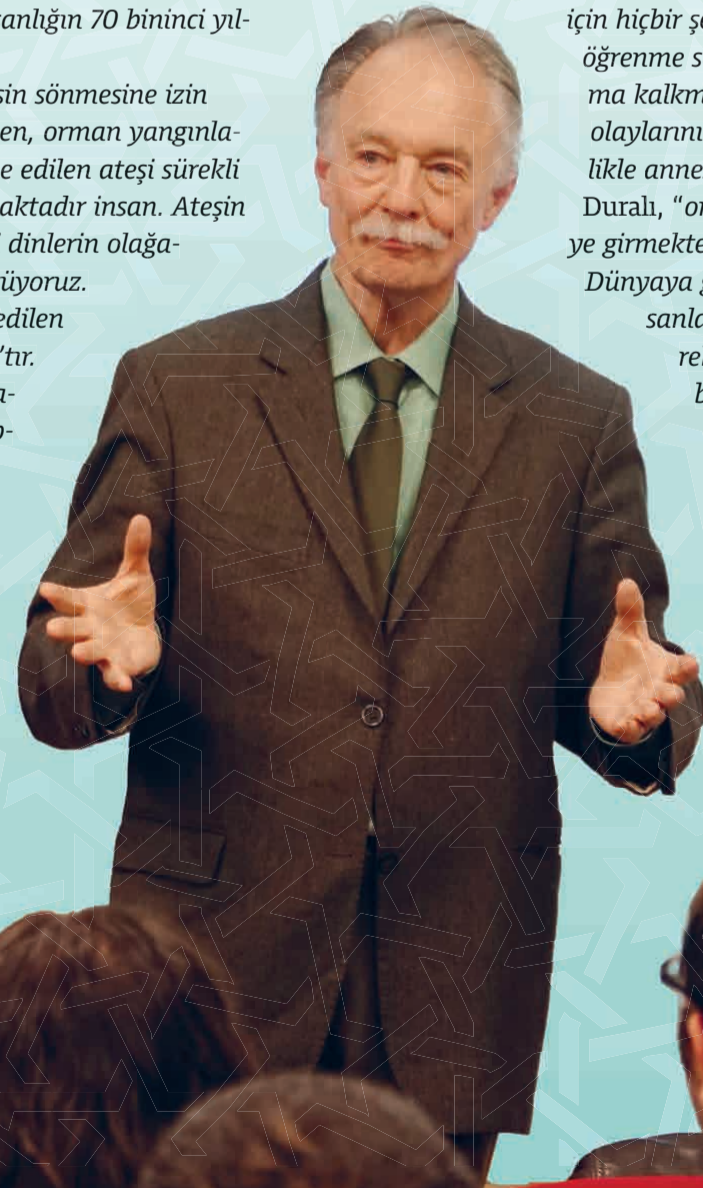
"Medenileşmenin ilk öğreticileri anneler"

"Toplumda insana ilk eğitim ve öğretimi annenin verdiğine dikkatleri çeken" Prof. Dr. Teoman Duralı, bu gerçeğin detaylarını şu cümlelerle aktardı:

"Toplum anne çıkışıdır. 'ümme't, 'üm'den geliyor. 'Üm', anne demektir. Yani toplum annenin yetiştirdiği bir yapıdır. 'Üm' yani anne imamla da aynı kökten geliyor. İmam; önder demektir, öncü demektir."

"İnsan dünyaya eksik olarak gelmektedir. Yaşama için hiçbir şeyimiz yeterli değildir. Hemen her şeyi öğrenme sonucu elde ediyoruz. Yürüme, oturma kalkma, yeme-içme vb. tüm temel yaşama olaylarını öğreniyoruz ve bunları insana genellikle annesi öğretiyor. İlk öğretici annedir." diyor Duralı, "ondan sonra diğer aile büyükleri devreye girmektedir. Bu sürece insanlaşma adı verilir. Dünyaya gelirken beşer olarak geliyoruz. Bu insanlaşma ve toplumsallaşma süreci öğrenerek gerçekleşir. İnsanlaşma sürecine terbiye-egitim denir. Annenin önemi bu noktada da ortaya çıkmaktadır." diye sözlerine devam etti.

İbn Haldun Üniversitesi Felsefe Bölüm Başkanı Prof. Dr. Teoman Duralı'nın "Medeniyet Tarihi Seminerleri" bu sezon da Zeytinburnu Kültür ve Sanat Merkezi'nde 2018'in Mayıs ayına kadar aylık periyotta devam edecek.

Çevre tarihi üzerine notlar - 2

MEHMET FATİH ÇALIŞIR

Çevreyi insanoğlundan ayrı ve insanlık tarihi için sadece bir sahne olarak görmeyen çevre tarihçileri çalışmalarını şu üç genel başlık altında yoğunlaştırırlar:

1. Doğal hadiseler ve çevresel özelliklerin insanlık tarihine etkisi
2. İnsan kaynaklı çevre değişiklikleri ve bu değişikliklerin insanlık tarihine etkisi
3. İnsanların çevreyle ilgili düşünceleri ve bu düşünceler neticesinde oluşan/perçinleşen tavır ve eylemler.

Diğerlerine göre daha popüler olan birinci başlık kapsamındaki çalışmalar deprem, sel, fırtına, yanardağ patlaması, tsunami gibi doğal hadiseler ile çevreye ait belli başlı özelliklerin insanlık tarihine etkisini araştırmaktadır. Burada çevre ile kastedilen şey toprak ve mineral kaynaklarını içeren yeryüzü; okyanusların da içinde yer aldığı tatlı ve tuzlu sular; atmosfer, hava ve iklim; en basitinden en karmaşık formuna kadar her türlü bitki, hayvan ve diğer canlılar ile güneşten gelen enerjidir. Çevredeki tüm bu unsurların ve bu unsurlarda görülen değişikliklerin insanlık tarihine etkisi çevre tarihçileri tarafından incelenmeye değer görülmektedir. Bu noktada çevre tarihinin insan merkezli bir araştırma alanı olduğunu hatırlatmakta fayda var.

İnsan kaynaklı çevre değişiklikleri ile bu değişikliklerin -bir anlamda karşılık verircesine- insanlık tarihinin gidişatı üzerindeki etkilerini inceleyen ikinci gruptaki çalışmalar temelde üretim faaliyetleri ile ilgilidir. Avcılık, toplayıcılık, balıkçılık, hayvancılık ve tarım gibi besin üretimine yönelik faaliyetlerin yanı sıra ormancılık, su idaresi, madencilik gibi özellikle büyük yerleşim yerlerinin ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik iş kolları çevre üzerinde etkili insan eylemleri arasında ilk sırada yer alır. Artan insan nüfusunun gıda, barınma ve ulaşım ihtiyaçlarını karşılamak için yürütülen faaliyetler doğal çevrede elbette büyük değişiklikler meydana getirmiştir ve hâlen getirmeye devam etmektedir.

Orman kayıpları, çölleşme, erozyon, canlı türlerinin azalması, tuzlanma, hava kirliliği ve günümüzün en sıcak tartışma konularından biri olan küresel ısınma söz konusu etkilerden sadece birkaçıdır.

Çevre tarihçilerinin ortaya koydukları üçüncü kategorideki çalışmalar -düşünce tarihinin de kapsamına giren- insanoğlunun doğa ile ilgili düşünceleri ve bu düşüncelerin hangi zaman ve zeminde belirli bir toplumsal/siyasal tutum şeklinde tezahür ettiği üzerinedir. İnsan doğayı, doğa da insanı kaçınılmaz şekilde etkiler. Bu etkileşimin ne tür bir siyasî vizyon, hukuk kuralı, ahlaki tavır, edebi bakış yahut kültürel/dinî unsur olarak ortaya çıktığını anlamaya çalışan araştırmacılar, birey ve toplumların doğayla olan entelektüel irtibatının tarihteki izini sürmektedirler.

"Doğa Bilimleri" ve "İnsan Bilimleri" olarak ikiye ayrılan araştırma sahaları arasında zamanla bir uçurum meydana gelmiştir. Çevre tarihi, alanın duayenlerinden John R. McNeill'in ifadesiyle, entelektüel uğraşların edinebileceği disiplinler arası yaklaşımın en iyi örneklerinden biridir ve söz konusu uçurumu kapatmaya yönelik çabaların en önemlilerindendir. Yukarıda zikrettiğimiz üç genel başlığın işaret ettiği üzere çevre tarihi kendi disiplininin sınırlarını aşma cesareti gösteren ve özgün nitelikte eserler ortaya koymak isteyen araştırmacılar için yeni fırsatlar sunmaktadır.

A "coalition" test for the European countries

Germany's efforts to form a government

The Christian Democrat parties in Germany (CDU/CSU) in the leadership of Angela Merkel have won the general elections by gaining %33 percent of the votes.

government but their differences did not let that happen as of yet. Christian Democrats have been stating that they are persistently in favour of halt-

The far right party Alternative for Germany (AfD) entered the Bundestag for the first time after the general elections held on September 24, 2017.

Christian Democrats (CDU/CSU), Free Democratic Party (FDP) and the Greens have started initial negotiations for forming a coalition

ing Turkey's accession negotiations with EU, but the Greens believe such a move would a be wrong signal to Turkey.

The option of those parties forming a coalition government is called "Jamaican Coalition" because the colors of the parties evokes the Jamaican flag which is black, yellow and green.

Coalition negotiations in Austria

The centre-right Austria's People's Party (VPÖ) led by Sebastian Kurz, has won the general elections by gaining %31,6 percent of the valid votes on 15th of October.

(FPÖ) became third by %26 percent. Given the task of forming a coalition Kurz has two options.

Social Democratic Party (SPÖ) became second by %26,9 percent and by increasing it's support for more than %6, far right Austria Freedom Party

Sebastian Kurz has announced that they will start negotiating with Austria Freedom Party for forming a coalition.

Government formed after 209 days in Holland

The government finally has been formed in Holland, six months after the general elections that was held on March 15, 2017.

In Holland no party succeeded to form a majority government since the Second World War, a country with an average of 87 days to form a

A coalition government consisting of four parties, Freedom and Democracy for People Party (VVD), Christian Democrats (CDA), Democrat 66 (D66) and Christian Union Party (CU) finally took the

office. The negotiations have been the longest to form a government in modern Dutch history since the Second World War.

Hubble teleskobu güneş koruyucusu yağdıran öte-gezegen keşfetti

Bilim insanları Güneş Sistemi dışındaki bir öte-gezegende ışığı absorbe eden titanyum oksit gazının kristalleştiğini keşfetti.

Amerikan Havacılık ve Uzay Dairesi (NASA), Hubble Uzay Teleskobunun Dünya'dan bin 730 ışık yılı uzaktaki Kepler-13A sistemindeki öte-gezegende, güneş koruyucu bakım ürünlerinde kullanılan titanyum oksit gazının kristalleşip kar olarak yağdığını tespit ettiğini bildirdi.

Kepler-13Ab verilen, gökbilimcilerin "sıcak Jüpiter" olarak kategorize ettiği dev gaz gezegeninde, atmosferin üst kısımlarındaki titanyum oksidin güçlü hava akımlarıyla gezegenin sürekli karanlıkta olan soğuk yüzüne taşındığı ve burada oluşan kar kristallerinin yoğun kütle çekimiyle atmosferin alt kısımlarında hapsedildiği belirtildi.

İbn Haldun ve hayatın anlamı

RIZA TEVFİK KALYONCU

Hayatın anlamı” sorusu felsefenin pratik hayatla keşiştiği noktalardan birisi olarak görülebilir. “Hayatın anlamı nedir?” sorusunu nasıl anlamalıyız? Bu soruya hangi açılardan yaklaşmalıyız ki cevabı -dört başı mamur bir şekilde veremsek bile- en azından soruyu doğru tespit etmemiz mümkün olsun. Hayatın anlamı sorusu karşısında muhtemel tavırlardan bir tanesi bu soruyu yok saymak ve mantıktı pozivist filozofların yaptıkları gibi bu soruyu “sahte” bir soru olarak nitelendirmek olabilir. Ya da daha farklı bir indirgemecilikle hayatı, insan için değerli olan herhangi bir şeye indirgemek bu soruya yönelik bir tavır olarak görülebilir. Farklı bir açıdan ise hakikate giden yolun insanların nefesleri sayısınca olduğu düşünülerek herkesin hayata verdiği kendi anlamını doğru veya geçerli kabul etmek mümkün olabilir. Fakat bu anlayış kabul edilse bile hakikate giden bir yolunun ve hakikati amaç edinen bir insanın varlığını bir ön koşul olarak kabul etmek gerekir. Bu işaret ettiklerimiz hayatın anlamı sorusuyla ilgili muhtemel tutumlar. Peki, hayatın anlamı sorusu İbn Haldun açısından ne ifade etmektedir? “Bir filozof ve ilim adamı olarak İbn Haldun’a göre hayatın anlamı nedir?” veya daha farklı bir şekilde sorarsak, “İbn Haldun’un hayatla ilgili teorilerinden hayatın anlamına dair bir cevap çıkarmamız ve İbn Haldun’u bu soru etrafında yorumlamamız mümkün müdür?” Bu sorunun cevabı olarak İbn Haldun’un inşa ettiği teoriye verdiği isme bakmak bile yeterlidir. Onun “umran” teorisi aslında bir “yaşam” teorisi ve hayat felsefesidir. O; bize, hayatın temel kategorilerini, tarihin akışını yönlendiren ilk ilkeleri sunar. Umran, en genel ve kapsayıcı anlamıyla hayat ve yaşam demektir. Bu yönüyle umran teorisi, hayatın

ve yaşamın nasıl anlamlandırılması gerektiğinin bir açıklaması olarak okunabilir. İbn Haldun’un felsefesinde yaşamın en temel iki kategorisi vardır. Beslenme ve güvenlik. Fakat bu temel iki kategori hayatın anlamı değildir. Yaşamı yönlendiren temeller olarak düşünebiliriz bu iki kategoriyi. Fakat bu iki kategorinin altında daha temel bir itki vardır ki o da hayra ve iyiliğe yönelik arzudur. Asabiyet, bireyde bulunan arzunun toplumsallaşması ve çeşitli veçhelerle kendisini göstermesidir. Her ne kadar İbn Haldun açıkça ifade etmemiş olsa da asabiyet toplumsal olduğu kadar bireyseldir de. Bir anlam küresi etrafında insanların birleşebilmesi için yalnızca toplumsal bağların bulunması yetmez. Aynı zamanda toplumsal bağları içselleştiren bir bireysel boyuta sahip olmak gerekir. Beslenme ve güvenlik ihtiyaçları tüm bireyleri bir araya getiren temel ihtiyaçlar olabilir ancak eğer ortada bu ihtiyaçları karşılamaya yönelik bir yaşama sevinci, bir amaç birliği yoksa toplumsal birlik nasıl meydana gelebilir? İşte tam bu noktada yerleşik toplumların trajedisi başlar. Çünkü insan bütün ihtiyaçları karşılandığında sanal, anlamsız, yapay ve doğaya aykırı yeni ihtiyaçlar yaratma potansiyeline sahiptir. İşte İbn Haldun’un yaşam felsefesi ve hayata verdiği anlamı tam burada yakalayabiliriz diye düşünüyorum. Tıpkı günümüzde yaygınlaşan minimalizm gibi İbn Haldun da bizi doğamızdan uzaklaştıran, yapay anlamlar üreten sanallıkları eleştirmektedir. Diğer bir deyişle hayatın anlamı, İbn Haldun’a göre, doğal olana yaklaşımdır. Peki, doğal olan nedir? İşte felsefenin tükenmezliği, sorular hep soruları açar.

“2017-2018 sanat sezonu” açıldı

Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü “2017-2018 Sanat Sezonu”, Haliç Kongre Merkezi’nde düzenlenen törenle açıldı.

Açılış programına, Kültür ve Turizm Bakanı Prof. Dr. Numan Kurtulmuş, İstanbul Valisi Vasip Şahin, İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürü Dr. Coşkun Yılmaz’ın yanı sıra kültür, sanat ve siyaset dünyasından birçok ünlü isim katıldı. Programda Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü sanatçılarından müzik ve sahne sanatlarından oluşan ve Anadolu coğrafyasını yurt edinmiş milletlerin kültürlerinden derlenerek hazırlanan “Anadolu Renkleri” adlı gösteri izlenime sunuldu. Etkinlik sonunda basın mensuplarına açıklamada bulunan Kurtulmuş, Ankara Devlet Opera ve Balesi’nin sezon açılışını yaptıklarını belirterek,

“Biz bu toplantılarla, bu açılışlarla sanatçı arkadaşlarımızı teşvik etmiş oluyoruz. Aynı zamanda da kamuoyunun farkındalığını artırmaya gayret ediyoruz. Güzel bir akşamdı. Her birinden ufak tadımlık bize bir ziyafet sundular.” dedi.

Bakan Kurtulmuş, “İnşallah bu senenin hayırlı, bereketli olmasını, Türk sanatına, Türk kültürüne katkıda bulunmasını temenni ediyorum.” ifadelerini kullandı.

Klasik Türk Müziği, Türk Halk Müziği ve Türk danslarından örneklerin de sahnelendiği programda, Osmanlı’dan bugüne devam eden ilk ordu orkestrası “Mehter Takımı” ile sema gösterileri izlenime sunuldu.

THY’den görme engelli yolcular için biniş kartı

Atatürk Havalimanı Dış Hatlar Gidiş Terminalinde Braille alfabesiyle hazırlanmış, kabartmalı biniş kartları görme engelli yolculara sunulmaya başlandı.

Türk Hava Yolları (THY), görme engelli yolcuları yönelik Braille alfabesiyle hazırlanmış kabartmalı biniş kartlarını Atatürk Havalimanında sunmaya başladı. Görme engelli yolcularının hayatını kolaylaştıracak seyahat sürecinin parçası olan uygulamanın tanıtımı, Dış Hatlar Gidiş Terminalindeki Özel Hizmet Check-in kontuarında yapıldı. Rezervasyon kodu, uçuş numarası, uçuş tarihi ve saati, kalkış ve varış noktaları, uçuş kapı numarası ile koltuk numarası bilgileri Braille alfabesi ile kabartmalı olarak özel biniş kartına aktarıldı ve seferden önce yolculara verildi.

Görme engellilerin bu uygulamadan sonra biletlerinde yer alan seferlerle ilgili bazı bilgileri yanındakilere sormak zorunda kalmayacağı bildirildi. Atatürk Havalimanı’nın pilot bölge seçildiği uygulamanın yakın zamanda diğer havalimanlarında da görme engelli yolcuların hizmetine sunulması amaçlanıyor.

HEDEFİN BÜYÜKSE TÜRGEV SENİNLE

TÜRGEV Yurtlarında her yıl yüzlerce seminer, atölye, kamp ve kariyer odaklı etkinlik gerçekleştiriyoruz. TÜRGEV Yurtlarında yerini al, hayata güvenle başla.

www.turgev.org

0212 532 19 96

turgev

turgev_

Üstün zekâlı ergenlerde empati becerisi

PERVİN NEDİM BAL

Son yıllarda psikoloji biliminin daha kabul edilir ve hatta popüler bir bilim olmasıyla birlikte, bu bilimin içinde yer alan kavramların bazıları yaygın bir kullanıma sahip olmaya başlamıştır. O kavramlardan biri ve belki de en sık kullanılanı empatidir. Birçoğumuz herhangi bir çatışma ya da çözümsüzlük durumunda olan iki kişiden birinin diğerinden empatik olmasını istediğine şahit olmuşuzdur. Aslında bu talepte öne çıkan en önemli unsur kişinin anlaşılma dair duyduğu istek ve ihtiyaçtır. Anlaşılma isteği, bu problem durumlarının yanı sıra, engelliler, azınlıklar, üstün yetenekliler gibi kesimlerin toplumda az sayıda temsile sahip olmalarından kaynaklanan anlaşılama durumlarında da ortaya çıkmaktadır.

Empatik anlayışa ihtiyaç duyan gruplardan birini de üstün zekâlı veya üstün yetenekli bireyler oluşturmaktadır. Bu ve benzeri grup üyelerinin tam ve doğru anlaşılmasının sağlanması açısından empati önemli bir kavram olarak değerlendirilmektedir. Üstün zekâlı çocukların bir kısmında duygusal gelişimin, zihinsel gelişimden daha geride kalabildiği ve bu yüzden de böyle çocukların günlük hayat içindeki etkileşimlerinde zorlandıkları görülmektedir. Ayrıca, üstün zekâlı çocuklara dair gözlemlerimiz onların özellikle sosyal anlamda yaşadıkları sorunların kendileriyle yeterli empati kurulamamasından kaynaklandığını düşündürmektedir. Özellikle de aileler çocuklarının üstün olduğunu fark edemediklerinde çocukların anlama, dolayısıyla da empati kurma noktasında yetersiz kalmaktadırlar.

Bu sebeple de bu çocuklar, kendileriyle empati kurulmadığı için empati kurmayı öğrenemekte ve böylece diğer kişilerle empati kurmada zorlanmaktadır. Bu noktadan hareketle, çevresi tarafından yeterince anlaşılmadığı ya da en azından anlaşılma noktasında geç kalındığı için yeterli empati becerisi geliştirememiş olduğunu düşündüğümüz üstün zekâlı çocuklarda empati becerisini artırmanın mümkün olup olmadığının anlaşılması yönünde bir araştırma çabasına girişmiştir. Bu bağlamda da hem üstün zekâlı çocukların empati düzeylerinin tespit edilmesine yönelik bir çalışmanın yapılması hem de duygusal

gelişimin bir parçası olan empati becerisinin üstün zekâlı çocuklara uygulanacak bir psikoeğitim programıyla geliştirilip geliştirilemeyeceğinin test edilmesi hedeflenmiştir.

Psikoeğitim programının etkililiği, uygulamalar süresince, öğrencilerin hem kendi duygularıyla hem de karşısında bulunan kişilerin duygularıyla ilgili farkındalık kazanmaları ile sağlanmıştır. Ayrıca, duygu ve düşünceleriyle daha fazla bağlantı kurmaları, verilen ev ödevleriyle grupta gerçekleştirilen farkındalıkların sürdürülmesi, grup içinde gerçekleştirilen oyun ve yarışmalarla "şimdi ve burada" şeklinde öğrenmeler gerçekleştirilmesi, grup aktivitelerinin dinamik doğası gereği öğrencilerin çeşitli duygularıyla karşılaşmaları ve grup içinde bu duygularını yaşamaları sağlanmıştır. Bütün bu süreçler doğal olarak öğrencilerin empati becerilerinin artmasına katkıda bulunmuştur.

Sonuç olarak; bu tür çalışmaların, bazı üstün zekâlılarda gözlenen asenkronize gelişimin olumlu bir yöne çevrilerek bütün gelişim alanlarında eşzamanlı bir gelişime yol açacağı ve bunun da üstün bireyin yaşamsal verimini arttıracacağı düşünülmektedir.

İsteyenler bu konuda aşağıdaki adreste yayınlanan makaleden daha ayrıntılı bilgilere ulaşabilirler.

dergipark.ulakbim.gov.tr/iuayefd/article/download/...

Suriyelileri tehdit olarak görmenin kaynağı ön yargı

Polis Akademisi'nin öğretim üyelerince "Suriyeli Sığınmacılara Dair Tehdit Algısı: Ön Yargılar ve Gerçekler" başlıklı rapor yayımlandı.

Polis Akademisi öğretim üyelerince hazırlanan raporda, Türkiye'de geçici koruma altında bulunan Suriyelilerle ilgili oluşturulmaya çalışılan olumsuz kanaatlerin ardında ön yargı olduğu tespitine yer verildi.

Raporda savaş ve olağanüstü koşullar nedeniyle ülkelerini terk ederek Türkiye'ye sığınmak zorunda kalan Suriyeli sayısının 3 milyonu aştığı belirtilerek bu büyüklükteki bir göçmen-sığınmacı nüfusun Türkiye'ye gelmesiyle birtakım sorunların ortaya çıkmasının kaçınılmaz olduğuna işaret edildi.

Suriyelilerle ilgili yalan ve yanlış bilgilerin toplumun gündemine sürekli sunulmasının insanların hem yanlış bilgi sahibi olmalarına hem de şiddet ve zulümden kaçarak Türkiye'ye sığınan masum insanlara karşı nefret duygusu oluşturulmasına zemin hazırladığı aktarılan raporda, Ankara'da 400 kişi ile yüz yüze gerçekleştirilen anketlerden ve ilgili kurumların istatistiksel raporlarından elde edilen verilerin, Suriyelilerle ilgili ön yargıların deneyimlerden ve gerçek yaşamdan bir hayli uzak olduğunu gösterdiği ifade edildi.

Ankete katılanların Suriyelilerle ilgili kaygılarının "ekonomik, asayiş ve sosyokültürel" olarak üç ana başlık altında toplandığı raporda bu 3 kaygıdan hareketle ankete cevap verenlerin kanaatleri ve bu kanaatlerin gerçek durumla ne ölçüde örtüştüğü bilimsel veriler ışığında ele alındı.

İşsizlik artmadı

Rapora göre, ankete katılanların yüzde 87'si "Suriyeliler geldikten sonra işsizlikte artış oldu." ifadesine katıldığını ifade etti ancak Ankara'daki işsizlik oranı 2010'da yüzde 12,11, geçen yıl ise yüzde 11,4 oldu. Ankara'daki toplam Suriyeli sayısının geçmiş yıllara göre en yüksek seviyelerinde olduğu yıl 2016'da bile il bazındaki işsizlik oranı, Ankara'da hiç Suriyelinin olmadığı 2010'dan daha düşük oranda gerçekleşti.

Sosyal yardımlar azalmadı, arttı

Ankete katılan kişilerin ekonomik kaygılarını ifade eden bir diğer husus ise "Suriyelilerin ülkemize gelmesinden sonra Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına yönelik sosyal yardımlarda azalma yaşandığı" biçimindeki kanı oldu. Araştırma kapsamında bu iddiaya katılanların oranı yüzde 70'i buldu.

Sosyal koruma kapsamında Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına yapılan devlet yardımlarının toplam miktarı yıl bazında azalmadı, tam tersine artış gösterdi. 2010'da yardım ve maaş alan kişi sayısı 10 milyon 510 binden, 2016 yılı itibarıyla 12 milyon 498 bine ulaştı.

Suriyeliler, asayiş olaylarının yüzde 1,32'sine karıştı

Rapora göre, ankete katılanların en yoğun şekilde paylaştıkları bir diğer konu başlığı ise asayişle ilgili kaygılar oldu. Ceza ve İnfaz Kurumu'nun 2015 verileri bu kaygıların da yersiz olduğunu ortaya koydu. O yılki verilere göre TCK ve bazı özel kanunlar kapsamında mahkûmiyet alan tüm şahısların yalnızca yüzde

0,59'u Suriyelileri de içeren yabancı uyruklu kişilerden oluştu.

İçişleri Bakanlığı verilerine göre ise Suriyelilerin karıştıkları olayların Türkiye'deki toplam asayiş olaylarına oranı yüzde 1,32 olarak kayıtlara geçti.

Sonuç

Sonuç bölümünde, Türkiye'de 3 milyondan fazla Suriyelinin yaşaması nedeniyle birtakım sorunlar yaşanabileceği belirtilerek: "Zikredilen bu sorunların, iddia edildiği kadar olmadığını ve yine toplumun endişe ettiği derecede büyük sorunlara yol açmadığını belirtmek gerekmektedir. Asıl sorun, bazı kişilerin gündelik hayatta karşılaştıkları bireysel temelli problemleri, toplumun geneline teşmil etmeye çalışmalarından kaynaklanmaktadır. Özellikle kamusal hizmet sunumu esnasında hizmeti sunan ve alan arasında yaşanan gündelik sorunlar bir anda Suriyeliler yüzünden ortaya çıkan aksaklıklar olarak değerlendirilebilmektedir.

Suriyeliler, şehirlerimizde yaşamakta, sokaklarımızda dolaşmakta, yüzde 10'luk bir yasal kota dâhilinde iş yerlerimizde çalışmakta, getirdikleri sermaye ile iş yerleri açmakta, hastanelerimizden ve okullarımızdan faydalanmakta, sosyal yardımlar almaktadırlar. Bu insanların gerçekleştirdikleri bütün bu faaliyetlerin sosyal ve ekonomik yaşantımıza belirli bir tesiri olduğunu düşünmek elbette doğrudur. Bu hususta yanlış olan, bu tesirin toplum hayatını derinden etkilediğini, etkileşimin sadece olumsuz yönde geliştiğini ve geçmişte sahip olduğumuz sosyal ve ekonomik imkânların tamamen yitirildiğini zannetmektir."

Türkiye'nin toplumsal hafızası SÖZMER ile canlanacak

İbn Haldun Üniversitesi "Sözlü Tarih ve Toplumsal Hafıza Araştırmaları Merkezi" (SÖZMER) kuruldu.

Türkiye'nin toplumsal hafızasını canlı tutmak, tarihi gerçekleri gün yüzüne çıkarmak için İbn Haldun Üniversitesi bünyesinde hayata geçirilen SÖZMER, Merkez yönetmeliğinin 31 Ekim 2017 Tarihli ve 30226 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmasıyla resmî olarak kuruldu. Sözlü Tarih ve Toplumsal Hafıza Merkezi'nin (SÖZMER) kuruluş sürecini yürüten ve tamamlayan İbn Haldun Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ramazan Aras, SÖZMER'in amacının modern Türkiye tarihinde bilinçli ya da bilinçsiz bir şekilde görmezden gelinmiş konuların, meselelerin, dinî, etnik, ideolojik, ekonomik, meslekî ve sosyal grup ve kurumların tarihlerini gün yüzüne çıkarmak ve böylece modern Türkiye tarihi yazım sürecine katkıda bulunmak olduğunu belirtiyor. Aras, SÖZMER'in hedefinin ise bünyesinde yürütülecek olan sözlü tarih çalışmaları, projeleri, dersler ve eğitim seminerleri ile Türkiye'nin farklı renklerini ve

çoğulcu yapısını oluşturan bireysel ve kolektif hayatları kayıt altına alıp arşivlemeyi, geçmiş, bugün ve gelecek tarihler ve hafızalar arasında kopuklukları giderecek köprüler kurmak olduğunu altını çiziyor. "SÖZMER" Modern Türkiye'nin tarih yazımına katkı sağlamayı hedefliyor. SÖZMER'in hedefini ve vizyonunu gerçekleştirmek üzere pek çok faaliyete ve projeye imza atmayı planladığını ifade eden Doç. Aras, merkezin temel faaliyet alanlarını ise şöyle sıralıyor:

- Üniversite öğrencilerine lisans ve lisansüstü düzeyde dersler ve eğitim hizmeti verilecek.
- Modern Türkiye tarihi ve toplumu üzerine farklı konu (ekonomi, işletme, hukuk, düşünce, siyaset, din, tarih, mimari, hafıza vb.), tema ve dönemlere ait sözlü tarih projeleri gerçekleştirilecek.
- Modern Türkiye tarihi üzerine yapılmakta olan eğitimde kulla-

nılan müfredat kitapları ve diğer ders materyallerine önemli katkılarda bulunulacak.

- Merkez bünyesinde Türkiye'de üniversite çatısı altında bir ilk olacak olan bir sözlü tarih ve toplumsal hafıza arşivi oluşturulacak.
- Üniversite dışında halka yönelik sözlü tarih atölyeleri ve seminerleri düzenlenecek. Böylece Türkiye'de sözlü tarih çalışmalarını yaygınlaştırılmasına katkıda bulunarak toplumun her kesiminden insanların tarihe olan ilgi ve alakaları arttırılacak.

Diğer üniversitelerin ilgili bölüm ve enstitüleri ile konu çerçevesinde iş birliği imkânları geliştirilecek.

- Merkezin çalışma alanına dönük olmak kaydıyla çalışma ve arama toplantıları, çalıştaylar, yurt içi veya yurt dışı uluslararası sempozyum vb. ilmi içerikli faaliyetler düzenlenecek.

RAMAZAN ARAS

BİMER ve CİMER denetim kurumuna dönüştürülmeli

EKREM ÇELİKİZ

Teknolojinin baş döndüren bir hızla ilerlemesi, günlük yaşantımızda da pek çok kolaylığı beraberinde getiriyor. İletişim ve internet teknolojilerinin yaygınlaşması ile birlikte vatandaş ve devlet arasındaki iletişim, daha kolay bir şekilde sağlanabilir olmuştur. Türkiye'de vatandaşların karşılaştıkları sorunları, online olarak yetkili kişilere aktarabilecekleri ve başvuru yapabilecekleri Başbakanlık İletişim Merkezi (BİMER) ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) gibi yapılar var. Vatandaşlar; istedikleri her konuda görüş, eleştiri, öneri ve şikâyetlerini BİMER ve CİMER aracılığı ile yetkili kişilere iletebiliyor.

BİMER ve CİMER'e rekor başvuru

Son yıllarda BİMER ve CİMER'e yapılan başvuru sayısında ciddi anlamda bir artış söz konusu. Başvuruların birçoğu da başta yerel yönetimlerle ilgili olmak üzere şikâyet başvuruları. BİMER'e, 2016 yılında 1 milyon 729 bin şikâyet, öneri ve talep geldi. BİMER'e en çok şikâyet sırasıyla İstanbul, Ankara, İzmir, Konya, Antalya, Adana, Bursa gibi büyük şehirlerden geldi. BİMER'e geçtiğimiz yıl 693 bin şikâyet, 710 bin istekte

bulunuldu. 883 bin vatandaşın kamu çalışanlarını şikâyet ettiği BİMER'e, mahalli hizmetlerle ilgili 302 bin başvuru yapıldı. Vatandaşlar, BİMER ve CİMER'e çok kolay bir şekilde başvuru yapmasından oldukça memnun. Ancak vatandaşlar, BİMER ve CİMER'e yapılan başvurularla ilgili, gelen cevap yazılarından ya da şikâyetlerle ilgili herhangi bir sonuç alamamaktan şikâyetçi. BİMER ve CİMER üzerinden yapılan başvurularda mevcut durumda BİMER ve CİMER, vatandaşların şikâyet ettiği konuları ilgili kamu mercilerine iletiyor. İlgili kamu kurumlarının da vermiş olduğu cevapları vatandaşlara iletiyor. BİMER ve CİMER bir anlamda vatandaş ile ilgili kurumlar arasında aracılık yapıyor. Herhangi bir suç teşkil eden konularla ilgili olarak da BİMER ve CİMER, bu konuları adli makamlara iletebiliyor. BİMER ve CİMER, bu yapıyla bile bir denetim mekanizması gibi işlev görüyor. Kamu kurumlarında çalışanlar, herhangi bir olumsuz durumda doğrudan BİMER ve CİMER aracılığı ile kendi kurumlarını, yöneticilerini bile şikâyet edebiliyor. BİMER ve CİMER'e şikâyet yapılabilmesi başta devlet memurları olmak üzere, hata yapan, milleti yanıltan kişiler üzerinde de caydırıcı bir etki oluşturuyor.

BİMER ve CİMER denetim kurumuna dönüştürülmeli

BİMER ve CİMER uygulaması kuşkusuz çok iyi bir uygulama. Ancak BİMER ve CİMER'in çok daha etkili bir denetim kurumuna dönüştürülmesi gerekiyor.

BİMER ve CİMER nasıl daha etkili bir denetim mekanizmasına dönüştürülebilir?

■BİMER ve CİMER birleştirilerek (Sorunlara Çözüm Merkezi gibi biri isimle) tek bir kurum hâline getirilmeli. ■BİMER ve CİMER; görüş, öneri ve eleştirileri sadece ilgili kurumlara

iletin, aracılık yapan bir yapı olmaktan çıkarılmalı. ■BİMER ve CİMER'de vatandaşlardan gelen şikâyetleri değerlendiren yargı temsilcileri olmalı. Sayıştay gibi kurumların temsilcileri yer almalı, şikâyetlerle ilgili harekete geçilmeli. Şikâyetlerle ilgili dava açmaya yetkili savcılar olmalı. ■BİMER ve CİMER'e gelen şikâyetler, istatistiksel olarak değerlendirilmeli, en çok şikâyet edilen kamu kurumları ya da özel kuruluşların isimleri her yıl kamuoyuna açıklanmalı. ■BİMER ve CİMER'e gelen şikâyetler doğrultusunda kamu kurumlarına puanlar verilmeli, vatandaş en çok memnun eden kamu kurumları her yıl kamuoyuna açıklanmalı. ■BİMER ve CİMER'e gelen şikâyetlerin sonuçları ile ilgili olarak TV programları yapılmalı. ■BİMER ve CİMER'e yapılan şikâyetlerin gerçekten dikkate alındığı, herhangi bir suç işleyen kişi ya da kuruluşların cezai müeyyidelerle karşılaştıkları basın ve yayın yoluyla kamuoyuna açıklanmalı. ■Başta TRT olmak üzere, vatandaşlardan BİMER ve CİMER aracılığı ile gelen görüş ve öneriler dikkate alınmalı, açık oturum programlarında vatandaşlardan gelen öneri ve görüşlerin uygulanabilirliği tartışılmalı. ■BİMER ve CİMER'e, vatandaşların güvenebilecekleri her platformda duyurulmalı, kamu spotları aracılığı ile vatandaşların her konuda görüş, öneri ve şikâyetlerini bu kurumlara iletebileceği açıklanmalı.

BİMER ve CİMER gibi yapıların daha işlevsel hâle getirilerek bir denetim kurumuna dönüştürülmesi, Türkiye'nin sorunlarının çözümüne oldukça katkı sunacaktır. Vatandaşların çok kolay bir şekilde sorunlarını bu kurumlara iletebilmesi ve şikâyetlerinin etkili bir şekilde sonuçlanması bir taraftan vatandaşları memnun edebilecek; öte yandan kamu kurumlarında çalışan ve hata yapan, yolsuzluk yapan, rüşvet yiyen kişiler üzerinde de caydırıcı etki oluşturacaktır.

«قيامه أرتغرل» تفتح العالم العربي

ستبدأ قناة (TRT) العربية بث مسلسل «قيامه أرتغرل» الذي تم إعداده باللغة العربية في موقع «النور» على الإنترنت؛ متزامنة مع بث بعض المسلسلات التركية الأخرى.

تم توقيع اتفاقية تفاهم مشتركة بين قناة (TRT) العربية وبين موقع (النور) الإلكتروني للثبث باللغة العربية، ويجدر بالذكر أن قناة (TRT) العربية؛ بداية ستبث للمهتمين والمتابعين لموقع (TRT) العربية على الإنترنت في العالم العربي؛ لمسلسل «قيامه أرتغرل» هذا المسلسل؛ متزامنا مع بث بعض المسلسلات التركية الأخرى.

وبالنسبة للموقع الذي أخذته قناة (TRT) العربية الإلكتروني؛ فإن مدار البحث لمقتضى الإتفاقيه مع موقع (النور) بأن حصلت على حق ترجمة بعض المسلسلات من اللغة التركية إلى اللغة العربية من قناة (TRT) متزامنة مع بثها في أوقات متعاقبة.

منذ أن بُدئ بترجمة وبث بعض المسلسلات التركية إلى اللغة العربية في تركيا؛ كان من بين هذه المسلسلات «قيامه أرتغرل» و «السلطان عبد الحميد» وقريباً سيبدأ يبرز نجم مسلسل (جندى كوت العمارة) للمكانة التي شغرها.

Türkiye-ABD ilişkilerinin "Orta Doğulaşması"

TALHA KÖSE

Türkiye-ABD ilişkileri oldukça uzun zamandır iniş çıkışlı bir seyre sahiptir. ABD'nin Suriye iç savaşında PKK/PYD terör örgütünü müttefik olarak belirleyip askeri ve siyasi olarak desteklemeye başlamasının ardından bu ilişki çok daha gergin bir hâl aldı. Barack Obama döneminde Türkiye ile "model ortaklık" kavramı çerçevesinde yeni bir ilişki biçimi gündeme getirilmiş olsa da böylesi bir ortaklık hiçbir zaman hayata geçirilememiştir. Bunda ABD'nin "Arap Baharı" sürecinde ve ertesinde belirlemiş olduğu değişken tavrın da rolü büyüktür. ABD'nin Suriye iç savaşında belirlediği strateji de Türkiye'nin güvenliği açısından tehditler oluşturmuştur. ABD'de Donald Trump'ın başkan olarak seçilmesinin ardından, Türkiye tarafında yeni başkanın ilişkileri olumlu yönde değiştirebileceğine dair bir beklenti oluşmuştur. Bu beklenti Washington'daki yerleşik düzen askeri ve sivil bürokrasinin direnci ile karşılaşmaktadır. ABD; Türkiye ile ilişkilerini iki taraflı ve çok boyutlu bir ilişki olarak görmek yerine, eski usul tek taraflı ve güvenlik eksenli bir ilişki gibi görmeyi tercih etmektedir. Bu bakış açısı ise Türkiye'nin kendini konumlandırmaya çalıştığı yeni bölgesel ve küresel vizyonla çelişmektedir. ABD, bugün Türkiye kamuoyunda Türkiye için varoluşsal tehdit oluşturan PKK/PYD ve FETÖ terör örgütlerinin ana destekçisi olarak algılanmaktadır. Amerikalı yetkililer her ne kadar bunun doğru olmadığını iddia etseler de bu algının oluşmasını sağlayacak oldukça fazla sayıda adım atmışlardır. Öte yandan Türkiye ile ilişkileri normalleşmeye yardımcı olacak herhangi bir yapıcı hamle yapmaktan da kaçınmaktadır. Bu da Türk kamuoyu ve karar alıcıların bu konudaki kaygılarını teyit eder niteliktedir.

Türk halkının ve karar alıcıların ABD'ye dair olumsuz tavrını oluşturan temel unsur ABD'nin Türkiye'yi tehdit eden terör örgütlerinin ana

sponsoru ve destekçisi olduğu görüntüsüdür. Bu görüntüde kayda değer bir değişiklik oluşmadan ilişkilerin normalleşme seyrine evrilmesi oldukça güçtür. Asıl düşündürücü olan ise Türkiye ile 70 yılı aşkın süredir müttefiklik ilişkisine sahip ABD'nin, Türkiye ile bu derece istikrarsız bir ilişkiye gelmiş olması ve Türkiye'nin düşmanlarını aleni olarak destekleyip silahlandırabilmesidir. Bu dönüşümü anlamak için ABD'nin özellikle Irak işgali sonrasında Türkiye'ye bakışındaki stratejik değişimi ve ABD içindeki etkili lobilerin Türkiye'ye bakış açılarındaki olumsuz yöndeki değişimi anlamak gerekmektedir.

ABD'nin Türkiye'ye Bakışında Artan Orta Doğu Vurgusu

ABD, özellikle 11 Eylül 2001 terör saldırıları sonrasında, terörle mücadeleyi ulusal güvenliği açısından öncelikli konu hâline getirmiştir. Bu çerçevede Orta Doğu ve Afganistan-Pakistan, ABD'nin terörle mücadele konusundaki öncelikli odağı hâline gelmiştir. Washington'daki karar alıcılar terörle mücadele konusunda ise askeri yöntemleri benimsemeyi tercih etmişlerdir. Kendileri ile terörle mücadele konusunda iş birliği yapmayan yani Amerikan politikalarına direnen veya engel olan uluslararası aktörleri ise kendi karşısında olarak algılayacağını vurgulamıştır. Türkiye ise müttefiklik ilişkisi çerçevesinde ABD ile belli ölçüde eşgüdüm yakalamıştır. Ancak ABD'nin bölgesel öncelikleri konusunda, Orta Doğu'nun merkezi öneme sahip olmaya başlaması ve bu bölge ile ilgili özellikle askeri yöntemleri benimsemeye başlaması ABD Savunma Bakanlığı Pentagon ve Irak işgalinin askeri boyutunu gerçekleştiren Merkezi Kuvvetler Komutanlığını (CENTCOM), Türkiye'nin temel muhabatı hâline getirmiştir. Türkiye-ABD ilişkilerinin aşağı yönden seyrini oluşturan dönüm noktalarının başında TBMM'nin 1 Mart 2003'de Amerikan birliklerinin Türkiye'den geçişine imkân vermemesi gelmektedir. Bu hamle ABD'nin Irak'ı işgalini zorlaştırmıştı ancak ABD'nin Türkiye'nin güney sınırındaki komşusu Irak'ı işgal etmesinin ve rejim değişikliği sağlamasının önüne geçmemiştir. Bu gelişmenin ardından Pentagon, Türkiye'ye karşı oldukça hasmane bir tavır içerisine girmiştir. 1999'da Abdullah Öcalan'ın yakalanıp Türkiye'ye tesliminin ardından bitme noktasına gelen PKK terörünün tekrar canlanması ise aynı süreçte ivme kazanmıştır. Daha önceleri Türkiye'ye stratejik bir değer atfeden Pentagon, bundan sonraki süreçte Türkiye'ye daha şüpheli yaklaşmaya başlamıştır.

Türkiye-ABD ilişkileri gibi çok boyutlu bir ilişkinin askeri düzleme kilitlenmesi ve bu konuda da Soğuk Savaş döneminden farklı olarak yalnızca Orta Doğu odaklı bir şekil alması, Türkiye-ABD ilişkilerini hem yıpratmış hem de ilişkilerin farklı kanallar ve konular üzerinden zenginleştirilebilmesinin önüne geçmiştir. CENTCOM ve Pentagon'un Türkiye'ye karşı olumsuz tavrı, Washington'daki bürokratik elitin Türkiye'ye karşı yaklaşımlarını da şekillendirmiştir. Soğuk Savaş ve sonrası dönemde Karadeniz, Doğu Akdeniz, Balkanlar ve Doğu Afrika gibi bölgelerde daha çeşitli stratejik iş birlikleri yürütebilen iki ülkenin stratejik iş birlikleri, Orta Doğu özelindeki askeri tıkanıklığın etkisi ile hızlı bir düşüş ve aynı zamanda tekdüzeleşme yaşamaktadır. Amerikalı yetkililer Türkiye'yi Orta Doğu'daki çıkarları bağlamında ele aldıklarında, Türkiye'nin bölgedeki rakip ve düşmanları ile askeri mücadelelerindeki değeri ve katkısı bağlamında bir değerlendirme yapmakta ve Türkiye'ye bu bağlamda bir değer ve önem atfetmektedirler. Türkiye'nin ise bölgedeki diğer ülke ve aktörlerle çok boyutlu ve karmaşık ilişkileri vardır ve ABD'nin güvenlik eksenli kaygıları doğrultusunda doğrudan taraf olması ve askeri operasyonlara girmesi Türkiye'nin uzun vadeli ilişkileri ve çıkarları açısından oldukça maliyetli olacaktır.

Türkiye'yi yalnızca Orta Doğu'daki askeri öncelikleri açısından ele almak, Washington'daki yönetimler açısından oldukça kısır ve sığ bir bakış açısıdır. Bu şekilde bir bakış açısı, ABD'nin PYD/PKK terör örgütünü, 70 yıllık stratejik müttefiki olan Türkiye'ye tercih etmeye itmiştir. Öte yandan Türkiye ise kendi müttefikinden yaşamış olduğu hayal kırıklıkları ve dolaylı tehditler nedeni ile bölgede alternatif partnerler arayışı içine girmiştir. Türkiye'nin bu çerçevede İran ve Rusya ile yakınlaşması, Washington yönetiminde daha derin kırılmaların önünü açmıştır. ABD'nin Türkiye'ye bakışında belirgin hâle gelen Orta Doğu eksenli yaklaşım ve Türkiye'den beklediği tek taraflı uyum yaklaşımı, Türkiye ilişkilerinin gerilmesindeki temel nedenlerdir. ABD tarafı Türkiye'yi kendi politikaları ile uyumlu bir çerçeveye sokmak için Türkiye'yi tehdit eden illegal unsurlara müsamaha göstermek yerine Türkiye'nin varoluşsal kaygılarını gidermeye yönelik samimi adımlar atmış olsa, bu ilişki hızlı bir normalleşme sürecine girebilir. Aksi hâlde bu tek taraflı politikanın sürdürülmeye çalışılması ilişkileri onarılmaz bir kırılma noktasına götürebilir.

Balfour Declaration

100 years have passed since the Balfour Declaration was issued with the support of British Foreign Secretary Arthur James Balfour for 'the establishment of a national home for the Jewish people'

- 100 years have passed since the Balfour Declaration was issued
- The Declaration came after three years of talks between the British governments, the British Jewish community and the International Zionist Movement, during which the latter managed to convince British officials that a Jewish national home in Palestine would not conflict with British interests in the region
- Palestine was occupied by the British forces in 1917. Five years later, the League of Nations - a forerunner of the UN - granted the British a temporary 'mandate' over Palestine
- When the mandate expired in 1948, Britain withdrew from Palestine, allowing armed Zionist gangs to capture vast swathes of Palestinian land before unilaterally declaring the new state of Israel - an event known today as the Nakba (the Catastrophe) in Arabic-
- 100 years passed since the Balfour Declaration was issued with the support of British Foreign Secretary Arthur James Balfour

Arthur James Balfour

The Balfour Declaration was sent on Nov. 2, 1917, by U.K. Foreign Secretary Arthur James Balfour to Zionist leader Walter Rotschild. In it, Balfour stresses the British government's support for 'the establishment of a national home for the Jewish people'

Baron Walter Rotschild

Declaration's promise for an Israeli 'home'

His Majesty's government view with favour the establishment in Palestine of a national home for the Jewish people, and will use their best endeavours to facilitate the achievement of this object, it being clearly understood that nothing shall be done which would prejudice the civil and religious rights of existing non-Jewish communities in Palestine or the rights and political status enjoyed by Jews in any other country.

Turkish And Palestinian Parliamentary Deputation at Gaza, 1916

Yemenli çocuklar birçok acıyı bir arada yaşıyor

Yemen'de Husilerin Eylül 2014'te başkent Sana'yı ele geçirmesinden bu yana süren şiddet olaylarında en ağır bedeli çocuklar ödüyor.

27 milyon nüfuslu Yemen'de savaşın gölgesinde hayatları cehenneme çevrilen çocuklar, bir yandan ölüm korkusu, bir yandan açlık ve sefalet, bir yandan da hastalıklarla boğuşuyor. Yemen'de Husilerin Eylül 2014'te başkent Sana'yı ele geçirmesinden bu yana süren ve diğer kentleri de içine alan şiddet olaylarında en ağır bedeli çocuklar ödüyor. Küçük yaşta savaşın acı yüzüyle karşılaşan çocuklar, aynı anda birden fazla acıyı yaşıyor. Her 10 dakikada 1 çocuk ölüyor Birleşmiş Milletler İnsani İşler Koordinasyon Ofisi'nin (OCHA) geçen hafta yayımladığı rapora göre, Yemen'de Mart 2015'ten Eylül 2017'ye kadar insanî yardıma muhtaç çocuk sayısı 11 milyon 300 bine ulaştı.

Bu, yaklaşık 14 milyon 304 bin çocuğun bulunduğu ülkede 18 yaş altındakilerin yüzde 79'unun insanî yardıma muhtaç olduğu anlamına geliyor. Rapora göre 8 milyon 100 bin çocuk orta dereceli,

386 bin ise vahim derecede kötü beslenme sıkıntısı çekiyor. Her 10 dakika en az 1 çocuk, kötü beslenme, solunum yolu iltihabı, ishal gibi "engellenebilir sebeplerden" ötürü hayatını kaybediyor. Beş yaş altında 2 çocuktan biri, gelişim geriliği yaşıyor. Çocuklarda kötü beslenme ve ishal nedeniyle, geçen nisan ayından bu yana görülen kolera salgınında da artış yaşanıyor. Şüpheli kolera vakalarının yüzde 26'sı 5 yaş altı, yüzde 56'sı 18 yaş altı çocuklarda görülüyor.

Bunun yanı sıra onlarca çocuk menenjit nedeniyle hayatını kaybederken, kızamık da özellikle daha geri kalmış kentlerde yayılıyor. Ülkedeki iç savaş, çocukları sadece dolaylı olarak değil, doğrudan da etkiliyor. Yüzlerce çocuk şiddet olayları nedeniyle hayatını kaybediyor. Yüzlercesi hukuka aykırı bir şekilde zorla silah altına alınıyor. Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF), Eylül ayına kadar bin 700 çocuğun yaşamını yitirdiğini, 6 bin çocuğun yaralandığını, 18 yaş altı bin 600 çocuğun zorla silah altına alındığını açıklarken, rakamların bundan daha fazla olabileceğini kaydetti.

Sığınmacıların yüzde 55'i çocuk

OCHA'nın raporuna göre şiddet olayları nedeniyle 27 milyon nüfuslu Yemen'de 2 milyon 900 bin kişi evlerini terk ederek başka yerlere sığınmak zorunda kaldı. Bunların yüzde 55'i çocuklardan oluşuyor. Sığınmacı çocuklar, zor şartlar altında yaşıyor. 513 bin çocuk, okula gidemezken bir kısmı çalıştırılıyor. Sığınmacılar arasında 148 bin yetim çocuk bulunuyor.

Derviş Abdülkerim'e ait yegâh makamındaki Mevlevî Âyini ilk kez icra edildi. Yenikapı Mevlevîhanesi'ndeki ayin, Meydan Musiki Topluluğu ve İstanbul Sema Grubu tarafından gerçekleştirildi.

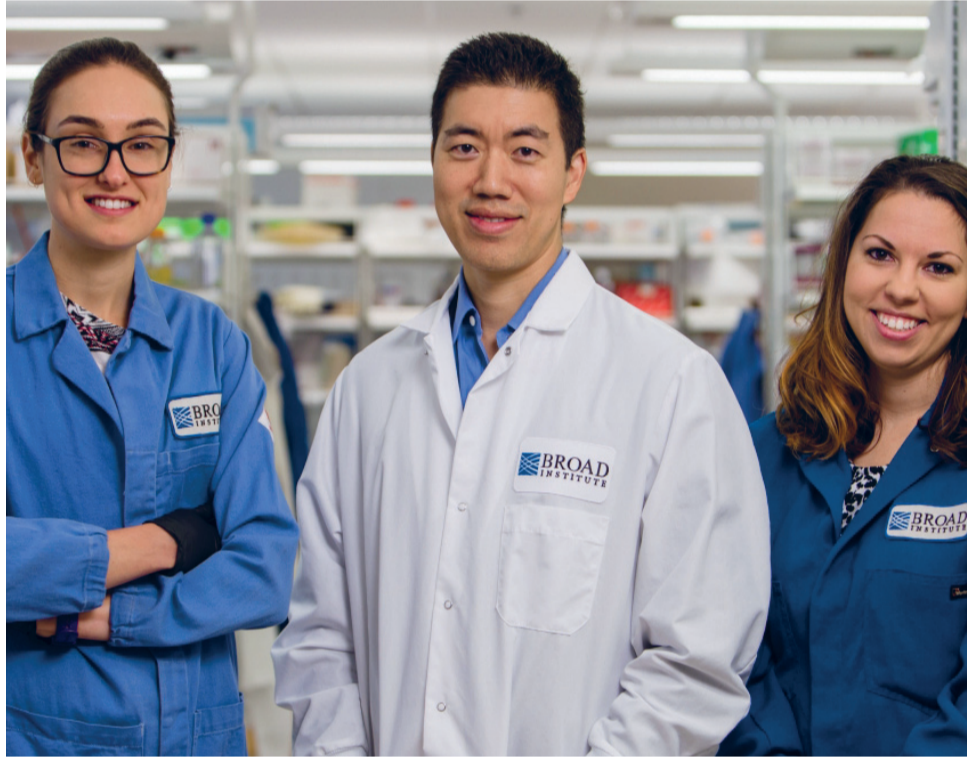
6 bin yıllık kafatasının sahibi tsunami kurbanı olabilir

Bilim insanları, neredeyse bir asır önce Papua Yeni Gine'de bulunan 6 bin yıllık kafatasının sahibinin, tsunaminin bilinen en erken kurbanı olabileceğini bildirdi.

Sonuçları, PLOS ONE dergisinde yayımlanan araştırma, New South Wales, Bourgogne-Franche-Comte, Notre Dame, Auckland, Papua Yeni Gine üniversiteleriyle Yeni Zelanda Ulusal Su ve Atmosfer Araştırma Enstitüsü, Papua Yeni Ulusal Müzesi ve Sanat Galerisi ile Field Müzesi tarafından yürütüldü. Bilim insanlarının, Papua Yeni Gine'nin kuzeyindeki Aitape kasabasında 1929 yılında çıkarılan kafatasının yanı sıra bulunan tortular üzerinde yaptığı inceleme, tortuların

tsunaminin ayırt edici işaretlerine sahip olduğunu açığa çıkardı. Kafatasının, 6 bin yıl önce Güneybatı Pasifik'te bugün Papua Yeni Gine olarak adlandırılan bölgeyi vuran bir tsunaminin kurbanına ait olabileceği belirtildi.

Field Müzesi'nde görevli John Terrell, "Eğer bu kişinin binlerce yıl önce nasıl öldüğü konusunda haklıysak, deniz kenarında yaşamın her zaman güzel güneş batımları ve harika sörf koşulları demek olmadığına dair etkileyici bir kanıtı sahibiz." ifadesini kullandı.

DNA'daki genomlarda değişiklik yapmayı kolaylaştıran enzim keşfedildi

Bilim insanları, DNA'daki genomlarda doğrudan ve kalıcı değişiklik yapmayı sağlayan yeni bir tür enzim buldu.

Howard Hughes Tıp Enstitüsü'nden (HHMI) araştırmacı David Liu ve ekibi, yaptıkları çalışmada, DNA'da bulunan A*T (Adenin*Timin) bazını G*C (Guanin*Sitozin) bazına doğrudan dönüştürmeyi kolaylaştıran bir enzim keşfetti.

İnsanlarda görülen hastalıklarla ilişkili 32 bin mutasyonun neredeyse yarısına yol açan G*C bazının A*T bazına dönüşümünü tersine çevirmek isteyen bilim adamları, daha önceki deneylerinde C*G bazını, T*A bazına dönüştürmeyi başarmıştı.

Adenin'i hücrelerin "guanin" gibi algıladığı inosin molekülüne çeviren TadaA enzimi ve bunun mutasyonlarını inceleyen bilim adamları, yaptıkları deneylerde bakterilerde oluşan mutasyonların bir kısmını ortadan kaldırmayı başardı.

Biyolog Liu ve ekibi, daha sonra TadaA enzimini, gen makası olarak adlandırılan ve genleri DNA üzerinde keserek kırmaya ve kopyalamaya izin veren CRISPR (düzenli aralıklarla bölünmüş palindromik tekrar kümeleri) Cas9 enzimine bağladı.

Bilim insanları, deneyler ve araştırmalar sırasında ABE7.10 enzimini kullanarak hem insan hem de bakteri genlerinde yüzde 50'nin üzerinde verimlilik ve çok az istenmeyen mutasyonla A*T baz çiftini G*C çiftine dönüştürmeyi başardı.

Liu, araştırmanın sonuçlarının insanların tedavisinde kullanılması için henüz erken olduğunu belirtti.

Gen mühendisliği alanında çığır açması beklenen keşfin, gelecekte insanlarda hastalıklara neden olan mutasyonları düzelterek DNA operasyonlarında kullanılması öngörülmüyor.

Agreement signed for the new satellites

Long-awaited signing ceremony for the manufacturing of Turksat 5A and 5B satellites between Turksat and Airbus Defence & Space has been performed on the first day of Global SatShow with the participation of Turkish Transportation, Maritime and Communications Minister Ahmet Arslan.

The opening ceremony of the Global SatShow organized in Istanbul has witnessed the signing of the manufacturing agreement between Turksat and Airbus Defence & Space for the Turksat 5A and 5B satellites. Speaking at the signing ceremony Ahmet Arslan, Turkish Minister of Transportation, Maritime and Communications said production and launching of satellites with national capability is an important step for Turkey. Mr. Arslan said, "Our communications satellite Turksat 5A will be launched at 2020 and Turksat 5B will be launched at 2021. Turkey is among the 30 countries who have it's own satellites in space and lately we have been working on to develop a national satellite eco system."

"5A and 5B will be finished with highest national participation" Minister Arslan reminded that Turkey has started the process of establishing the Turkish Space Agency for the continuation and the coordination of aeronautics and space projects and the legal infrastructure is about to be completed very soon. Besides that Turkey signed a cooperation protocol with Japan that will enable her to develop national space technologies. "We have started testing our national products in the Kibo Modul that belongs to Japan in International Space Station" said Mr. Arslan and added: "We are aiming to finish the manufacturing process of our national satellite 6A by 2020 and launch it into space that will let us have our own services."

Influx of visitors to Mount Nemrut

Mount Nemrut know as the "Best place to watch the sunrise and sunset in the world" hosted 52 thousand people in 9 months.

Placed in the World Cultural Heritage List of United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO), Mount Nemrut located within the borders of Kahta county in the city of Adiyaman, hosted more than 52 thousand of visitors in 9 months.

The region announced as a National Reserve Park with it's unique artefacts and acknowledged as the "best

place to watch the sunrise and the sunset" at a height of 2150 meters, Mount Nemrut has visitors from Germany, USA, Israel, Armenia and Japan as well as visitors from all parts of Turkey. Hosting 20 thousand visitors during eid al-adha this year, Mount Nemrut not only offers great views of sunrise and sunset, but also gives the chance to experience cultural and historical wealth of the region.

Tiyatroya adanmış bir ömür:

Hasan Nail Canat

Tiyatro sanatçısı, 61 yıllık yaşamının 40 yılını tiyatroya adayan şair ve yazar Hasan Nail Canat, vefatının 13'üncü yılında anıldı.

Hasan Nail Canat, 25 Ekim 1943'te Kayseri'de dünyaya geldi. İlk, orta ve lise öğrenimi Kayseri'de tamamlayan Canat, Kayseri İmam Hatip Lisesi yıllarında arkadaşları ile okul müsamerelerinde sahneye koyduğu oyunlarla sanat yaşamına ilk adımını attı.

Mezuniyetinin ardından tiyatroya devam etmek isteyen Canat'ı, babası "Tiyatrocu mu soytar mı olacaksın?" sözleriyle engellemek istedi. Küçük yaşlardan itibaren geleneksel tiyatroya gönül veren usta isim, 1967'de "Yalnızlar Rıhtımı" isimli şiir kitabını kaleme aldı.

Hasan Nail Canat, 1968'de Rusya'nın Bolşevik ihtilalinde Türk kökenlilere yapılan zulümden etkilenerek yazdığı "Moskof Sehvası" adlı ilk tiyatro oyunu, gördüğü yoğun ilgi sonucu bin 200 kez sahnelendi. Oyunu izleyen babasının, "Oğlum, oyununu heyecanla seyrettim. Yanılmışım. Artık seni özgür bırakıyorum. Sanatını Allah yolunda kullandığın müddetçe yolun açık olsun." sözleriyle onayını alan Canat, ilk eseriyle geniş kitlelere ulaşmayı başardı.

1980 darbesinden sonra zorunlu olarak tiyatro hayatına ara verdi

Üstad Necip Fazıl Kısakürek'in sohbetlerine de katılan Canat, Hilal Tiyatrosu'nu kurarak turnelerle Anadolu'yu gezdi. Daha sonra "Gece Oyuncuları Topluluğu"nu kuran Canat, oyuncu Ulvi Alacakaptan ile Birlik Sanat'ın da kurucuları arasında yer aldı.

Canat, 12 Eylül 1980 darbesinden sonra zorunlu olarak tiyatro hayatına ara vererek, "Bir Küçük Osmancık Vardı", "Nur Dağındaki Çocuk", "Yaralı Serçe", "Günahkâr Baba", "Yasemen", "Kırıklı Murat Destanı", "Bir Avuç Ateş", "Gül Yarası" ve "Kıralık Zindan" olmak üzere 9 kitap kaleme aldı.

İnanç ve ahlak konularını ele alarak eserler üreten sanatçı, yazıp yönettiği "Günahkâr Baba", "Dilsiz Şeytan", "Bir Avuç Ateş", "Afganistan Dramı", "Bir Demet Gençlik", "Ebabil Kuşları", "Bana Mahşeri Anlat", "Sokak Kızı Eliş", "Süper Bekçi", "Mindrella", "Cimcime Tavşan" ve "Aynalar Yolumu Kesti" isimli eserlerde rol aldı.

"Bir Küçük Osmancık Vardı" eseri, Yüz Temel Eser arasına girdi

"Moskof Sehvası" isimli ilk tiyatro eserini "Kırıklı Murat Destanı" başlığıyla kitap hâline getiren Canat'ın "Bir Küçük Osmancık Vardı" eseri, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan "Yüz Temel Eser" arasında yer aldı. Sanatçının "Bir Avuç Ateş" isimli romanı ise yönetmen Mesut Uçakan tarafından "Çöküş" adıyla beyaz perdeye aktarıldı. Canat, "Reis Bey", "Minyeli Abdullah", "Sahibini Arayan Madalya", "Çizme", "Sürgün", "Beşinci Boyut", "Bize Nasıl Kıydınız?" ve "Gülün Bittiği Yer" gibi filmler ile "İnsanlar Yaşadıkça", "Kaşığı", "Müslüman'ın 24 Saati", "Müslüman'ın 365 Günü", "Sır Kapısı", "Deli Yürek" ve "Ekmeğin Teknesi" dizilerinde de rol aldı.

Marmara FM'de "Gece Fırtınası" adlı bir program da yapan Canat, "Sanat Hakkı İçindir" felsefesinden hareketle, dinî, ahlakî ve sosyal konuları eserlerine ve sahne hayatına taşıdı.

Evlî ve 4 çocuk babası Canat, geçirdiği kalp krizi sonucu 21 Ekim 2004'te vefat ederek, Eyüp Sultan Mezarlığı'na defnedildi.

Sanat hayatı boyunca 40 yılını tiyatroya veren Canat'ın ismi İstanbul Bağcılar'da bir kültür merkezine, Üsküdar Altunizade Kültür Merkezi'nin sahnesine, Kahramanmaraş Elbistan'da anfi tiyatroya ve Eyüp Sultan'da da bir sanat akademisine verildi.

Kendi dilinden 10 cümlede Prof. Dr. Fahrettin Altun

Bildiğini yazmak ne zor!

İnsanın kendi hakkında kalem oynatması ne zorlu, ne zahmetli bir uğraşmış meğer. Aslında hepimiz özgeçmişlerimizi kendimiz yazıyoruz. Fakat belli etmeyiz. Bir gizli el yazmış gibi yapar, hepimizin bildiği bu gerçeği hep birlikte görmezden geliriz. Gelgelelim, gazetemizin, Açık Medeniyet'in bu yeni keşfi bu hakikati örtmemize imkân vermiyor. Geçen ayın kurbanı sevgili dostum Medaim Yanık'tı. Bu ayın kurbanı benim. Neyse ki burası dost meclisi. Bu satırları, bu güzel mecliste, İbn Haldun Üniversitesi'nin cevval öğrencileriyle bir hasbihâl olarak görüyorum. O nedenle yazıyorum, söylüyorum.

Şimdiki rutinim!

Bugün üniversitemizde İletişim Fakültemizin Dekanı olarak görev yapıyorum. Hayatımın şüphesiz önemli bir parçası akademisyenlik, öğretim üyeliği. Bunun yanında Türkiye'nin en büyük stratejik düşünce kuruluşu olan Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı'nda (SETA) yöneticilik yapıyorum. Bunlara ek olarak Sabah gazetesinde haftada 4 gün, Daily Sabah gazetesinde haftada 1 gün köşe yazısı yazıyorum, TRT ve A Haber'de düzenli olarak çeşitli programlara katılıp güncel gelişmeleri analiz etmeye çalışıyorum.

Üniversite, think-tank ve medya...

Elbette, formları ve öncelikleri farklı, üç ayrı sektör, üç ayrı medium bunlar. Hasbelkader her birinde elimden geldiğince uğraş veriyorum. Bu üç alan birbirini besleyen, birbirini bütünleyen alanlar. Sormak, araştırmak, ürün vermek, anlatmak, tartışmak... Öte yandan tarihin kırılma noktasında ya-

şıyoruz. Bir varlık ve yeniden doğuş mücadelesi verilen bir ortama şahitlik ediyoruz. Bu ortamda hem üniversitenin hem stratejik düşünce kuruluşlarının hem medyanın imkânlarından yararlanarak sormalı, araştırmalı, ürün vermeli, anlatmalı, tartışmalıyız.

Üniversite yıllarım...

Üniversitede sosyoloji tahsil ettim. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde Sosyoloji bölümünde, dünyanın en eski ikinci kürsüsünde okudum. Rahmetli Başkan Sezer'in talebesi oldum. Bu ülke nedir, bu ülkenin doğusu neresidir, batısı neresidir orada öğrendim. Eşim Fatmanur Altun'u orada tanıdım. 1999 senesinde evlendik. Mustafa Bilge, Ali Erdem, Zeynep ve Mehmet Arif sırasıyla ailemize katıldılar.

90'lı yıllar...

1990'lı yıllar Türkiye'nin darboğazdan geçtiği, dışarıda itibarının, içeride istikrarının olmadığı bir dönemdi. 28 Şubat darbesine, oyumuzla başa getirdiğimiz insanların devrilmesine, başörtüsü yasaklarına o dönemde tanıklık ettim. Bir generalin başbakanı, bir IMF memurunun bu ülkenin bir bakanından daha değerli görüldüğü yıllardı. En acısı da devletin millete yabancılaştığı, istikametini içeriye bakarak değil, dışarıya bakarak tayin ettiği zarar, ziyan günleriydi.

Her neslin bir ikilemi vardır.

Galiba bizim neslimizin ikilemi dünyayı değiştirmek mi önemlidir yoksa yorumlamak mı sorusunda gizliydi. Birçok arkadaşım gibi benim de bir yanımda içinde bulunduğumuz dünyayı değiştirmekle ilgiliydi. Bir diğer yanımsa onu okumakla, anlamakla. Zamanla idrak ettik ki ne onu tek ba-

şına anlamaya çalışmak kâfi ne de onu anlamadan dinlemeden değiştirmeye çalışmak... Anlamazsan değişmiyor zaten... Değiştirmek için uğraşmazsan anlamaya da çalışmıyorsun... Anladım desen de, bir halattan anlamıyorsun...

Yayıncılık ve akademik hayat...

Üniversite sonrasında bir yandan akademik kariyer yaparken, öte yandan yayıncılık yaptım. Önce kitap, ardından dergi yayıncılığı... Yöneliş, Küre ve Klasik yayınlarında çalıştım. Tam 7 yıl kitap yayıncılığı alanında çeşitli kademelerde çalıştım. Aylık Anlayış dergisinde yayın yönetmenliği yaptım. 2002-2003 yılları arasında ABD'ye gittim. Utah Üniversitesi'nde siyaset bilimi bölümünde misafir araştırmacı olarak çalıştım. Doktoramı medya teorileri alanında tamamladım. Doktora dönemimde Modernleşme Kuramı adlı kitabım, çağdaş Türk sosyolojisi alanında çeşitli makalelerim yayınlandı.

Yeni bir üniversite, kaderin cilvesi ve yine bir üniversite...

Askerliğimi tamamladıktan sonra yeni kurulmakta olan bir üniversitede, iletişim fakültesi koordinatörü olarak işe başladım. O üniversitede hem ders verdim hem yöneticilik yaptım. Ve pek tabii birçok yayın yaptım. Kaderin cilvesi mi diyelim, başka bir şey mi gün geldi o üniversiteden istifa ettim. Oradan geriye, edindiğim tecrübe ve dostluklar kaldı.

2012 senesinde doçent oldum. 2017 yılında üniversitemize profesör olarak atandım. Bir süre Yükseköğretim Kurulu'nda başkan danışmanlığı yaptım. Yükseköğretim politikaları, yükseköğretim üst yönetimi, uluslararasılaşma vb. alanlarda çeşitli çalışmalar yaptım.

"Think-tank"çilik...

2013 yılında Gezi olayları patlak verdikten sonra yeni bir sayfa açıldı hayatımda. Sevgili dostlarım ve bugün üniversitemizin hocaları olan Burhanettin Duran ve Medaim Yanık'la birlikte SETA'da çalışmaya başladık. Türkiye'nin, bu ülkenin özgülleşme mücadelesine, varlık ve yeniden doğuş kavgasına çok daha fazla omuz vermemiz gerektiğini düşündük ve think-tankçilik yapmaya başladık. Karar alıcılara siyaset, toplum, kültür ve ekonomi politikaları alanlarında çözüm odaklı bilgiler üretmenin yollarını aradık. Burhanettin Hoca ile birlikte bu uğraşı bugün de sürdürmeye devam ediyoruz.

Medya Maceram...

Biraz da medya serüvenime değineyim ve sonra müsaade isteyeyim. Bundan 10 yıl önce ilk olarak TVNET'te program yapmaya başladım. O vakitler bugün Anadolu Ajansı Genel Müdürü olan Şenol Kazancı o kanalın başındaydı. Onun talebi ve teşvikiyle başladı televizyon macerası. Sonra TRT'ye geçtim. TRT 2'de her hafta Pazar günleri yayınlanan "Ayrıntı" adlı bir program yaptım. Tam 2 sene sürdü. 3 senelik bir aranın ardından, yine Gezi sonrasında bu programı yeniden yapmaya başladım. Onun sayısını hatırlamıyorum, ancak 100'den az olduğunu sanmıyorum. Şimdi TRT Haber'de Dışa Bakış ve TRT 1'de Enine Boyuna programlarına yorumcu olarak katkıda bulunmaya çalışıyorum... Şunu da eklemesem olmaz. Bütün bunların yanında medya serüvenim adına en anlamlı hadise Serhat Albayrak'ın Sabah'ta yazmamı istemesi oldu. Son söz niyetine, ne demiş büyüklerimiz; gayret bizden, tevfik Allah'tan...

Çocukluk kahramanınız?

Çocuklukta ve şimdi. Zaman içinde başka gelip gidenler olduysa da hiç değişmeyen; babam, Erdoğan Berktaş.

Ne sizi heyecanlandırır?

Düşünmek (sınırsız ve kısıtsız düşünmek). Kavramak. Yerli yerine oturtmak. Bütüne ulaşmak. Konuşmak. Yazmak. İyi anlatmak.

Heyecanınızı ne öldürür?

Bürokratik engeller. Katılıklar. Kayıtsızlıklar. Yüzeysellik. Kendinden hoşnutluk. Hatayı kabul etmemek. Ucuz mazeretler. "Yok yok, olmaz bir şey; merak etme, her şey yolunda." Acele ve rastgele karşılıklar.

Başarı nedir?

Büyük resme, tablonun tamamına ulaşmak. Bir konuyu "her" (?) yönüyle incelemek; kuşatmak, ilmek ilmek örmek; (geçiciliğini bile bile) eksiksiz ve kusursuzluk hissi veren bir bütünsellik yaratmak.

Sizce üniversite?

Faydacı ve ticarî olunmayabilecek son sığınak. Toplum olarak özgürlüğünü ve nötralitesini korumamız, ideo-politik kutuplaşmalarla çürütmemiz gereken en önemli müessese. Sırf merak itilimli araştırma. Bilim için bilim. Sanat için sanat.

Talebe deyince...

Birlikte öğrenmek, meraklandırmak, heyecanlandırmak istediğim insanlar. Ortak bir bilgi projesinin tarafları. Akademisyen olmasaydınız ne olurdu? Bilemiyorum. Olmak istediğim şeyim, olmak istediğim yerdeyim. Hocalık, tarihçilik benim için sırf bir iş değil; bir varoluş biçimi. Hayallerim ve hobilerim var. Örneğin bir sahil köyüne çekilmek; yüzmek, dalmak, balık vurmak. Ama yaşlılık ve emekliliğimde dahi bunlardan bir hayat düşleyemiyorum doğrusu.

Sizi sarsan kitap?

Ne tek birini seçebilir ne de hepsini sayabilirim... Son yıllarda, belki Tony Judt, Postwar. Richard Overly, The Dictators. Ian Kershaw, The End. Timothy Snyder, Bloodlands. Mark Mazower, Salonica. Hangi romanda olmak isterdiniz? Büyük insanlık serüvenleri, epik tanıklıklar (hayatta kalan minör karakterlerden, küçük gözlemcilerden olmam kaydıyla). Stendhal, Parma Manastırı. Tolstoy, Harp ve Sulh. Hemingway, Silahlara Veda. Sartre, Hürriyet Yolları. İlya Ehrenburg, Fırtına.

Hangi şiirin şairi olmak isterdiniz?

Bakın, belki benim tutkularım fazla geniş; öyle "tek"ler söyleyemiyorum kolay kolay. Şu anda hatırıma gelenler: Ben Jonson, Drink

to me only with thine eyes. Nedim, Efendim işte vardır ben esirin ben giriftarın. Orhan Veli, İstanbul'u dinliyorum. Arif Damar, Gitme kal. Shakespeare, That time of year thou mayst in me behold (73'üncü Sone). Can Yücel, Karanlıkta kibrit çakıyorsun badem çiçeklerini görmek için. Nâzım Hikmet, Sarılıp yatmak mümkün değil bende senden kalan hayale. Gene Nâzım Hikmet, İki şey var ancak ölümle unutulur / annemizin yüzü ve şehrimizin yüzü. Ve tekrar Nâzım Hikmet (herhâlde ilk sıraya koymalıydım), Çok yorgunum beni bekleme kaptan / Seyir defterini başkası yazsın / Çınarlı kubbeli mavi bir liman / Beni o limana bırakamazsın.

Mutlaka görmemiz gereken film?

Hah, bu daha kolay olabilir. Kesin ilk sırada; Gilles Pontecorvo, Cezayir Savaşı (1966; La battaglia di Algeri); "Devrimci şiddet" sorunsalı. Márta Mészáros, Kisvilma (2000; Küçük Vilma veya Vilma'nın Çocukluğu); 1930'ların Stalin terörü hakkında. Kubrick, Paths of Glory (1957; Zaferin Yolları); Birinci Dünya Savaşı'nda subayların erlere zulmü. Régis Wargnier, Indochine (1992; Sömürgecilik). Tabii Spielberg, Schindler'in Listesi (1993; Nazizm ve Yahudi soykırımı).

En sevdiğiniz kelime?

Mesele tek tek kelimelerde değil; nasıl kullandığınızda.

Hangi şehir?

Atina (tavernalar, geceleri sirtaki). Boston (nehir, kürek, Harvard, kitapçılar). Londra (imparatorluk, müzeler, anıtlar, anılar).

Bir müzik enstrümanı?

Çello.

Bize bir şarkı önerin?

Evlerinin önü mersin (anonim).

Gene Ben Jonson, Drink to me only with thine eyes (mutlaka kontrtenor olacak). E lucevan le stelle (Puccini'nin Tosca'sından; Cavaradossi'nin idam edilmeden önceki son aryası). En sevdiğiniz atasözü? Kibirdir, yorulup yollarda kalan.

Hangi renk?

Mavi, bütün tonlarıyla.

Neye rağmen ne?

Her şeye rağmen her sabah kalkıp çalışmaya oturmak.

En önemli kusurunuz?

Hayır diyememek. Çok şey yapmaya kalkışmak. Her on işten yedisi sekizini tamamlayamamak.

Nasıl ölmek isterdiniz?

Ölümü düşünmeden ve beklemeden, korkmaya vakit kalmadan, etrafımda ağlayanlar olmadan, gittiğim hiç farkına varmadan.

**KISA
KISA**

Prof. Dr.

Halil Berktaş

New test for certificate of equivalence by YÖK

High Educational Board defined the rules and protocols for "Scholarly Identity Determination" and "Structured Clinical Test" that will be in effect for the first time for diploma equivalency certificate.

According to the announcement made by YÖK, the guide including

information about the fields, places, dates and the fees of the "Scholarly Identity Determination" and "Structured Clinical Test" that will be executed as the equivalent of the written placement tests for the certificate of equivalence is issued on the web page of the High Educational Board.

Yaani kullanıcıların beğenisine sunuldu

Türkiye'nin yerli arama motoru "Yaani" düzenlenen tanıtım etkinliği ile kullanıcıların beğenisine sunuldu.

Turkcell Genel Müdürü Kaan Terzioğlu, Turkcell'in düzenlediği Yaani'nin tanıtım etkinliğinde yaptığı konuşmada, kendi arama motoruna sahip olmanın Türkiye'yi dünyada sayılı ülkeler arasına soktuğunu söyledi.

Dünyada gücün kaynağının değiştiği bir dönemden geçildiğini belirten Terzioğlu, "Artık veri en önemli güç. Ülke olarak bu yeni dönemde söz sahibi olmak istiyorsak dijital verilerimizi kendi ülkemizde tutmak ve bunları işleyerek yenilikçi hizmetlere dönüştürmek zorundayız." açıklamasında bulundu.

Verilerin işlenmediği sürece elde verilerinin pek bir anlamı olmadığını kaydeden Terzioğlu, "Bugüne kadar geliştirdiğimiz servisler sadece Türkiye'de değil dünyada da milyonlarca kişi tarafından kullanılıyor. Şimdi Yaani ile bir adım daha atarak en fazla veri üreten servislerden birisi olan arama motoru pazarna

giriyoruz. Bu Turkcell'in değil Türkiye'nin arama motoru. Hepimizin desteği ile büyüyecek." şeklinde konuştu.

Geçen yıl Türkiye'nin en büyük veri merkezini Gebze'de açtıklarını belirten Terzioğlu, şöyle konuştu:

"Veri merkezini yapıp işin içinden çıkamayız. Önemli olan bu veri merkezi üzerinde çalışan servisleri de geliştirmek. Yaani'nin verilerini de Gebze Veri Merkezi'mizde saklayacağız. Türkiye'nin kullanım alışkanlıklarına göre tasarlanan Yaani, Türkçeyi çok iyi anlıyor. Biz arama yaptıkça o öğreniyor. Bu sayede her seferinde karşımıza daha iyi arama sonuçları çıkartacak." dedi.

Neden "Yaani"?

Türkiye'nin arama motoru adının Yaani olduğunu kaydeden Terzioğlu, neden bu ismi tercih ettiklerini ise şu sözlerle açıkladı:

Türkiye'nin arama motoruna isim ararken, hem Türkçe hem akılda kalıcı ve basit olmasını istedik. Türkçede çok fazla kullandığımız bir kelime olan Yaani bizim hedefimiz olan Orta Doğu ve Rusya pazarlarında da kullanılan bir kelime.

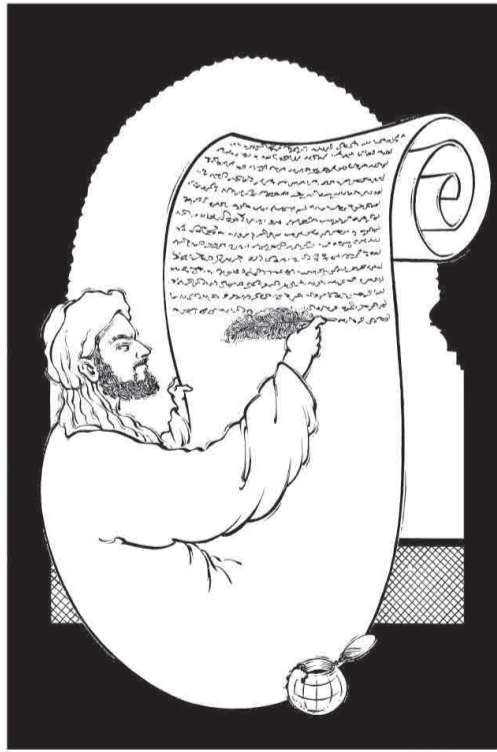
"Yaani, Türkiye'deki mobil ekosistemi de büyütecek"

"Yaani, Türkiye'deki mobil ekosistemi de büyütecek." diyen Terzioğlu, şunları söyledi:

"Arama motoru üzerinde yapılan ara- malarda biriken verinin ülkemizde saklanarak mevzuata uygun şekilde işlenmesiyle ülke ekonomisine de kat-

kı sağlayacağız. Bu adım Büyük Veri Platformu'nun oluşmasının da temelini oluşturacak." açıklamasında bulundu. Terzioğlu, kullanıcıların Yaani arama motorunu hem AppStore hem de Google Play uygulama mağazalarından telefon ve tabletlerine ücretsiz indirerek kullanmaya başlayabildiğini belirtti.

HASAN AYCIN

Beyin sarsıntısı geçirip İspanyolca konuşmaya başladı

ABD'nin Georgia eyaletinde 16 yaşındaki genç çocuk, futbol maçında geçirdiği beyin sarsıntısının ardından girdiği komadan uyanı ve akıcı bir şekilde İspanyolca konuşmaya başladı.

Kaleci pozisyonunda oynayan Reuben Nsemoh, penaltı atışı sırasında kafasına aldığı darbe nedeniyle komaya girdi. Nsemoh'un koçu Bruno Kalonji, darbenin ardından genç oyuncunun birkaç kez nefesinin kesildiğini söyledi. Kalonji, "Kendine geliyordu fakat birkaç saniye sonra kusmaya başlıyordu. Hayatımda gördüğüm en üzücü durumlardan biriydi." dedi.

Komadan uyanan Nsemoh, sarsıntıdan önce bildiği İngilizceyi unuttuğunu ve daha önce hiç öğrenmediği bir dil olan İspanyolca'yı akıcı bir şekilde konuştuğunu söyledi. Genç kaleci, uyandıktan birkaç gün sonra ise İngilizceyi tekrar hatırladığını ve İspanyolca'yı unutmaya başladığını belirtti.

Daha önce üç sarsıntı geçiren Reuben Nsemoh'un şu an iyileşme aşamasında

olduğu fakat hâlâ profesyonel bir kaleci olmak istediği söylendi. Nsemoh'un koçu Kalonji ise bu son kazadan sonra maçlarda koruyucu başlık taktığı takdirde genç kaleciyi oynatacağını" söyledi.

Gelecekte her şey cep telefonuna bağlı olacak

ICANN Başkanı Marby, "Gelecekte internet kullanımı cep telefonundan olacak. Araba tekerlekleri cep telefonları tarafından kontrol edilecek ve her şey cep telefonlarına bağlı olacak." dedi.

"İnternetin küresel olduğunu" belirten İnternet Tahsisli Sayılar ve İsimler Kurumu (ICANN) Başkanı ve Üst Yöneticisi (CEO) Göran Marby, "Bu yüzden internet, insanların hayatına nüfus etmiş durumda." dedi. Marby, "bugün dijitali ve buna benzer teknolojilerin konuşulduğunu 10 yıl önceki teknolojinin bugün ile aynı olmadığını" kaydetti. ICANN gibi bir organizasyonun daha önce hiç bulunmadığını belirten Marby, "Bizim herhangi bir şeyle benzerliğimiz yok. Biz karşılaştırmayız. Çünkü internet insan yaşamının her tarafında ve geleceğinin merkezinde." dedi.

www.acikmedeniyet.com

- facebook.com/acikmedeniyet
- twitter.com/acikmedeniyet
- instagram.com/acikmedeniyet